

Makedonci končno v OZN

Naravnost neverjetno je, kako zanikro sta povojna Jugoslavija in njena diplomacija skrbeli za naše manjšine v navidezno ali dejansko prijateljskih sosednjih državah. Desetletja je v javnosti prevladovala celotna, da ima Jugoslavija manjšine samo v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, zaradi ljubega miru med boljševiško bratovščino je namreč naša uradna politika pozabila na Srbe, Hrvate in tudi Slovence (!) v Romuniji in Makedonci v Bolgariji. Tu in tam je bil govor, izbirali smo najbolj svilen besede, samo o Makedoncih v Grčiji. Če je bila tam na oblasti kakšna bolj levičarska vlada, ki pa je to seveda ni motilo, da ne bi že v kralji vsakega pomisel, da živi v Grčiji še kdo drug kot Grki. Po drugi strani pa smo, regenti neuvrščenosti, z vsemi orodji naše zunanje politike pa smo ropotali ob vsakem pretepenem črncu ali podhlajenem Eskimu. To je seveda lepo in prav, vendar je diplomacija tudi nekaj, kar naj bi služilo lastni etniji in njenim otročkom po svetu.

Najnovejšo napetost v odnosih z Grčijo sta neposredno povzročila naša gluhost za potrebe grških tovornjakarjev (ti zahtevajo 35.000 dovolilnic za prevoz po naših cestah) in množična zborovanja Makedoncev na jugoslovansko-grški

meji. Globalen vzrok ne vem že kajere ohladitve med Beogradom in Atenami pa je, kot že rečeno, dejstvo, da Grčija ne priznava makedonske manjšine v Egejski Makedoniji. In to ne glede na to, če so v južni sosedni vladali polkovniki ali pa socialistični PASOK. Jugoslovani smo za potovanje v Grčijo vedno potrebovali vizume, značilno je tudi, da je bilo ustrezen žig vedno najtežje udariti v makedonski potni list, na druge jugoslovanske narode in narodnosti so grški uradniki gledali z milejšimi očmi. Samo po sebi se razume, da mi Grkom glede vizumov nismo delali težav.

Makedoncem oziroma SR Makedoniji je končno zavrela kri, kar se je pokazalo v blokadi meje. Ogorčenje Skopja je razumljivo z več strani. V vsej jugovzhodni Evropi teče intenziven proces prebijanja narodov, še zlasti Makedonci pa ob tem čutijo nekakšno tesnobo, na severu namreč nekateri trdijo, da so konec koncev samo južna Srbija, v sami Makedoniji se nezadržno množijo Albanci, na jugu in vzhodu pa kategorično trdijo, da makedonskega naroda pravzaprav sploh ni. Tu je ne nazadnje še gospodarski bankrot naše najbolj južne republike, ki ve, da bi bila lahko jugoslovanska Kalifornija, da ne ome-

njamo politične negotovosti, ki jo na visoki temperaturi vzdržuje še neodločen spopad med pripadniki Goševa in Pančevskega, med sorazmerno avtonomijo in srbskim suženjstvom.

Neizpodbitno je, da so se makedonske notranje razmere in dileme rezultirale navzven, proti arogantni Grčiji. Žal v za našo državo in v zadnjem času (vpliv Drnovška?) tudi evropsko nastrojena Budimira Lončarja najbolj neprimeren trenutku. Jugoslavija se bo namreč v kratkem pogovarjala o novem sporazumu med našo državo in Evropsko skupnostjo, katere vsaj v tem primeru močan stebel in pogajalec je ravno Grčija. Prav zaradi tega lahko pričakujemo, da bo Lončar grške tovornjakarje brez večjih zapletov spuščal v Evropo, makedonski protest in nejevolja (spomnimo se samo lanskega darovanja vode Grkom) pa bosta tudi doživela primerno predstavitev. Jugoslavija bo v OZN sprožila vprašanje makedonske manjšine v Grčiji. Budimir Lončar bo tudi zunanji minister Makedoncev in ne samo »Arafatov osebni sekretar«. Med drugim.

M. BAUER

Energetiki naj ne bi pozabili na Dolenjsko

Republiški komite je zadnjič zasedal v Krki

NOVO MESTO — Zadnji sejo v prejšnjem sestavu je imel republiški komite za energetiko v novomeški Tovarni zdravil Krka. Ob tej priložnosti je bil komiteju ponovno predstavljen problem energetske oskrbe Dolenjske in tukajšnja bojazan, da sredstva za dolenjske investicije, ki jih že izvajajo, ne bodo normalno dotekala. Komite je sklenil svojemu nasledniku priporočiti, naj vendar poskrbi za to, da se ta problem že enkrat reši.

Krkaši so komiteju tudi predstavili Krkina prizadevanja za racionalizirano rabo električne energije, ki so republiške moze prijetno presenetila. Razložili so jim tudi, da daje celotna slovenska proizvodnja izolacijskih materialov, katere pomemben del prispeva Krkina Izolacije, na leto prihranek električne energije za srednje veliko savsko elektrarno. Opozorili so na neprimernost lani ponovno uvedenega prometnega davka za izolacijske materiale, ki ga ne poznajo nikjer v razvitem svetu. Komite je sprejel sklep, da bo novi slovenski vladi posredoval predlog o čimprej ukinitvi republiškega dela prometnega davka (10 do 26,5 odstotka, 3 odstotke pa gre za JLA), v zveznih organih pa naj bi tudi čimprej ponovno načeli ta problem. Gre vendar za narodnogospodarsko korist, če se uporablja čimveč izolacijskih materialov.

Znanje in ugled

Podelitev Tomšičevih nagrad — Preoblikovanje

LJUBLJANA — Dan novinarjev, 21. maj, so slovenski novinarji praznovali delovno po redakcijah in na terenu, delegati novinarskih aktivov pa so na izrednem občnem zboru zahtevali nove smernice in pravila društvenega delovanja s sprejemom novega Statuta DNS in Pravilnika o sprejemanju in prenehanju članstva DNS. Oba dokumenta naj bi prispevala k avtonomnosti in neodvisnosti novinarske stroke ter k dvigu profesionalnih in etičnih norm za opravljanje tega poklica.

Slovenski del sestanka v Ljubljani je bil v prostorih republiške skupščine. Po slavnostnem govoru nestorja slovenskega novinarstva Jurija Gustinčiča, ki je ustvarjalno razmišljal o odnosu med novinarstvom in politiko, so podelili zlata odličja in nagrade Toneta Tomšiča, ki so tokrat prvič v rangu republiških nagrad. Zlato odličje sta prejela Niko Košir in Drago Vresnik, Tomšičevo nagrado za življenjsko delo je dobil Slavko Fras, nagrado za vrhunske novinarske dosežke v lanskem letu Ljerkar Bizilj in Branimir Nešovič, nagrade iz sklada Toneta Tomšiča pa Mirko Bogataj, Bojan Veselinovič in Darka Zvonar.

NA SVEČANOSTI PRI POBRATENIH

RIBNICA — Od sobote do ponedeljka, 21. maja, je bila na obisku v Arceviji v Italiji delegacija občine Ribnica, ki jo je vodil predsednik France Mihelič, v delegaciji pa sta bila še dosedajni predsednik Franc Lapajne in sekretar OK ZKS-SDP Janko Debeljak, pogovore pa je prevajala Nada Lavrič. Ribniška delegacija se je udeležila svečanosti v spomin na pobite antifasiste na gori San Angelo. Pobili so jih umikajoči se Nemci in fašisti v zadnjem obdobju druge svetovne vojne.

IZLET V LJUBLJANO

V četrtek smo obiskali lutkovno gledališče v Ljubljani. Gledali smo lutkovno igrice Korenkov palček. Zgodba je bila zanimiva, poseben vtis pa je name naredila gledališka dvorana, ki je mnogo večja kot kino dvorana v Trebnju.

POLONA FINK
Dol. Nemška vas

Naša anketa

Težko delo nove oblasti

V zadnjih dobrih štirinajstih dneh so se na prvih sejah sestale vse novoizvoljene občinske in republiške skupščine. Delegati, za katere smo se voliči odločili na aprilskih večstrankarskih tajnih volitvah, so izvolili nove župane občin, predsednike zborov v parlamentih, pa predsednike v republiški skupščini. Dobili smo nove mandatarje vlad in za republiško marsikje tudi že kompletne občinske vlade oz. izvršne svete, medtem ko se je drugje pri tem tudi zalomilo. Nasplošno lahko rečemo, da so dobili priložnost mnogi doslej širši javnosti neznan ljudje, mnogi politično bolj ali manj nepopolni listi. Novi ljudje naj bi bili porok za prepotrebno drugačno delo od dosedanjega, za razvoj, za boljše življenje, za oživitve gospodarstva, brez česar lahko le sanjamo o lepšem življenju, pa za pravno državo, spoštovanje človekovih pravic itd. Bodimo realisti, zahtevajmo nemogoče, smo poslušali predvolilna gesla, ki pa bi morala postati resničnost, če hočemo Slovenci normalno preživeti. V svoji zahtevnosti pa so ljudje na splošno očitno kar preveliki realisti in v veliki meri tudi dokaj prizanesljivi do začetnih napak. A rezultate pričakujejo, čeprav je splošno zavedanje, da smo v takih težavah, da novi oblasti vladati ne bo lahko.

FRANC GREBENC, upokojenec iz Žlebiča, Ribnica: »Od novih vodstev v republiki in občini pričakujem odgovornejšo delo in več reda, kot je tega bilo doslej. Pričakujem tudi, da bodo vse zadeve reševali trezno in preudarno ter da nas bodo po mirni poti pripeljali v lepše življenje. Posebej za ribniško občino pričakujem, da se bodo kraji bolj enakomerno razvijali. Nasploh pa menim, da bi morali poveniti državni aparat in vse stroške države.«

MILAN JARC, upokojenec iz Kočevja: »Upam, da se sedanji vodje niso borili le za stolučke in da bodo delali v dobro nas vseh. Pričakujem povenitve pa zmanjšanje obremenitev gospodarstva, zmanjšanje birokracije, od podjetij do zveznih organov, pa tudi več dela in manj govorjenja. Delovna mesta naj bi zasedali sposobni in usposobljeni, ne pa razna zlahta in prijatelji. Veliko starega je treba pomesti od občine do podjetja, vse do najvišjih vrhov.«

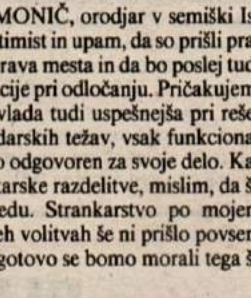
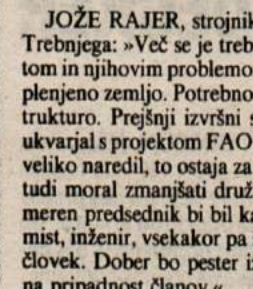
JOŽE NOVAK, oddelkovodja v trgovini Elektrotehna, Novo mesto: »Odkrito povedano, od nove vlade ne pričakujem nič dobrega, pa ne zato, ker ne bi imel zaupanja v njeno novo pluralno sestavo, pač pa zato, ker je vsakomur jasno, s kakšnimi problemi se bo srečevala. Razvoj Novega mesta je šel v preteklih letih v tako čudno smer, da ga bo sedaj, v času najhujše krize, težko preokreniti. Precejšen del novomeške industrije je v hudi krizi, da o težavah trgovine ne govorimo.«

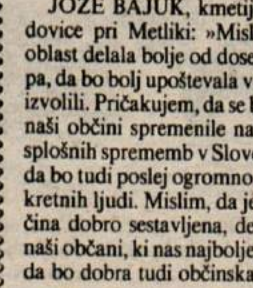
JOŽE FERENČAK iz Dobove: »Zame velja, da mi je najpomembnejša služba, politiko pa prepuščam drugim. Sicer sem prepričan, da so mladi ljudje dovolj sposobni in če bodo dobro zagrabili, bo vse v redu. Predvsem se pri svojem delu ne smemo ustrašiti groženj z juga. Omogočiti morajo tistim, ki bi radi delali, da bodo pošteno zaslužili, ostali pa naj kar životarjajo. Seveda je nujno, da ljudje v novi oblasti upoštevajo dosedanje izkušnje drugih.«

JOŽE SIMONIČ, orodjar v semiški Iskri: »Sem optimist in upam, da so prišli pravi ljudje na prava mesta in da bo poslednji več demokracije pri odločanju. Pričakujem, da bo nova vlada tudi uspešnejša pri reševanju gospodarskih težav, vsak funkcionar pa bo osebno odgovoren za svoje delo. Kar se tiče strankarske razdelitve, mislim, da še ni nič v redu. Strankarstvo po mojem mnenju na teh volitvah še ni prišlo povsem do izraza in gotovo se bomo morali tega še naučiti.«

JOŽE RAJER, strojnik v energetiki, iz Trebnjega: »Več se je treba posvetiti kmetom in njihovim problemom, npr. vrniti zaplenjeno zemljo. Potrebno je urediti infrastrukturo. Prejšnji izvršni svet se je veliko ukvarjal s projektom FAO, pa mislim, da ni veliko naredil, to ostaja za novega. Novi bi tudi moral zmanjšati družbeno režijo. Primeren predsednik bi bil kak dober ekonomist, inženir, vsekakor pa široko razgledan človek. Dober bo pester izvršni svet glede na pripadnost članov.«

FRANCI ŽIČKAR, vodja planske službe v Iskri Šentjerneje, doma iz Velikega Podloga: »Prva naloga občinske vlade bo, da uredi gospodarstvo, saj če to šepa, ni kje jemati. Seveda sem prepričan, da bo nova občinska vlada imela težje delo, saj bo delala pod budnim očesom javnosti in bo, tako si predstavljam, odgovarjala za svoje napaake. Vsi skupaj pa si bomo morali bolj kot doslej prizadevati za skupnost, stranka ne bo mogla biti na prvem mestu. Nasloniti se bomo morali na lastne sile, to pa so že od nekdaj pridnost, poštenje in organizacija.«

Do drugih oholi, do sebe uničevalni

Dolenjskim in belokranjskim ekonomistom na Otočcu govoril član predsedstva Republike Slovenije, akademik pesnik Ciril Zlobec — Resnica ruši

OTOČEC — Ne dogaja se prav pogosto, da bi slovensko gospodarstvo in slovenska kultura razpravljala o medsebojni povezanosti. Te izjemno zanimive teme se je minulo sredo kot prvi predavatelj na dvo dnevnem drugem seminarju Društva ekonomistov Dolenjske in Bele krajine v tukajšnjem Garni hotelu lotil akademik, pesnik Ciril Zlobec, član predsedstva Republike Slovenije.

»Slovenci ne zmoremo, tudi ko je govor o gospodarstvu, razpravljati neutravno. Tako se posebej v zadnjem času, ko do monotoni priglasimo na zakonitosti trga. Pri tem namreč vedno kaj dodamo, navadno kaj z drugega, nasprotnega področja, vsaj za ščepec morale, etike, bolj ali manj za vezujoče opozorilo glede narodne zavesti ali glede našega skupnega dolga do kulture,« je dejal Zlobec in takoj dodal, da po njegovem prepričanju gospodarstvo v naši republiki ne vsebuje niti znotraj niti zunaj nič takšnega, kar bi namj temeljito vtiskovalo prilastek slovensko. Ta prilastek največkrat sploh ni povezan z bistvom gospodarstva, temveč s posebnimi slovenskimi težavami, ki se z njimi to gospodarstvo otepa. Toda, ko so se nevarno zamajali naši gospodarski giganti, se je z njimi zamajala tudi naša narodna zavest, zahlipala je slovenska duša in trznilo je telo naroda. Zlobec je menil, da je v takih primerih še bolj v ospredju slovenski občutek majhnosti in nacionalne ogroženosti, saj je slovenska kultura sicer prav alergično nerazpoložena do gospodarstva, češ da ni dovolj nacionalno osveščeno in ne dovolj naklonjeno kulturi. To pa poraja vnaprejšnji psihološki antagonizem, da je razdvojen nekaj, kar bi moralo biti

spojeno ali se vsaj medsebojno prepletati, dopolnjevati. »Opraviti imamo s paradoksom, ki ga prenašamo iz roda v rod, da smo visoko kulturni narod, čeprav vse raziskave kažejo, da smo dokaj ravnodušni do tistega, kar se dogaja v kulturi in s kulturo,« je poudaril Ciril Zlobec.

In kakšni smo Slovenci navzven, do drugih? Ko se razgledujemo po Jugoslaviji, zlasti še po njeni južni polovici, se po Zlobčevem mnenju in prepričanju čutimo nekritično vzvišene, pogosto tudi ohole, zaverovane vase, kot da ga pod tem našim skupnim nebom ni, ki bi se z nami lahko kosal v inventivnosti, učinkovitosti in uspešnosti. To se je pokazalo tudi v nedavnih predvolilnih kampanjih, ko smo s presenetljivo lahkotnostjo razpravljali o potrebi po takojšnji ocepitvi in sploh ravnali tako, kot da je to samo stvar nacionalnega ponosa, ne pa tudi in celo predvsem zapleteno ekonomsko vprašanje. »Ne izrekam se o ustavnem in drugih vidikih ocepitve, do katere imamo vso pravico, če se tako odločimo, pač pa o tistem nekritični ekonomski zavesti oziroma o njej njenem delu, ki očitno izhaja iz naše primerjave z manj uspešnim delom Jugoslavije. Prav to nam na ekonomskem pod-

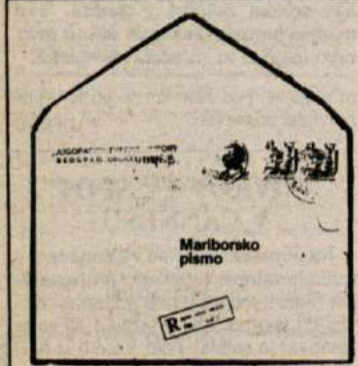
ročju zamegljuje našo resnično podobo, da se ne vidimo več v pravi luči,« je kritično ugotavljal Zlobec, in takoj opozoril še na drugo stran naše nacionalne duše.

»Ta je seveda čisto nasprotna,« je nadaljeval Zlobec. »Kaže se v tem, da z nekritičnim pogledom na naše uspešnejše sosedje in vso zahodno Evropo ter z nenasitnim apetitom po najvišji, ne samo boljši življenjski ravni v svoji zavesti in spominu že kar masohistično zanimamo vse, kar smo doslej ustvarili in kar ustvarjamo. To zanikovanje je svojevrsten masohizem, ki v

• O ZAOSTRENH GOSPODARSKIH RAZMERAH — Društvo ekonomistov Dolenjske in medobčinska gospodarska zbornica sta ob elitnem seminarju na Otočcu, o katerem smo na kratko poročali že prejšnji teden, izdala tudi knjigo, v kateri so objavljene vsi prispevki predavateljev o poslovnem napovedovanju in učinkovitem odločanju v zaostrenih gospodarskih razmerah. Med njimi je prispevek prof. dr. Jožeta Mencingerja, podpredsednika novega republiškega izvršnega sveta, nadalje dr. Matjaža Muleja, dr. Ermina Kržičnika, dr. Štefana Ivanjaka, dr. Viljema Nemca, dr. Iva Baniča, dr. Staneta Možine, dr. Jožeta Gričarja, mag. Emila Milana Pintarja, dolenjske ekonomistke mag. Ane Murn in dipl. psihologinje Vlaste Tomazin iz Pionirja. V knjigi je objavljen (žal le v angleščini) članek ameriške profesorice dr. Jan Meyer, manjka pa prispevek drugega napovednega ameriškega gosta dr. Milтона Jenkinsa.

nas in drug drugemu ubija voljo za delo in megli pogled naprej. Iz takšnega psihološkega kompleksa je nastala tudi predvolilna sintagma, da v 45 letih po vojni nismo ničesar naredili in da smo celo uničili vse, kar smo podedovali!«

I. ZORAN

Junak dneva

MARIBOR — Ne pomnimo, da bi »junak dneva«, v dobrem in slabem, v Mariboru kdaj bil gledališki režiser. Tak naziv so si s kakšnim dejanjem ali izjavo v preteklosti prislužili politiki, športniki, novinarji, direktorji kakšne pomembne firme, a le redkokdaj kulturniki. Poleg tega je bila še pred tremi leti štajerska prestolnica na vsejugoslovanskem medijskem prepihu zaradi svoje že znamenite »kulture svin«. Maribor je takrat dobil (zlasti v delu slovenskega javnega mnenja) mlodane podobo barbarske industrijske puščave, v kateri živijo sami idioti in renegati — ta pametni pa raje zbežijo v Ljubljano.

Tomaž Pandur, komaj 27-letni režiser in najmlajši ravnatelj gledališča v Evropi, je v letu gospodovem 1990 kulturno podobo mesta pod Pohorjem v nekaj mesecih dokončno obrnil na glavo. Tega seveda ne bi mogel storiti, če se ne bi po vseh tistih polemičnih razpravah v letu 1987 v Mariboru začela krečiti no-

va miselnost, bolj naklonjena tveganju, ustvarjalnosti in mladim ljudem, še zlasti v kulturi. Če ne bi bilo mariborske kulturne katarze v letu 1987, ko se je mesto v resnici začelo zavedati svoje duhovne zaostalosti, ne bi Pandur najbrž nikoli dobil možnosti, da tako mlad — ne glede na izjemno nadarjenost — prevzame ravnateljstvo mariborske Dramе. Bilo bi sto razlogov, zakaj »ne ustreza«. Potem, ko je kritika od vsepovsod mariborsko kulturno in nasploh duhovno sceno po tisti znani »prekinjeni« proslavi izničila, pa je seveda celo ljudem, ki so dolga leta naravnost negovali mariborsko kadrovske povprečnost na vseh ravneh, postalo jasno, da Maribor nima več kaj izgubiti. Celoz najboljši »tveganimi« kadrovskega prijema lahko samo dobi.

V Pandurju je dobil mladenci, ki je s svojim Faustom udaril v jugoslovanski gledališki prostor s takšno silo, da je v Mariboru to mnoge osupilo. Ko je pred nekaj meseci mariborska Drama prvič uprizorila to več kot pet ur trajajočo predstavo, so bili kritiki resda navdušeni in na račun režiserja, igralske ekipe in scenografije so deževalo pohvale.

Kljub temu pa se je štajerska metropola tega gledališkega bisera zavedela šele, ko so ga najprej skovali v ugledni dunajski in graški kritiki, potem pa je prišel še »lom« na sarajevskem Mesu, kjer je Faust pobral vse nagrade in mariborskemu teatru prisluzil toliko pohval, kot jih ni na kupu dobil še nikoli. Tomaž Pandur se je iz Sarajeva vrnil kot »junak dneva«. Mariborčani pa, tako se zdi, že dolgo niso bili na nikogar iz svojega mesta tako ponosni, kot so zdaj na svoje gledališče.

MILAN PREDAN

Ljubljanska banka

Dolenjska banka d. d.
Novo mesto

KAKO RAVNATI S ČEKI TEKOČEGA RAČUNA?

V Ljubljanski banki-Dolenjski banki, d. d., Novo mesto, je v zadnjem času več občanov, imetnikov tekočega računa, prijavilo izgubo, krajo oz. zlorabo čekovnih blanketonov. Vsak imetnik tekočega računa se s podpisom pogodbe o ustanovitvi in vodenju tekočega računa med drugim obveže, da bo skrbno ravnal s tekočimo karto in čekovnimi blanketi, da ti ne bi prišli v posest nepooblaščenih oseb. V primeru, da imetnik tekočega računa hkrati izgubi ali pa mu je ukradena poleg čekovnih blanketonov še čekovna karta in osebna izkaznica, obstoji možnost, da bo prišlo do zlorabe oz. uporabe srestev po nepooblaščenih oseb. Poleg skrbi za čekovne blankete je še posebej važno, da imetnik tekočega računa ne nosi skupaj z blanketi čekovne karte in osebne izkaznice. Vsem imetnikom tekočega računa priporočamo večjo skrb nad čeki in dokumenti za poslovanje po tekočem računu, saj je vsak vnovčen ček — »denar«.

Ljubljanska banka Pravi naslov za denarne zadeve

Kmetijstvo

TRGOVINA SE PRILAGAJA

KOČEVJE — Te dni bodo začeli v Kočevju širiti in prenavljati prostore trgovine kmetijske kooperacije. Tako bodo kupcem lahko ponudili več blaga in nekatere nove proizvode. Zdjaj v trgovini prodajajo zaščitna sredstva, orodja, semena, stroje in še nekatere proizvode, ki jih potrebujejo kmetje in vrtničarji. Že jeseni pa bodo v prenovljenih prostorih prodajali tudi ves gradbeni material, suho robo in opremo za HTV (higiensko-tehnična varnost). Izdelovanje suhe robe že vpeljujejo na družinskih kmetijah kot dodaten proizvodni program v zimskih mesecih, ko je s kmetovanjem manj dela. Pri prenovljeni trgovini bodo uredili lokal za prodajo kmetijskih pridelkov.

Jože Rataj, vodja hladilnice na Blanci

ložljive zmogljivosti vedno na voljo tudi zunanjim uporabnikom.

»Letos prvič zorimo banane za neko zagrebško podjetje. Moram priznati, da se v tehnologije še učimo, medtem ko je za jabolka in hruško že dobro obvladamo. Takoj moram poudariti, da je

med staro in novo hladilnico velika razlika: v stari je normalna atmosfera, v novi pa je s pomočjo uvožene opreme računalniško uravnana kisik — od 1 do 1,5 odstotka v sleherni izmed šestih komor, ob uravnavanju sestave atmosfere pa seveda nadziramo tudi temperaturo in vlago,« pojasnjuje dipl. inž. Jože Rataj, vodja in tehnolog hladilnice na Blanci. V hladilnici najprej celice ohladijo, in to v čim krajšem času, potem ko so vanje na primer že spravili jabolka, na 0 do 3 stopinje Celzija. Zatem vzpostavijo to novo tehnologijo (ULO — ultralowoxigen) posebno atmosfero, ki spodbuja te željene fiziološke procese v plodovih. Tehnologija dopušča, da se v komori lahko mešajo tudi močno aromatične sorte sadja, ne da bi to vplivalo na kakovost določene sorte.

Hribovci pretočijo več znojja

Devet kilogramov mesa za kilogram žebjeljev

NOVO MESTO — V novomeški občini ni lahko dobiti status hribovskega kmeta, to ve Viktor Robek iz Štravberke, ki ima kmetijo tik pod 597 m visokim Velikim vrhom, v krajevni skupnosti Šmarjeta, za mejo s trebanjsko občino. Da bi tiste, ki odmerjajo davke in ugodnosti takšnim kmetom, zares prepričal, je lani dal Viktor kar sam izmeriti nagib in končna ugotovitev je bila, da njegova kmetija seveda sodi med hribovske, saj je za tako klasifikacijo potrebno, da ima več kot 63 odstotkov obdelovalnih površin nagib večji od 35 odst., pri Robekovih pa se je izkazalo, da ima tak nagib še nekaj odstotkov površin več.

Sicer pa odstotki Viktorju pri njegovem delu kaj malo pomagajo, kajti premagovati strmino pri nekaj odstotkih več ali manj nagiba je težko, za kmeta, ki hoče nekaj potegniti iz teh strmin, pa tudi drago. Strmina se vedno izkaže kot strošek, ki ga mora kmet nadoknaditi s težkim delom, obilico potu in večjo porabo časa. Mehanizacija je tukaj le delno v pomoč, zato mora imeti tudi delovno živino.

Viktor Robek ima sedaj v hlevu, ki ga je zgradil pred enajstimi leti, tri krave, povprečno pa tudi stalno po 16 pitancev, od katerih prireje živi. Za obdelovanje vseh površin pa poleg traktorja rabi tudi par konj. Brez njih si dela ne more zamisliti. Ker pa je konje treba od časa do časa tudi podkovati, za to pa potrebuje kovaške žebjelje, nam je kot zanimiv primer uspešnosti kmečkega dela napravil

Viktor Robek

naslednjo primerjavo: v vso muko, mehanizacijo in ostali stroški na enem biku lahko priredi največ kilogram mesa na dan. Za tak kilogram dobi 15,15 din, kilogram žebjeljev za konjske podkve pa stane 133,50 din. Torej se že iz tega vidi, kako malo je vreden kmetov trud.

• Pri nas so razmere veliko preveč zapletene, da bi jih lahko razpleli psihiatri. (Lokar)

VODNIK V KUPČIJI

• Tudi na novosadski borzi se kaže, da je denarja vse manj in s tem tudi kupcev. Cene domača vseh kmetijskih pridelkov, živinskih izdelkov in surovin namreč vztrajno padajo. To pa se dogaja tudi zaradi tega, ker so šele sedaj začeli odbijati inflacijske pritisk. Tako se znižujejo cene pšenice, koruze, ribje moke, različnih krmnih mešanic, prašičev in celo goved. Vendar pa primanjkuje prašičev za pitanje, medtem ko je govedi še naprej več, kot je povpraševanje. Za primerjavo navajamo nekaj cen. V marcu je bila kila pšenice 1,85 din, aprila 1,65 din, koruza 2,55, zdaj je 1,80 din. Padle so tudi cene sončničnih tropin, krmnih mešanic za prašiče in govedo itd. Pitani prašiči od 90 do 120 kg se po 15,50 do 17 din, pitano govedo 400 do 500 kg pa po 20 do 22 din kila, govedo za pitanje pa je po 24 do 26

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek so prodajali sadike paprike in paradiznika po 3 do 4 din za primerek. Kilogram jagod je veljal 30 do 40 din, česen 40 in 50 din ter jabolka 22 din. Krompir, je stal 25 din po kg. Za kilogram solate je bilo treba odšteti 40 do 50 din, za toliko špinaca pa 30 din. Šopek nove čebule so cenili 10 din. Lonček smetane je stal 25 din, medtem ko je bil kilogram skute 30 do 40 din. Jajce se je dalo dobiti za 1,70 do 1,80 din. Kilogram fižola v zrnju je veljal 25 do 30 din. Nagelj je stal 3 din.

Kmetijski nasveti

Leka za atipično kugo ni

Klasična kokošja kuga se v Jugoslaviji resda ne pojavlja več, je pa zato vse več primerov atipične kokošje kuge, ki ogroža perutinarstvo. Kako kokošjo jato obvarujemo pred boleznijo, povzema iz članka veterinarja Zoltana Šiftarja iz Pomurja, kjer so zadnje mesece ugotovili več kužnih žarišč.

Atipično kokošjo kugo povzroča virus, ki je kot večina virusov k sreči zelo občutljiv za visoko temperaturo in sončno svetlobo. To pomeni, da na okuženem dvorišču v poletnem času sorazmerno hitro propade, zato pa se dlje drži pozimi, tudi do en mesec. V okuženi živali živi seveda mnogo dlje; v zaklani perutnini, ki je shranjena v hladilniku, obstane tudi do eno leto. Taka žival je potemtakem še po enem letu kužna.

Okužba se prenaša s krmo, vodo, opremo in mesom. V jato jo lahko vnese tudi pišč ali človek (s čevlji). Od domače perutnine so za okužbo najbolj dovzetne kokoši. Bolezen se pojavi v 5 do 6 dneh po okužbi in je lahko opazna. Pri oboleli živali močno pade nesnost, kokoš ne je, težko diha, boljše rečno hrope, dobi drisko in končno pogine, kar je prav pogost primer. Najbolj nevarna za nadaljnje širjenje bolezni pa je tako imenovana latentna (skrita) oblika bolezni, pri kateri žival preživi, ostane pa kužna in kot taka stalno ogroža zdrave živali.

Če se na kakem dvorišču oz. v jati pojavi atipična kokošja kuga, je treba bovine in zdrave živali pobiti in neškodljivo odstraniti. To je le zaščitni

• NADLEŽNE KOKOŠJE UŠI — »Na farmi sem kupila kokoši in šele doma ugotovila, da sem z njimi prinesla domov tudi kokošje uši. Kako naj živali rešim te nadleže?« sprašuje bralka M. R., strokovnjak kmetijskega zavoda pa ji odgovarja naslednje:

Kokošja uš žre perje in delce kože, ki se luščijo. Stalno živi na perutnini in se širi z medsebojnim dotikom. Da se uši kokoš znebi, jo je treba večkrat temeljito naprati z insekticidom (neguon, neopitroid, gamacip idp.) in vsaj za dva dneva preseliti v z lizolom, klorovim apnom ali petrolejem razkužen kurnik.

Ukrepi, saj zdravila za atipično kokošjo kugo preprosto še ni. Vsa mesta, kjer bo se obolele živali nahajale, je treba razkužiti, ogrožene živali pa cepiti s cepivom, ki ga kapljično vbrizgajo v oko in nosno odprtino. Stroški neškodljivega odstranjevanja poginjenih in ubitih živali ter zaščitnega cepjenja gredo v breme posebnega računa pri občinski skupščini, stroški razkuževanja pa bremenijo lastnika perutnine.

Hladilnico krmili računalnik

Nova hladilnica M-Kmetijskega kombinata Sevnica na Blanci z najsodobnejšo tehnologijo — ULO in Swingterm — Predvsem za sadje, a tudi za rezerve

BLANCA — Nova hladilnica za 240 vagonov sadja je pomembna pridobitev sevnškega M-Kmetijskega kombinata. V staro hladilnico na Blanci so namreč lahko shranili le 75 vagonov sadja, novo poslopje, ki naj bi bilo z vso ustrezno opremo nared se v maju (ob stari hladilnici so ga zgradili delavci sevnškega Betona), pa naj bi sprejelo mnogo več sadja, pridelanega v kombinatovih sadovnjakih.

V hladilnici, ki zaposluje 3 čuvaje in še 5 delavcev, bo manjši del zmogljivosti namenjen za zamrzovanje mesa za blagovne rezerve. Seveda bodo razpo-

»Vse to krmili računalnik. Zavedati pa se moramo, da še s takšno tehnologijo ni moč denimo sadja drugega kakovostnega razreda izboljšati v prvega, lahko pa se zgodi obratno, če ne bi bili dovolj usposobljeni in opremljeni,« pravi Rataj.

P. PERC

PREVZGOJA NARODA, USTOLIČENJE DRUŽINSKE KMETIJE

Osebnem menim, da bo potrebno Slovincem vcepiti zavest o tem, kako pomembna je zdrava in posejlena ter kultivirana dežela. K temu lahko največ prispeva prav kmetijstvo. To prestrukturiranje kmetijstva in naše zavesti pa ne bo zahtevalo le kapitala, temveč tudi prevzgojo naroda. Doseči bomo morali, da bo postal kmečki poklic ponovno cenjen, proces ponovnega uvajanja tega poklica pa ne bo kratkotrajen... Osebnim vidim potrebo, da se v Sloveniji intenzivneje dela v smeri ekološko uravnotežena kmetovanja, takšno kmetovanje pa najlažje vodi primerno velika družinska kmetija, pa tudi mešane kmetije so lahko zelo uspešne. To pa pomeni, da ne bomo samo verbalno, ampak tudi ustavnopravno ustoličili družinsko kmetijo kot osnovnega nosilca kmetovanja. (Dr. Jože Osterc, novi predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano)

RIBE POGINJALE

KOČEVJE — Od 12. maja so poginjala ribe v Rinzi pri Mahovniku. Vodnogospodarski inšpektor Darji Klun je povedal, da za pogin sumi kmetijsko farmo Mlake. Delno to potrjujejo odzvete vzorci vode z območja Mlake in potokov, vzeli pa so tudi vzorce iz Rinže, kjer se potok z Mlake izteka v Rinžo. Na ugotovitve analize vzorcev še čakajo. Kmetijsko gospodarstvo meni, da ni krivo za pogin. Počakati je treba na dokončno ugotovitev analize, zato bomo o tem še poročali.

Brez potrpljenja ne gre Brez novega zakona sodišča ne morejo vrniti zemlje in popraviti krivic, to pa terja svoj čas

Ni nestrpen samo Šentjernej, ki je na nedavnem sestanku dal duška svoji ogorčenosti (DL 26. aprila) in sprejel petico, da je treba čimprej popraviti v povojnem času storjene krivice in kmetom vrniti nepravilno odvzeto zemljo, nestrpni so tudi v drugih krajih Slovenije, odkar imamo novo, večstrankarsko oblast. Morda so pričakovanja celo prevelika, toda ne zato, ker bi se stranke, ki so prišle na oblast, zdaj premislile, marveč zato, ker je poseg vsebinsko zelo zahteven in ker nihče ne želi z odpravljanjem starih krivic delati nove.

Eno je gotovo: na hitro ni moč ničesar dobrega storiti. Predsednik hrvaškega ustavnega sodišča je že nekeje zapisal, da se je za denacionalizacijo mogoče hitro odločiti, neprimerno težje ali včasih celo

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Bo letos res oidijevo leto?

Zanimiva odkritja in napovedi nemškega strokovnjaka dr. Hilla

(Nadaljevanje)

Posreden ukrep za zmanjševanje možnosti napada oidija je skrbno pletje odvečnega listja okrog grozdja. S pletvijo ne smemo pretiravati, listje razredčimo samo toliko, da lahko grozdje brez težav omoči s škropivom. Tudi svetloba ovira kaljenje oidijevih spor, zato so zasečeni grozdi ponavadi napadeni prej in bolj. Vinograde, ki niso napadeni v zgodnji fazi razvoja trte, ni potrebno štiti pred oidijem do cvetenja vinske trte, toda takoj po cvetenju moramo uporabiti organske pripravke bayleton ali topas in skrbno poškopiti. Ako smo pred cvetenjem škropili z organskimi pripravki, je napad oidija šibkejši, četudi smo pred cvetenjem redkeje škropili. Vendar obstaja nevarnost, da se oidij navadi na organska škropiva, zato se ne smemo odpovedati cosanu in občasno tudi žveplanju vinograda.

V Kaliforniji so razvili metode, ki so za napoved jakosti napada oidija na osnovi vremenskih podatkov. Raziskave ameriških strokovnjakov potrjujejo tudi, da glivica oidija (Uncinula necator) doseže večjo razmnožitev pri višjih temperaturah. Letošnje temperature so v tem času nadnormalno visoke, zato bodimo

budni. Nasprotno pa listna vlaga in direktna sončna svetloba motijo kalitev konidijev glivice. Velika zračna vlaga ima pri rasti glivice podrejeno vlogo. V notranjosti trte je zaradi sence in pomanjkljive omočenosti s škropivom napad na grozde močnejši. Zaradi razmer v lanskem letu računamo z oidijem v toplim in suhem letu, medtem ko je hladno in vlažno poletje manj nevarno. Toda na pojav oidija v toplih poletjih vplivajo tudi večji časovni presledki med škropljenji, ker škropimo po napovedi peronospor, ki je v suhih letih manj pogosta.

Nizka zimska temperatura zmanjšuje napad glivice oidija. Dr. Hill v svoji študiji o razvoju oidija ugotavlja, da po cvetenju trte ni močnega napada oidija, če je bila minimalna zimska temperatura pod — 12° Celzija. To razlaga s tem, da so za nizke zimske temperature zelo občutljiva ocesa, ki so okužena z glivico. Taka ocesa zmrznejo že pri temperaturah, ki zdravim ocesom niso nevarne. Tako mraz očisti vinograd pred prvimi napadom oidija po vzbrstenju trte.

Nemški vinogradniki pričakujejo letos napad glivice oidija, saj so imeli mislejo zin. o. Dr. Hill pripo-roča, da vinograde, ki so po brstenju pokazali napadene brste in mladike, po cvetenju trte poškopijo dvakrat z bayletonom special ali s topasom.

V tem članku navaja dr. Hill za cosan 12-dnevno aktivnost po škropljenju, slovenski strokovnjaki pa ugotavljajo, da cosan drži le 8 dni. Ne vem, ali gre razlika na račun kakovosti cosana.

Priporočilo za škropljenje vinske trte

Kaj kaže opazovanje

Na osnovi ulova metuljev grozdnih sukačev (križastega in pasastega) bo rok za zaščito proti senenemu črvu med 23. in 25. majem. Priporočila naslednje pripravke:

- dipterek SL 80 ali 50 0,1% do 0,15% ekalukus 25 EC 0,1%
- basudin 40 WP 0,15% deluje še na pršice in tripske
- decis EC 2,5 0,02 do 0,03% deluje še na tripske
- talstar 10 0,02 do 0,05% deluje še na pršice in pajka
- lebacid 0,1 do 0,2% deluje še na pršice
- folimat 0,1 do 0,15% deluje še na pršice, tripske in pajke.

Proti peronospori je glede na to, da še ni bilo (vsaj večje) okužbe, dovolj uporabljati preventivna sredstva, in to zlasti v bujnih vinogradih bakrena, sicer pa organska. Posebej je priporočiti bakreni euparen 0,3%.

Če je bojazen ali že dokaz za prisotnost oidija, bomo uporabili antracol BT 0,20% ali dodali karathan WP 18 0,06 do 0,12%.

Vsem, ki niste škropili proti pršici, priporočamo uporabo pripravkov basudin, lebacid, talstar ali folimat. Če je prisoten rdeči pajek, pa folimat ali talstar.

Glede na razmere v pregledanih vinogradih, kjer je ugotovljena prisotnost pršice in večkrat tudi rdečega pajka, se svetuje uporaba talstara in folimata pred ostalimi pripravki proti sukačem oz. senenemu črvu.

Vinogradnikom priporočamo, naj poslušajo studio D, kjer je možno dobiti navodila bolj podrobno, kakor to zahteva trenutna situacija v vinogradih.

OPOMBA: koncentracija 0,02 ali 0,05% pomeni 3 ali 5 dcl sredstva na 1000 litrov vode, ne na 100 litrov vode. Za 100 litrov je to samo 1/3 dcl oz. 1/2 dcl. O problemu, ki se pojavlja ponekod po belokranjskih, možno pa tudi po drugih vinogradih, bomo poročali takoj, ko bomo imeli dovolj informacij. Vse vinogradnike prosimo, naj opazujejo svoje vinograde in sporočajo o posebnih pojavih, da bi lahko hitreje ukrepali.

Ing. OŽE MALJEVIČ

O ŠKROPLJENJU TRTE

SEVNICA — Društvo vinogradnikov Dolenjske — podružnica Sevnica — Pratanj vabi svoje člane in tudi nečlane na zanimivo predavanje priznanega strokovnjaka iz mariborskega Kmetijskega zavoda, in sicer o zaščiti — škropljenju vinske trte. Predavanje bo v nedeljo, 27. maja, ob 9. uri v sevnškem hotelu Ajdovec.

INFLACIJA

MRJAN IEGAN

Dobljen boj za novo šolo

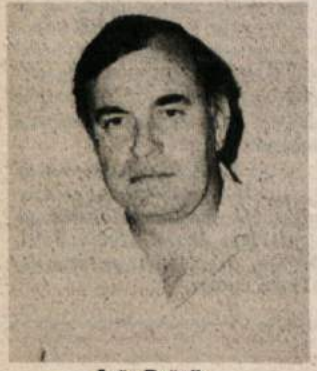
V soboto bo v Šmarjeti slovesna otvoritev dograjene osnovne šole — Enoizmenski pouk

ŠMARJETA — V arhivih je dokumentirano, da Šmarjeta bje bitko za novo osnovno šolo že vse od leta 1913, torej celih 77 let. Leta 1970 je sicer bila na zelo lepem kraju na robu vasi zgrajena nova šola, ki pa že takrat ni zadoščala potrebam in poleg tega tudi ni bilo denarja, da bi zgradili še telovadnico, tako da so otroci telovadili po hodnikih. Šmarješka osnovna šola je sedaj le dograjena in to soboto dopoldne jo bodo slovesno odprli.

Osnovno šolo v Šmarjeti so gradili kot zadnjo, peto, v prejšnjem referendumskem programu novomeške občine iz sredstev samoprispevka, del sredstev pa so primaknile tudi bivše interesne skupnosti (izobraževalna, otroškega varstva, telesnokulturna) pa krajevni skupnosti Bela Cerkev in Šmarjeta. Omembe vredna je tudi pomoč Krkinih Zdravilišč, Novotehne, IMV Strešnja in krajanov. Šola je, kot je v manjših krajih nasploh v navadi, zraščena z okoljem in so ljudje pripievali svoje tudi ob njenem dograjevanju. Valorizirana vrednost te šmarješke investicije znaša okrog 20 milijonov din.

»Z dograditvijo in adaptacijo je naša šola pridobila telovadnico, večnamenski prostor, ki služi kot jedilnica in dvorana, preurejeno kuhinjo, pa tudi štiri nove učilnice, zaradi česar bo poslej ves pouk po dolgem času lahko v eni izmeni. Zdjaj bo več prostora in možnosti za interesne dejavnosti, za delo šolskega športnega društva, za dodatno delo z učenci, ki se želijo naučiti več, svoj prostor ima šolska knjižnica itd. Velika pridobitev je tudi prepotrebni vrtec za 90 predšolskih otrok,« z radostjo razlaga ravnatelj osnovne šole 29. oktobra Šmarjeta Jože Pečnik. Manj vesel je, da sta ob 44 otrokih v dveh oddelkih male šole dve igralnici vrta še vedno prazni, čeprav starši težko čakajo, da bodo ta vrata odprta. Pa so morali vsem sedmim vzgojiteljicam, ki so se javile na razpis za delo, odgovoriti negativno, ker ne dobe denarja za njihovo plačilo. Upajmo, da se bo to vendarle uredilo.

V soboto bo torej slovesna otvoritev nove osnovne šole v Šmarjeti ter prostorov za vrtec. O novi šoli ni pretirano govoriti, saj je namreč tudi vsa dosejana šola adaptirana, tako da je funkcionalna, kolikor najbolj se je to dalo narediti. Nekaj stvari bodo sicer še morali postoriti, marsikaj pa so že. Pri tem velja izpostaviti, da so sami učenci bili zelo delavni pri urejanju svoje šole, zbrusili in prebarvali so na primer vse stare stole in klopi ter garderobne omare, ob šoli pa postavljajo hlevček za nekaj domačih živali, ki jih bodo redili in celo čebelnjak. Že zdaj, še bolj pa jeseni, bo preko 300 šolarjem iz krajevnih skupnosti Bela Cerkev in Šmarjeta ter njihovim učiteljem omogočeno mnogo boljše življenje in delo v šoli, na kar pa so res dovolj dolgo čakali.

Jože Pečnik

Največ ključnih funkcij za Demos

Na nedeljski seji skupščine Novo mesto je bil za novega predsednika skupščine izvoljen Marjan Dvornik, za predsednika izvršnega sveta pa Boštjan Kovačič

NOVO MESTO — Čeprav je bil v zadnjih dneh v glavnem dosežen medstrankarski dogovor o medstrankarski delitvi oz. zasedbi ključnih funkcij v novem novomeškem parlamentu in vladi, so na aprilskih večstrankarskih volitvah izvoljeni delegati skupščine na prvem svojem zasedanju v nedeljo, 20. maja, potrebovali celih šest ur, da so izvolili novo vodstvo skupščine in vlade. Novi novomeški župan je Demosov kandidat Marjan Dvornik, dipl. inž. strojništva v kostanjeviškem SOP Ikon, predsednik izvršnega sveta pa Boštjan Kovačič, kandidat koalicije Demos-ZSMS-LS-Zeleni. Poudariti je treba, da so na seji manjkali le po en delegat vsakega zbora, družbenopolitični zbor pa je bil nekaj ur sklepčen celo stoodstotno.

Najprej so vsi trije zbori zasedali ločeno in izvolili svoja vodstva. Večjih volilnih zapletov ni bilo, kot rečeno, je bila razdelitev funkcij med stranke v glavnem dogovorjena. Že v tem delu pa se je zataknilo pri sprejemanju začasnega poslovnika in so potem z medzborovskim usklajevanjem (ki je za večino delegatov pomenil enega številnih, a seveda obveznih in dogovorjenih odmorov) prišli do sporazuma, naj ima skupščina ne le enega, ampak dva podpredsednika.

Za predsednika družbenopolitičnega zbora novomeške občinske skupščine je bil izvoljen Demosov kandidat Alojzij Zupančič, dipl. inž. agronomije v novomeškem Kmetijskem zavodu, za podpredsednika za sedanjega predsednika novomeške SZ(DL) Boris Dular. Novi predsednik zbora združenega dela je postal Jože Kuček, ekonomist v novomeškem Podjetju za ptt promet, sicer kandidat SZ(DL) in ZKS-SDP, podpredsednik pa Karel Kapš, dipl. inž.

SLOVESNA IZJAVA — S podpisom v »občinsko knjigo« se je novi novomeški župan Marjan Dvornik obvezal delati odgovorno, po ustavi in zakonih. Ali bo funkcijo opravljal profesionalno ali ob drugem delu, pa bo odločeno na naslednji seji skupščine. Za županom so izjavo podpisali še predsedniki in podpredsedniki zborov. (Foto: Z. L.-D.)

elektrotehnik v Iskri Tenel, kandidat Demosa. Zboru krajevnih skupnosti bo po novem predsedoval Demosov kandidat dr. Leopold Kocutar iz Žužemberka, podpredsednik pa je kandidat SZ(DL) Ciril Klemenčič iz krajevnih skupnosti Ločna-Mačkovec.

Pri volitvah novega župana in predsednika izvršnega sveta so imeli delegati na voljo izbiro med dvema kandidatom, za dva podpredsednika skupščine pa so bili trije kandidati. Izbiro posebno za najodgovornejši mesti verjetno ni bila prav lahka, navsezadnje so si delegati pred njo zaželeli, da se jim kandidati na kratko predstavijo. Koliko so se predstavili, v katerih je seveda izstopala skrb za okolje, občino in mesto ter gospodarstvo, komu pomagale pri odločanju, pa je vprašanje. Kakorkoli že, župana so novomeški delegati lahko izbirali med Marjanom Dvornikom in pa Labodovim direktorjem Milanom Bratožem, ki je bil kandidat ZKS-SDP. Zmagal je Marjan Dvornik s 60 glasovi, Bratož jih je dobil 32, ena glasovnica pa je bila neveljavna. Za podpredsednika skupščine so kandidirali: iz Demosa Branko Kirn, dipl. inž. kemije v novomeški Krki, kot kandidat ZKS-SDP Borut Pretnar, dr. metalurških znanosti v šentjernejski Iskri, ter kot kandidat SZ(DL) dr. Anton Starc iz novomeške bolnišnice. Izvoljena sta bila Branko Kirn z 62 in dr. Anton Starc s 65 glasovi, dr. Pretnar pa jih je dobil 43.

Za predsednika novomeškega izvršnega sveta sta kandidirala mag. Boštjan Kovačič, kandidat koalicije Demosa, ZSMS-LS in Zelenih, ter dosedanjega predsednik izvršnega sveta Adolf Zupan kot kandidat SZ(DL). V nasprotju z mnogimi pričakovanji je bilo neveljavnih le pet glasovnic, Kovačič je dobil 55, Zupan pa 33 glasov.

Z LINDIČ-DRAGAŠ

Zanimivi pravniški predavanja

NOVO MESTO — Na povabilo društva pravnikov bosta v prihodnjih dneh v razpravi dvorani novomeškega sodišča dve predavanja. Najprej bo v sredo, 30. maja, ob 13. uri dr. Janez Novak, sodnik republiškega sodišča združenega dela, govoril o novostih v delovni zakonodaji, v sredo, 6. junija, pa bo prof. dr. Boštjan M. Zupančič prav tako ob 13. uri imel predavanje z naslovom »Naravno in pravstveno pravo v današnjem času«. Vabljeni!

ZANIMIVI PRAVNIŠKI PREDAVANJI

Zanimiv način

Nelikvidnost kot kuga

Tudi sorazmerno zdravo Beti niso obšle likvidnostne težave — Terjatve večje od oveznosti

METLIKA — Če je o zdravju med hudo epidemijo kuge sploh možno govoriti, je metliška Beti, največja firma v Beli krajini, med najbolj zdravimi ne samo v tej pokrajini, ampak tudi med firmami v svoji branži v Sloveniji in Jugoslaviji sploh. Seveda pa to nikakor ne pomeni, da so težave in problemi, ki tarejo celotno gospodarstvo in našo družbo nasploh, Beti obšli.

»Od letošnjega februarja imamo precejšnje težave zaradi nelikvidnosti, ki je posledica vedno slabše plačilne sposobnosti domačih kupcev naših proizvodov in splošne nelikvidnosti jugoslovanskega gospodarstva,« pravi Viktor Kozjan, vodja finančnega sektorja v tej metliški tovarni. »Terjatve do naših kupcev so iz dneva v dan večje, posledica tega pa je, da se večajo tudi naše oveznosti do dobaviteljev. Kljub temu pa v Beti še nismo črnogledi, kajti zapadle terjatve so večje od vseh naših oveznosti do dobaviteljev, kamor lahko pristoječo tudi del kratkoročnih kreditov.«

Zaradi nelikvidnosti se pojavljajo težave pri izplačilu plač, vendar

Utrinki s seje

- Takoj potem, ko se je tik pred volitvami koalicijski kandidat za podpredsednika družbenopolitičnega zbora Anton Pezdirc-Mikolaš odpovedal kandidaturi, je vprašal Toneta Žuniča, kandidata ZKS-SDP in SZ(DL) za to mesto: »Žunič, kdo bo sedaj dal za pijačo, jaz, ki sem odstopil, ali ti, ki boš izvoljen?« Kakorkoli sta potem že rešila to vprašanje, pa sta bila oba takoj pripravljena na tovrstno sodelovanje. Zgledna kooperativnost, skorajda model za bodoče projektne koalicije.
- Ko je Karolina Končar, ena od dveh žensk med 37 moškimi v zborih občinske skupščine, v našem časopisu prebrala, da se zaradi maloštevilne zastopanosti žensk v skupščini ni bati ženske strahovlade, je odločno, skorajda pretiče izjavila: »To si lahko samo mislijo!«
- V novem občinskem parlamentu ima najmočnejše zastopstvo metliška Kmetijska zadruga, saj je kar 6 delegatov zaposlenih v tej zadrugi (med njimi tudi županski kandidat). V Beti dela pet delegatov. Če bi se zadruge združile, ki imela skupaj celo 8 delegatov, kajti prišli bi še Otmarja Šturma iz Obrtne zadruge in Milana Vajdo iz Stanovanjske zadruge Šentrupert.
- Ravno, ko se je volilna komisija pripravljala, da bo razglasila rezultate prvega kroga volitev za metliškega župana, je v bližnji farni cerkvi začelo zvoniti poldne. Vendar ni, tako kot v znamenitem filmu, do razpleta prišlo »točno opoldne«, niti se ni uresničila napoved enega od delegatov: »Eden bo šel v nebesa.« Ne samo to, oba županska kandidata sta tudi po drugem krogu ostala živa in trdno na zemlji.

NOV OBČINSKI PARLAMENT — Na prvi seji zborov skupščine občine Metlika v novi sestavi ni bilo nobenih proceduralnih in drugih zapletov, a kljub temu občina ni dobila župana, kajti noben od dveh kandidatov ni dobil potrebne večine glasov. Do izvolitve predsednika bodo skupščino vodili podpredsednik in predsednik zborov. (Foto: A. B.)

Prve volitve niso dale župana

Prva seja zborov skupščine občine Metlika v novi sestavi — Še brez predsednika skupščine in mandatarja za sestavo izvršnega sveta

METLIKA — Na zadnjih sejah zborov skupščine občine Metlika je bila sklepčnost eden največjih problemov. Zgodilo se je, da občinski parlament ni bil sklepčen, če je en sam delegat šel na »čik pavzo«. S sklepčnostjo na četrtkovni prvi seji vseh zborov občinske skupščine v novi sestavi ni bilo težav, saj se je od skupaj 39 delegatov vseh treh zborov seje udeležilo 38, še tisti manjkajoči pa je bil res (zaradi zdravstvenih razlogov) upravičeno odsoten. Vendar kljub temu metliška občina, ena najmanjših v Sloveniji, prejšnji četrtek ni dobila novega predsednika skupščine in ne mandatarja za sestavo novega občinskega izvršnega sveta.

Od začetka je prvo sejo novega sestava občinske skupščine suvereno vodil najstarejši delegat Anton Pezdirc-Mikolaš s Krasnica, član Kmečke stranke, ki je na volitvah nastopala v koaliciji z ZSMS-Liberalno stranko in Zelenimi Metlike. Med drugim so delegati sklenili, da se kandidata za predsednika skupščine občine pred volitvami predstavita s krajšim programom in da naj bodo vse volitve tajne. Potem so se posamezni zbori zbrali na ločenih zasedanjih. Za predsednika družbenopolitičnega zbora je bil izvoljen kandidat koalicije Milan Vajda, od 13 je dobil 8 glasov (koalicija ima v DPZ 7 delegatov), 5 glasovnic je bilo neveljavnih. Za podpredsednika je bil z 10 glasovi za in ob 3 neveljavnih izvoljen kandidat ZKS-SDP Tone Žunič, medtem ko se je podpredsedniški kandidat koalicije Anton Pezdirc-Mikolaš tik pred volitvami odrekal kandidature. V zboru združenega dela je na volitvah za predsednika Jože Mihelčič ml. dobil 11 od 12 glasov, za podpredsednico pa je bila soglasno izvoljena Karolina Končar. Za predsednika zbora krajevnih skupnosti je bil izvoljen Janez Kremec iz KS Metlika, za podpredsednika pa Jože

Žugelj iz KS Suhor.

Za predsednika občinske skupščine sta ZKS-SDP ter SZDL-LS predlagali dosedanjega predsednika Stanislava Bajuka, koalicija pa je predlagala za predsednika Otmarja Šturma, za podpredsednika pa Antona Bezenška. Oba kandidata za predsednika sta se pred volitvami predstavila s povzetkoma svojih programov. Bajuk je dejal, da je pripravljen predsedniško delo opravljati nepoklicno (sicer je direktor metliške Kmetijske zadruge), Otmar Šturm pa, da se, če bo občinski izvršni svet sposoben, prav tako ogreva za neprofesionalno župansko funkcijo, sicer pa bi bilo dobro, da bi predsednik skupščine svoje delo opravljal poklicno.

Na tajnih volitvah nihče od kandidatov za predsednika občinske skupščine ni dobil potrebne večine, najmanj 20 glasov od 38 prisotnih delegatov. Stanislav Bajuk je dobil 19 glasov, Otmar Šturm 15, 4 glasovnice pa so bile neveljavne. Za podpredsednika občinske skupščine pa je bil že v prvem krogu izvoljen Anton Bezenšek, ki je dobil 30 glasov, 8 glasovnic pa je bilo neveljavnih. V ponovljenih volitvah za predsednika, se pravi v drugem krogu, je bil rezultat natančno tak kot v prvem krogu in tako na prvi seji novega sklica občinske skupščine metliška občina ni dobila predsednika. Delegati so se odločili, da zato tudi volitev za kandidata za predsednika izvršnega sveta ne bodo opravili. Ponovno se bodo sestali, so sklenili, 30. maja ob šestih zvečer in voliti tako predsednika skupščine občine kot mandatarja za sestavo nove občinske vlade.

Ze pred prvimi volitvami so na predlog delegata SZDL-ZS sklenili, da bodo poslej seje skupščine v popoldanskem času oziroma ob nedeljah.

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 26. maja, bodo odprte do 19. ure v Novem mestu, do 17. ure drugod naslednje prodajalne živil:
- V Novem mestu: Market na Kristanovi
 - v Šentjerneju: Market Dolenjka
 - v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog
 - v Žužemberku: Samopostrežba KZ
 - v Straži: Market Dolenjka.
 - V nedeljo bo od 8. do 11. ure odprta v Novem mestu Samopostrežba na Glavnem trgu 23, v Črnomlju pa Samopostrežba, Staneta Rozmana 13.

RAVNATELJ — Na svečanosti na eni od novomeških osnovnih šol so ravnatelju, ki naj bi tudi govoril, ponudili mikrofon. Prvi mož pa je tehniko zavrnil, rekoč, da ima silno močan glas, sicer ne bi mogel biti ravnatelj tako velike in ugledne šole. Cicibanom je bila ta možata pripomba seveda neznanstvo vsč, iz vrst gostov pa je bilo slišati pripombo, da se bližajo časi, ko ravnatelj ne bodo več zbirali po decibelih glasu.

OBHAJILO — Kot vsi veste, je bila prva seja nove novomeške občinske skupščine v nedeljo. Do tega je prišlo, tako pripovedujejo, ker so bili nekateri za petek, drugi za ponedeljek, nakar so določili sredo. Ko so bila vabila že razposlana, se je vodstvo Demosa zavedalo, da je omenjeno nedeljo marsikje tudi prvo obhajilo, nakar je, v skupščini ima večino, hotelo sejo preložiti. Stari administrativni mački pa so jih prepračili, da mora, ko so vabila enkrat v rokah, malo potpeti celo Bog.

VIGRED — Specialist za masovne piske prireditve nam je postregel s podatkom, da so novomeško cvičkarjo imeli na budnih obeh samo štirje moške postavice. Nekoliko bolj varovana je bila metliška vinska vigred, kjer so bile poleg krajevnih uniform navzoče tudi novomeške. Glavna naloga Novomečanov naj bi bila ugotavljanje, kdo od Dolenjcev naj bi pogosto daje na zob, da bi potem maligane uradno preverili na domačem terenu, ko so nekoliko opotekava vozila prihivala čez občinsko mejo na Vahti. Zanimivo je, da se je na cvičkarji vnaprej vedelo, da pijanih soferjev praktično ni.

Ena gospa je rekla, da so na otoški sestanek tako dr. Jožeta Pučnika kot tudi dr. Franja Tuđmana pripeljali v avtomobilih z nemško registracijo. Mogoče je to prvi dejanski korak v Evropo.

- Primes laži vedno poveča užitek. (Bacon)
- Za intelektualce so najbolj nevarne intelektualke. (Jurij)
- Če ne želimo libanonizacije Jugoslavije, je treba prenehati obtoževati Srbijo, da je boljševistična in totalitarna. (Čosić)

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 11. do 19. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Vera Muha iz Brežic — Luka, Anica Pirš iz Rajca — Matejo, Jadranka Potočki iz Zaprešica — Filipa, Marenka Petelinc iz Brežic — Jana, Ivica Zupan z Vetrnika — Milana, Irena Radej iz Dovškega — Iztko, Snježana Kukulj iz Orešja — Silvijo, Kristina Jazbec iz Trnovca — Mateja, Irena Kos iz Stolovnika — Majo, Durdica Županič s Senovega — Damjana, Jožica Mohar s Cateža — Saro, Boža Jankovič z Bregov — Renato, Tatjana na Baznik iz Vel. Podloga — Nino, Janja Zorič iz Krskega — Majo, Marija Pavlovič iz Sel — Silvijo, Mirjana Sančič iz Vel. Rakovice — Andrija, Zora Hudorovič iz Drovega — Jasno, Anita Krosli iz Brezje — Aleša, Veronika Medvedec iz Jerestlavca — Petra, Biserka Martek s Cateža — Bruna Aleksandra, Jolanda Jagodič iz Bušeče vasi — Anamarjo. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

V PODZEMELJSKI OSNOVNI ŠOLI JE gostoval pevski zbor Glasbene šole iz Trebnjeja. Blizu štirideset pevcev — prevladujejo predvsem dekleta — je dobro pol ure pelo otroške pesmi jugoslovanskih in nekaterih tujih skladateljev. Sto sedemdeset podzemeljskih in nekaterih tujih skladateljev je bilo s koncertno zadovoljnih, dirigentka Tatjana Mihelčič pa je objubila na vezati tesnejše stike med glasbeno šolo Trebnje in osnovno šolo Podzemelj. Isti dan so mladi Trebnjanci polni tudi v metliški osnovni šoli.

25. MAJA SE BODO ZBRALI METLIKI dolenjski in belokranjski učevalci na srečanju mladih varčevalcev. Metliko bodo prišli že jutraj, ogledali pa si bodo delovno organizacijo Beti, Belokranjski muzej in mesto. Popoldne pa jim čaka podelitev priznanj ter kulturno-zabavni program, v katerem bodo sodelovali tudi drugi metliški osnovni šolski.

GRAJSKO DVORIŠČE BELOKRANJSKEGA MUZEJA je dobobra preurejeno in urejeno, zato bodo lahko na njegov letošnje poletne kulturne prireditve zalele vse z večjim zagonom. Za julij in avgust jih pripravljajo pri Metliški folkloristični skupini Ivan Navratil, z njimi pa bi zaslužili denar, ki jim ga sicer za delovanje ne more zagotoviti Zveza kulturnih organizacij.

NEKDAJ RAZVPITI, ZA DANŠNJE POJME PA DOKAJ UMRJEN metliški bend Indust bag, je izdal kaseto, ki jo je moč kupiti v nekaterih metliških gostinskih lokalih. Fantje pri Indust bag so preskromni, saj bi morali svoje dejavnosti malce bolj razkodočkati. Ozirati bi morali po ansamblih, ki jim ni več nihče dospel, brž ko spravijo skupaj skladbovalce.

SEMIČANI IN OBČINA — Pred časom so Semičani razmišljali, da bi ustanovili kar svojo občino, zahteve pa so utemeljevali s tem, da so jo nekdanje imeli. Pa so očitno spoznali, da bi bila to predraga stvar. In zakaj tudi ustanavljati se eno občino, ko pa jo v Črnomlju z vsem potrebnim »postrojenjem« želite imajo. Raje so se torej »zavlekli« na vse možne funkcije, ob občinski vladi do vodstev strank in še kam. Sedaj bodo Črnomaljski šele videli, kako se vlada!

BREZE — Poročali smo že, da brezmal, ki so jih zasadili pred belo hišo, ni bilo usojeno dolgo življenje. Nad početjem nevestnih volnikov, ki so polomili mlada drevesca, sta se takrat zgražala tudi miličnik in politik. Miličnik je nekaj grozil in obljubljal, tudi politik ni ravnal varčeval z besedami, toda polomljenih drevesc še vedno ni nihče nadomestil z drugimi. Čakamo, kdo od njiju, ali pa morda nekdo tretji, bo prešel ob besed k dejanjem.

PLJUNEK — Pretekli teden se je na stopnicah sodišča znašel velik pljuneček. Kdo je bil tako korajžen, da je s pripravljeno »munizajo« prišel na sodišče, a mu je na koncu zmanjkalo poguma, da bi jo izstrelil v obraz tistemu, ki mu je šla, se ne ve. Morda pa ne bi bilo napak, da bi na sodišču, če so le količkaj okološko osveščeni, po hodnikih postavili pljuvalnike. Pa naj se potem izživljajo tisti, ki jim pljuvanje pomeni pomirjanje strasti.

Drobne iz Kočevja

POTREBA PO VETERINARIJIH — Seveda v Kočevju ljudje kažejo svoj smisel za duhovnosti se na razne druge načine. Tako so ugotovili, da je pač Kočevje nujno potrebovalo za mandatara nove občinske vlade veterinarja (ga je tudi dobilo), in sicer zato, ker je med novimi občinskimi odborniki največ tistih »znamke« BIK (bivših komunistov).

KDO PRAZNUJE? — V pravkar minulem obdobju naj bi tudi v Kočevju praznovali dan OF, praznik dela, dan osvoboditve Kočevja, dan zmage in morda še kaj. Nekateri izmed strank in organizacij, ki naj bi jim bilo proslavljanje teh praznikov uradna dolžnost, pa so na to pozabile. Njihovo pozabljenost je nadoknadila ZKS-SDP, ki je v sodelovanju z delavsko godbo le organizirala eno svečanost za vse našete praznike, na njej pa je govoril predsednik njihove stranke Ladislav Lenassi.

SPET POKA — Po naši objavi, da pri Mladinskem klubu (bivša gostilna Rog) kovinski pokrov jaska na cesti močno počli, ko zapelje naj avtomobil, so to pomankljivo odgovorili odpravili in kar nekaj mesecev ni pokalo. Ljudje so mirneje spali. Zdaj pa je spet vse po starem in spet poka podnevi in ponoči.

Ribniški zobotrebci

NIHČE NOČE DENARJA — Na polički oglasne deske na hodniku občinske skupščine Ribnica je že dober teden položenih 3.000 din (sedanjih 30 par), ki se jih nihče ne pritakne. Ne ve se, ali je to za Ribničane premalo denarja ali pa je zaradi novega občinskega vodstva, ki ga ima v rokah v glavnem krščanska demokracija, med občani takoj zavržala večji občutek za poštenost.

HOČEJO TELEFONE — V Zlebiču je 60 hiš, v katerih živi 70 do 80 družin. V vseh vasi so imeli do pred kratkim le dva telefona, pred nekaj dnevi pa so jih dobili še 9. Toda Zlebičani pravijo, da niso za dovolj s počasnim priključevanjem novih števk, in zahtevajo, naj čimprej priključijo vse zainteresirane, sicer bodo zagnali vik in krik.

REKORDNO KRIŽIŠČE — Že stoletja je znano glavno križišče v Zlebiču, ki mu pravijo še vedno »Pri rokah«, ker so pač tudi tu imeli v starih časih kačipote v obliki rok. Razen tega imajo do vsakih nekaj hiš, včasih celo samo do dveh ali ene same, še svojih cesto in zato tudi križišče. Torej Zlebičani upravično trdijo, da ima njihova vas med vsemi vasi v Jugoslaviji in celo v zahodni Evropi (na katero priverjamo) največ križišč.

Trebanjske iveri

NAŠI IN VAŠI — V pripravah na letošnji trebanjski Tek mladosti so nekoga vprašali, če bo tudi letos pomagal organizirati to prireditev, ki — mimogrede — ni samo športna in ne le trebanjska. Ogovorjeni je na to zabrusil »snubcem«, ki so politično blizu trebanjskemu liberalnemu bloku, nekako tako: Saj imate dovolj ljudi v svoji stranki, pa z njihovimi pomočjo organizirate tek! Če bodo v Trebnjem strankarsko za svet razvili v omenjeni smeri še nekaj dalje, bodo lahko kmalu organizirali npr. zlet sokolov, telovadne nastope orlov in prireditve drugih primerkov ne tako davne slovenske politične zgodovine.

BRALNI FANATIZEM — Ko se bodo osnovnošolci učili o gozdu, bodo v bodoče v trebanjski hiši učenosti smeli nasteti med gozdni misli sadeži poleg borovnic, gob, jagod in volčje češnje tudi knjige. Nedaleč od Trebnja je namreč nekdo v gozdu odločil skupaj z nesnago tudi knjige in izvode iz starejših zbirk. Prešernove družbe in še nekaj lepovostja. Če knjige na omenjeni lokaciji niso v nobenem primeru samonikeli gozdni sad in bi si solar torej z naštevanjem prisluzil cvek, dopustimo možnost, da jih je pod bukvi poizabil kak izjemno zagnan bralec, ko si je tešil v hladni senčici bralno željo.

IZVOZ — Območje občine Trebnje razvija s sosednjimi lokalnimi skupnostmi kar nekaj oblik blagovne menjava. Med drugim dobivajo v severniško občino iz trebanjske tudi smeti, in sicer po organiziranih kanalih. Kako se odjemalcem ta »kupčija« obnese, se ne ve, to pa, da iz severniške občine sicer vozijo svoje smeti v krško odlagališče.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

O »Ajdovem zrnu«
Zaradi ogrožanja varnosti
prometa najprej urediti
Skubčevo hišo

ČRNOMELJ — Skubčeva hiša na Kolodvorski cesti v Črnomlju je bila že velikokrat kamen spotike krajanov. Enonadotropna hiša, ki ima častljivo starost (okrog 100 let), je razen enega lokalnega naseljena, ker pa je delno v družbeni delno v zasebni lasti, se je vprašanja obnove hiše lotil komite za družbeni razvoj.

Na komiteju se zavedajo, da je prav zaradi ogrožanja varnosti prometa potrebno hišo urediti čimprej. Ker pa je v starem mestnem jedru, imenovan »Ajdovo zrno«, ki je po planskih dokumentih republike in občine obvarovano kot urbanistični spomenik, ni moč urediti Skubčeve hiše brez predhodne kompleksne urbanistične in v zvezi z njo tudi spomeniškovarstvene

• **Razgrnitev zasnove ureditve »Ajdovega zrna« je v izloži blagovnice Dolenjske in na oglasni deski na občini, komite za družbeni razvoj pa sprejema pripombe do 15. junija. Javno razpravo o tem in še nekaterih drugih urbanističnih problemih v Črnomlju bo pripravila črnomaljska skupnost krajevnih skupnosti.**

obravnave. »Ajdovo zrno« obsega 5 stanovanjskih hiš z gospodarskimi poslopi in dvema lokaloma ob Kolodvorski cesti. Kmetijska ureditev z gospodarskimi poslopi prehaja v mestno ob Kolodvorski cesti, zato se po mnenju novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine »Ajdovo zrno« kaže kot zapletena urbana enota, ki je ni moč kompleksno oceniti brez arhitekturne topografije areala. Tovrstna topografija doslej še ni bila opravljena v celoti, nekaj podatkov nudi le diplomatska naloga Lidije Malerič iz Črnomlja.

Zasnovo bodoče ureditve, ki naj bi nazkazala funkcionalne rešitve za vključitev kompleksa in z njim tudi Skubčeve hiše v mestno življenje Črnomlja, je izdelal arhitekt Boris Lorkovič, in sicer v treh variantah, v Črnomlju pa so se opredelili za varianto C. Tako naj bi dolgoročno v »Ajdovem zrnu« porušili vse ograje in pomožne objekte, oblikovali bi se odprt trški prostor, po notranji ulici pa bi z nevarnega pločnika pred Skubčevo hišo usmerili pišče. Ob tej ulici bi uredili lokale, medtem ko bi na delu, ki meji na ulico Pod lipo, zgradili stavbe za lokale s čim večjo zasteklitvijo.

Kdo je kriv za novo afero Krupe?

ČRNOMELJ — Podoba, kakršno kaže sedaj izvir Krupe, pomeni grob posev v eno najpomembnejših naravnih znamenitosti Slovenije. S tem se zagotovo strinjajo tudi na črnomaljski občinski skupščini, nikakor pa ne z obtožbami Zelenih Bele krajine, da vso odgovornost za to nerazumljivo dejanje nedvomno nosijo strokovne službe skupščine občine Črnomelj. Ob tem pojasnjuje, da je investitor Matjaž Puš 4. januarja letos zaprosil za izdajo dovoljenja za obnovo žage na obstoječi lokaciji (zamenjava strehe, strešne konstrukcije, lesenih podov in nosilcev z betonskimi in zamenjava lesenih sten).

V drugi polovici februarja je bilo ob lokacijski obravnavi ugotovljeno, da bo Puš obnavljal tudi stanovanjsko hišo in urejal celotno območje izvira, žage, hiše z mlinom in elektrarne. Referent za gradbeništvo in urbanizem ga je opozoril, da lahko opravlja dela le v soglasju z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta ter novomeško Vodno skupnostjo. Za ureditev celotnega območja mora imeti lokacijsko dokumentacijo, za izdelavo le-te pa posnetek dejanskega stanja v merilu 1:500. Ker pa se Puš po opravljeni obravnavi ni več oglasil, so mu 9. maja letos poslali pisno opozorilo za dopolnitev vloge, vendar do konca preteklega tedna investitor ni dostavil ne posnetka 1:500 ne zahtevanih soglasij. Dan prej mu je inšpekcija izdala tudi ustavitveno odločbo, ker je ugotovila, da opravlja dela na objektih in okolici, čeprav nima nikakršnega dovoljenja. Vodnogospodarski inšpektor pa je 18. maja zagotovil, da bo Puš prejel tudi odločbo vodnogospodarske inšpekcije o ureditvi brez in prejšnje stanje po navodilih Območne vodne skupnosti iz novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Če del ne bo opravljen v določenem roku, bo to storilo vodnogospodarsko podjetje na njegove stroške.

Je ob vsem tem potreben kakšen komentar? Morda le ta, da čudi, da se pristojne službe ob Puševem početju niso zganile nekoliko prej. M. B.-J.

Čas, ki ne bo brez presenečenj

V Črnomlju izvolili za predsednika občinske skupščine Martina Janžekoviča, za podpredsednika Borisa Mužarja, za predsednika IS pa Antona Horvata

ČRNOMELJ — Če odštejemo nekaj proceduralnih zapletov v zvezi s spremembami dveh členov začasnega poslovnika skupščine občine Črnomelj ter razburjenje zaradi ukaza o spremembi hrambe orožja, s katerim je gospodarila TO, je konstitutivna seja nove črnomaljske občinske skupščine potekala brez zapletov, tako rekoč kot po maslu. To je nedvomno tudi zasluga Demosa, Socialistične zveze, ZKS-Stranke demokratične prenove in ZSMS-Liberalne stranke, ki so se bili sposobni sporazumeti o razdelitvi funkcij po proporcionalnem načelu, upoštevaje seveda strokovnost kandidatov in voljo volivcev.

Za predsednika občinske skupščine je bil skoraj soglasno izvoljen dipl. inž. agronomije in sedanji direktor Ljubljanske banke v Črnomlju Martin Janžekovič, ki je dobil 51 od 53 možnih glasov; predlagala ga je Socialistična zveza. Podpredsednik skupščine občine je postal absolvent filozofske fakultete, sicer pa sekretar OK ZSMS-LB Boris Mužar (predlagala ZSMS-LS), ki je

upravnim delavcem in dosedanjim podpredsednikom komiteja za družbeni razvoj. Od 52 volivcev jih je za Horvata glasovalo 37, za Strmca pa 15.

Martin Janžekovič, novi predsednik črnomaljske občinske skupščine

• Za predsednika družbenopolitičnega zbora so črnomaljski poslanci izvolili Antona Malenška (Demos), za podpredsednika Francija Jermana (ZSMS-LS), za predsednika zbora združenega dela Marjana Hutarja (ZKS-SDP), za podpredsednika Antona Belca (Demos), za predsednika zbora krajevnih skupnosti Antona Marentiča (SZS), za podpredsednika pa Staneta Movrina (ZKS-SDP).

dobil 43 glasov. Za predsednika izvršnega sveta so se poslanci odločili med kandidatom koalicije Demosa Antonom Horvatom, dipl. ekonomistom in inž. strojništva, dosedanjim podpredsednikom IS in predsednikom komiteja za družbeni razvoj, ter Jožetom Strmcem (kandidatom ZKS-SDP), višjim

CENEJŠE KNJIGE IN ZVEZKI

SEMIČ — V semiški osnovni šoli imajo že več let akcijo za nabavo učbenikov in delovnih zvezkov za učence. Po letošnjem pregledu učbenikov so ugotovili, da bi jih morali za prihodnje šolsko leto na novo kupiti le 15 odst., stari, ki se bodo odločili za nakup knjig in delovnih zvezkov preko šole, pa bodo plačali le polovico vsote, ki bi jo sicer morali odšteti v knjarni. Lani se je tovrstno uslugu šole ni odločilo le 8 semiških staršev.

Inkop je na robu prepada

Morda pa že pade vanj — Kupci ne plačujejo — Zaposleni na čakanju doma — Predragi materiali

KOČEVJE — Inkop Kočevje zaposluje 215 ljudi, od tega jih je od 14. maja 92 doma na čakanju in dobivajo 80 odstotne plače. To bo trajalo, dokler ne bo spet dovolj dela za vse, oz. dokler bo imel Inkop denar za ta plačila, saj denar za te plače ne dobiva ne od občine in ne od republike, je povedal sekretar podjetja Anton Kržiž.

Težave Inkopa so se začele 15. marca, ko so kupci prenehali plačevati, saj so doživeli takorekoč finančni zlom. Denarja ni bilo za plače in račune pri banki imajo blokirane. To velja za kupce iz vse Jugoslavije. Nobeni pismeni

Skupščina občine je Horvata tudi zavezala, da do 28. maja pripravi predloge za podpredsednika IS in njegove člane.

Martin Janžekovič, dolgoletni gospodarstvenik in družbenopolitični delavec, ki je pred časom 9 let že vodil občino, je ob izvolitvi dejal, da bodo s skupnim delom vodili skupščino tako, kot se časi spodobijo: z veliko razpravljanjem, medsebojne tolerance in razumevanja. »Položaj v črnomaljski občini je slabši kot v slovenskem povprečju, ker imamo staro tehnologijo, avtohtone in ne preveč atraktivne proizvodne programe, a tudi ne obvladujemo celotnega gospodarstva v občini. Prepričan pa sem, da nam bo uspelo zagotoviti najpomembnejše pogoje za uspešnejše gospodarjenje ter ustvariti pogoje za angažiranje vseh umskih in materialnih sposobnosti občanov. Vemo, da imamo precej preveč zaposlenih za sedanjo proizvodnjo, zato bo čas, ki prihaja, lahko tudi presenečenje. Morda bo prišlo tudi do zapletov pri zaposlovanju in socialni varnosti ljudi,« je poudaril v svojem nastopem govoru Janžekovič, pri tem pa zagotovil, da to niso programska izhodišča, saj si bodo morali program dela v skupščini zastaviti skupaj.

M. BEZEK-JAKŠE

Doma čakajo na Itasovo rešitev

Direktor Ivan Hrkač o seznamu 184 »čakajočih na domu« in možnostih, da se bo Itas prebil iz težav — Rešitev nikakor ni v razprodaji premoženja

KOČEVJE — V Itasu Kočevje je 184 zaposlenih dobilo odločbo, naj ne prihajajo več na delo, ker so določeni za tako imenovano »čakanje na domu«. V. d. direktora družbenega podjetja Itas Ivan Hrkač je o njihovi perspektivi in bodočnosti podjetja povedal tole: »Povpraševanje po naših proizvodih je večje, kot je bilo v zadnjih letih. Kupci pa so slabi plačniki in tudi pogoji za njihovo kreditiranje so se močno poslabšali. Za kredite bi potrebovali kar 6-krat več denarja, kot ga imamo. Težave imamo tudi z nakupom materialov za našo proizvodnjo. Prav zato smo se odločili za kolektivni dopust zaposlenih med prazniki. Strokovne službe pa so medtem dobile nalogo, da zagotovijo vse potrebno za nemoteno delo. Vendar nabava in priprava materiala ni potekala po načrtu, račun pri banki smo imeli že 40 dni blokiran, zato smo se odločili

za nov, že prej načrtovan ukrep, da pošljemo 184 ljudi domov, in smo jim tudi izdali odločbe o tem. Dobivajo 80-odstotne plače. Če po praznikih pa smo sprejeli 30 teh, ki so bili na čakanju, nazaj na delo.

V vojni je tako: če se večja enota ne

Ivan Hrkač

more prebiti, se razdeli na manjše in se dogovorijo, da se čez toliko in toliko časa spet zberejo na določenem kraju, seveda, kdor preživi. Tako smo se dogovorili tudi v Itasu. Razdelili ga bomo na 6 samostojnih enot. Prva, Energo-Itas, že uspešno deluje in ima dovolj dela zase do konca leta, pa tudi za preostali Itas je pridobila precej naročil. Ostale enote, ki bodo s 1. julijem začele poslovati kot podjetja, pa so še: Servis in trgovina, CAS (cisterne, avtomatšali, silosi), PIN (prikolice, nadgradnja), KOTAL (ležajji) in Termo-Itas, kjer bo imel večinski delež ribniški RIKO. Nove programske enote je treba usposobiti, da bodo znale gospodariti tako, da bo-

• Na vprašanje o zadolženosti Itasa je direktor Hrkač odgovoril, da se je v zadnjem letu dni le malo zadolžil. Iz teh stisk se bodo reševali tako kot drugi v Jugoslaviji. Meni pa, da s tem ne bi smelo bita preveč težav, saj ima podjetje osnovna sredstva, ki presega njegove dolgeve. Samo če bi prodali stanovanja, počitniške domove in počitniške prikolice, ki jih imajo, bi z izkupičkom pokrili vse dolgeve. Vendar menijo, da to ni rešitev, in bodo skušali vse to ohraniti. Rešitev je v sodobnejši in donosni proizvodnji.

do imele odprto pot v Evropo. Direktorji bodo odgovorni za proizvodnjo in prodajo, ne bodo pa polagali računa političnim strankam, sindikatu in še komu ali pa se ukvarjali s popoldanskim delom itd. Kljub težavam za Itas je rešitev, saj bomo letos tudi povečali izvoz v države EGS za najmanj 100 odstotkov. J. P.

PREDSTAVNIKI KMEČKE ZVEZE

V zapisu iz prejšnje številke Dolenjskega lista »Novi predsednik je predlagal mir« prišlo pri obdelavi rokopa v tehničnem oddelku do napake, zaradi katere niso navedeni vsi predstavniki Slovenske kmečke zveze — podružnice Trebnje, ki to stranko zastopajo v družbenopolitičnem zboru trebanjske občinske skupščine. Pisati bi moralo »Tako so delegati DPZ Alojz Metelko, Marjan Jevnikar, Darko Bartolj, Ciril Pungartnik, Janez Prosenik, Anton Fortuna, Peter Brar (SKZ),« itd. V prejšnji informaciji je bilo namreč navedeno »Tako so delegati DPZ Prosenik, Anton Fortuna, Peter Brar (SKZ),« itd. Vsem, ki se čutijo kakorkoli oškodovane in prikrašane zaradi omenjene nepopolne in napačne informacije, izrekamo dolžno opravičilo, spoštovanje in iskrene želje za uspešno nadaljnje delo v novizvoljenem parlamentu.

REBOLJ PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA

TREBNJE — Delegati vseh treh zborov trebanjske občinske skupščine so na tokovski seji volili izvršni svet, in sicer je postal predsednik občinske vlade Jože Rebolj, ki je na tej funkciji zamenjal Maska Kurenta. Člani izvršnega sveta so Majda Ivanov, zadolžena za področje obče uprave, družbenih dejavnosti in proračuna, Darko Bartolj, skrbel bo zlasti za obrt in malo podjetništvo, Peter Brar, v izvršnem svetu bo zadolžen za gradbeništvo ter stanovanjske in komunalne zadeve, Tone Fortuna, ki bo v izvršnem svetu skrbel predvsem za kmetijsko dejavnost, Božo Perko, katerega delovno področje v vladi se bo nanašalo predvsem na urejanje prostora, varstvo okolja in industrijo, in Ana Nahtigal, zadolžena za socialno varstvo, vzgojo in izobraževanje. Od kandidatov za člane IS iz predloga mandatara Rebolja na funkcijo nista bila izvoljena Jure Žlajpah in Jožica Strmole; namesto slednje bo gospodarsko področje začasno »pokrivala« v IS Ivica Bandelj. Delegati niso izvolili za sekretarja skupščine predlaganega kandidata Tomaža Plazarja, zato bo sledilo iskanje novega kandidata.

Sedem kilometrov do rešitve?

Za enkrat šolstvu v trebanjski občini grozijo globoki rezi v jedro 150.000 din za podružnico v Šentlovrencu — Svarilo zoper anonimnost

TREBNJE — Na slovenski ravni ne bo lahko ta čas, ko se gospodarstvo otepa s pomanjkanjem denarja, šolstvo pa je komaj dobro utihnilo v zahtevah za izboljšanje možnosti lastnega dela, ugoditi volji enega in drugega področja, in to tako, da bi bilo obema prav. Še težje bodo iskale tovrstne rešitve občine, kolikor so dolžne ukrepati po razdelitvi pristojnosti med republiko in lokalno raven.

Problem, ki pa ni vsesplošen v republiki, a je zato nedvomno pereč za trebanjsko občino, je podružnično organiziran pouk. S tem v zvezi je dosti besed o OŠ Šentlovrenc, ki ji je matična šola trebanjska osnovna šola. Kot ugotavljajo, šentlovrenška 120 let stara šolska stavba ne bo več dolgo primerna za pouk brez temeljitih sanacij; že zbranih 150.000 din, na kolikor so ocenili stroške za najnujnejša popravila, pa obeta, da bodo nekateri obnovitvena dela, vendar lahko stekla. Toda v debatah o OŠ Šentlovrenc sogovorniki podarjajo bolj kot trenutno dotrajano streho in vlažne stene vprašanje, ali je to podružnico s 45 otroki v 4 delno kombiniranih razredih še smiselno držati pri življenju ali bi bilo bolje otroke voziti v 7 km oddaljeno Trebnje. »Naša šolska politika je trenutno proti ukinjanju po-

rebitno ukinitve svoje poletne šole v naravi v Pavičinih pri Pulju ali prehod na dvojemenski pouk.

Po mnenju vodje podružnične osnovne šole v Šentlovrencu Marte Grmovšek, bi ukinitve morebitna šola koristila minimalno, škodila pa več. »V taki šoli se otrok ne izgubi v množici anonimnih ljudi, učitelj se mu lahko posveti. Prostor je sicer pomemben dejavnik, vendar sam ne zagotavlja otroku dobrega počutja v zgodnjem obdobju odrasčanja,« meni Grmovškova in dodaja, da je šola močno povezana s krajem.

Vsa ta dejstva in ocene pa imajo svojo ceno. Če jo občina plačala, bo pokazal čas. Ne gre pa prezreti verjetno dosti strokovno podprtega mnenja iz občinskega sekretariata za občo upravo in družbene dejavnosti, da bi lahko občinski parlament z izglasovanjem višje prispevne stopnje za družbene dejavnosti odgovoril mnogo tega o usodi (podružničnih) šol v občini. Kot vemo, je parlament v prejšnji sestavi nedavno te stopnje z glasovanjem znižal, zavedajoč se, da je denarja malo.

KOČEVARJI PRIHAJAJO

KOČEVJE — Za soboto, 26. maja, je napovedan obisk 120 Kočevarjev iz Avstrije in še nekaterih drugih gostov iz te sosednje republike. Med drugim si bodo ogledali tudi cerkve v Stari Čerkvi in na Trati v Kočevju (Spominski park) ter nekatero druge objekte in kraje. Na Trati jih bo ob 11. uri sprejel predsednik občinske skupščine Kočevje Mihael Petrovič. Naslednja večja skupina Kočevarjev je napovedala obisk za drugo polovico julija.

M. LUZAR

Za mandatarja en sam kandidat

Delegati brežiške skupščine so za župana izvolili Ivana Tomšeta — Novo občinsko vlado bo sestavljal Ciril Kolešnik — Popoldanska zasedanja

BREŽICE — Prvo zasedanje novo izvoljene občinske skupščine je trajalo dolgih 10 ur, k čemu je precej prispevalo razpravljanje o odloku za volitve predsednika in podpredsednikov skupščine, predsednikov posameznih zborov ter predsednika in članov izvršnega sveta. Najbolj se je zataknilo ob dopolnilu, po katerem naj bi kandidati za župana predstavili svoje videnje razvoja občine.

V popoldanskih urah so se na skupnem zasedanju zbrali delegati vseh treh zborov. Skupina delegatov Demosa, ZSMS in Zelenih je za župana predlagala Ivana Tomšeta, rojenega 1942, zaposlenega v Termah Čatež, ki je delegat ZSMS in Zelenih. Njegovega protikandidata Stanka Zlobka, rojenega 1947, dosedanjega predsednika skupščine občine Brežice, je predlagala skupina delegatov sedanje opozicije — ZKS SDP in SZDL.

Med 66 glasovnicami (vse so bile veljavne) je Ivan Tomše prejel 37 glasov podpore, Stanko Zlobko pa 29. Tako je od minule srede naprej Tomše novi brežiški župan. Ko je spregovoril dele-

gatom v skupščini, je izrazil prepričanje, da je bodočnost v parlamentu, ne pa v treh posameznih zborih. Osnovo za tako delo že imajo, saj je že prejšnja za-

Edinega kandidata za mandatarja so predlagali delegati iz tabora Demos — ZSMS — Zeleni. Ciril Kolešnik (po poklicu prostorski planer, rojen 1950) je dobil 49 glasov, medtem ko je bilo 12 glasovnic neveljavnih. Kolešnikova naloga je, da v času 10 dni izbere sodelavce za novo občinsko vlado. Ko bo to delo opravljeno, se bo skupščina ponovno sestala. Delegati bodo tajno glasovali o vsakem izmed predlaganih članov izvršnega sveta. Predsednik in člani IS bodo izvoljeni v primeru, če bo za njih glasovala večina navzočih delegatov in če bo izvoljenih več kot 80 odst. predlaganih članov.

sedba skupščine sprejela sklep, da se bodo vsi zbori načeloma sestajali na skupnih sejah.

Za podpredsednika skupščine so bili predlagani Jernej Zorko, Jože Baško-

vič, dr. Peter Zorčič in prof. Marjan Gregorič. V prvem krogu je bil izvoljen Jože Baškovič (35 glasov), medtem ko je v drugem krogu v boju z Jernejem Zorkom nekoliko bolje odnesel Marjan Gregorič. Pretekli četrtek so volili tudi predsednike posameznih zborov in njihove namestnike. Za predsednico zbora krajevnih skupnosti so izvolili Angelco Gregli iz Bizeljskega (KZS), za njene namestnika pa Jožeta Molana iz Artič (KZS). Družbenopolitičnemu zboru bo predsedoval Milan Pinterič iz Bizeljskega (KZS), njegov namestnik pa bo Drago Ivanšek iz Artič (ZSMS). Predsednik zbora združenega dela bo Zvonko Krulc (Terme Čatež) in njegov namestnik Ivan Pinterič (Motel Čatež). B. DUŠIČ

ZA PREKRITJEM ŠE FASADA — Cerkev sv. Roka v Brežicah je dragocen kulturnogodovinski spomenik, ki ga prištevajo med bisere baročne cerkvene arhitekture. Stavbo so 1983 prekrili, lani so zbetonirali zračno kineto in preprečili, da bi jo uničevala vlaga, letos pa nameravajo obnoviti zunanjsino. Slikar in restavrador Miklavžin iz Zavoda za varstvo naravnih in kulturne dediščine Novo mesto te dni odkriva na cerkvi stenško poslikavo, katere obnovitev bo cerkev še polepsala. (Foto: J. Teppey)

Krška občina ostaja še brez vlade

Z 2. redne seje

KRŠKO — Po peturnem pone-deljskem zasedanju krške občinske skupščine, ki se je to potekalo drugič v novi sestavi, je bilo jasno, da ni več mogoče naprej. Tako na tej seji niso izvolili predsednika izvršnega sveta in članov občinske skupščinske vlade, ampak jih bodo šele na nadaljevanju seje, ki so jo preložili na 31. maj.

Takega razvoja dogodkov sicer ni bilo mogoče predvideti, lahko pa ga je bilo slutiti po socialdemokratski konferenci Socialdemokratske zveze Krško, kjer je bilo sporočeno, da niti socialdemokrati niti Demos ne bodo sodelovali v novi občinski vladi. Kot so povedali na tej tiskovni konferenci, je mandatar za sestavo občinske vlade, Brane Janc (ZSMS — Liberalna stranka), sicer imel razgovore s strankami, ampak z vsako posebej. Po mnenju

ENOTE CIVILNE ZAŠČITE SE BODO POMERILE

BREŽICE — Na stadionu se bodo v nedeljo, 27. maja, zbrale ekipe iz krajevnih skupnosti in večjih delovnih organizacij, ki so se prijavile za tekmovalne iz prve medicinske pomoči in obvladovanja gasilskih veščin. Sodelovala bo tudi občinska gasilska enota. V Brežicah je to že 18. tekmovalni zapor. Z njim vsako leto proslavijo dan civilne zaščite. Po razglasitvi rezultatov bodo podelili priznanja za najboljše dosežke in priznanja za prizadevanje pri razvoju civilne zaščite v občini. Če bo nagajalo vreme, bodo enote prve medicinske pomoči tekmovalе v osnovni šoli, gasilske enote pa pri Tovarni pohištva.

Sindikati za plače po meri Evrope

V krški sindikalni organizaciji je že polovica nekdanjih članov

KRŠKO — Sindikati se bodo lahko enakopravno pogovarjali z delodajalci le, če bodo močni, močni pa bodo, če bodo imeli dovolj članov. In glede tega v krški občini ne delajo preveč skrbi, saj se delavci v dokaj velikem številu včlanjujejo v sindikat. V občinskih sindikatih ocenjujejo, da je včlanjenih že 45 odst. nekdanjih članov.

Gre to pripisati samo obljubam sindikalnih aktivistov o višjih plačah ali pa tudi delavci čutijo, da bodo sindikati močni, če jih bo čimveč v sindikatih? Brčkone velja tako eno kot drugo, v krškem primeru pa gre tudi za posebnost: tamkajšnji sindikat se je nekako najprej zavedel novih razmer in začel s prenovo celo prej, preden se je ta začela na republiški ravni. »Pri tem sta nas vodili dve načeli: hoteli smo povečati učinkovitost ureditvevanja želja in potrebe naših članov, hkrati pa smo prevzeli vlogo servisa za sindikate podjetij in za odbore dejavnosti. Trudili smo se tudi in se seveda še, da smo vezni člen med občinskim in republiškim sindikatom, med republiški odbori dejavnosti in sindikati podjetij,« je povedal Jože Černoša, predsednik občinskega sveta Svobodnih sindikatov Slovenije v Krškem.

Temeljna naloga sindikata še naprej ostaja, da se bojuje za pravice delavcev. Med temi pravicami pa je prva ta, da delavci dobijo plače. »Morda res ni uresničljivo že ta trenutek, da bo pri nas neto plača 600 DEM, ampak do konca leta bi vendarle morali doseči, da bo to najnižja plača. Če že gremo v Evropo ali pa Evropa prihaja k nam, potem moramo imeti za evropsko storilnost tudi evropske plače. Naj posebej poudarim, da se bomo pogovarjali ves čas samo o neto plačah, ker nas davki in prispevki ter manipulacije v zvezi z njimi ne zanimajo,« meni Černoša.

Da je v sindikatih res zavel nov veter, kaže tudi temeljita prevetritev kadrov v sindikalni organizaciji. V Svobodnih sindikatih Slovenije v vodstvih sindika-

ta podjetij naj bi bili čisto drugi ljudje, kakor pa so doslej vedrili in oblačili po dosedanjih sindikatih. Podobno velja tudi za regijske odbore sindikatov dejavnosti, ki jih je v Krškem devet, in pa za občinske, ki sta dva. Da bo sindikat lahko prevzel vse svoje naloge, bo trajalo še nekaj časa. Pa ne zaradi tega, ker v tovarnah še ni profesionalnih sindikalnih poverjenikov, marveč predvsem zaradi tega, ker še ni podpisana generalna kolektivna pogodba in po njej še pannože. Zatika se predvsem zaradi tega, ker se niso znane cene dela. »Ko že govorimo o tem, moram reči, da se boji mo mentalitete naših ljudi. Preprečiti bomo morali, da bodo nekateri delali za

Prvi »NE« po preteku četrto stoletja Referendumu na rob

BREŽICE — Po toči zvoniti je prepozno in lahko je biti pameten potem, ko je vse mimo, toda mnogi so nedeljskemu referendumu že vnaprej napovedovali polom. Nepoučeni volivci so kritizirali novo oblast, češ da je takoj začela s pro-sjačenjem, drugi so bili prepričani, da je čas za glasovanje slabo izbran, marsikdo pa ni prišel na volišče, ker je menil, da ima za letos dovolj volitev, kakršnekoli so že.

Veliko ljudi je bilo slabo informiranih, čeprav so z vabilo vred dobili na domove tudi brošuro z opisom cest, ki naj bi jih posodobili s šestim občinskim samoprispevom. Vse je bilo preveč uradno, priprave so bile razvečene in so zaradi tega zvozele, namesto da bi se v zadnjem mesecu koncentrirale in dosegle vrh. Vendar ni bilo do sedaj običajne politične akcije. Kljub temu ni mogoče trditi, da bi bila odločitev drugačna, vsaj pri tistih občanih ne, ki so po preteku četrto stoletja čez glavo sili samoprispevkov.

Kot kaže, verjamejo vanje le še v najodročajših krajih, kjer je to edini način, da dobijo nekaj drobni-cin z občinske mize. Največjo pripravljeno za samoprispevek so pokazali volivci Poštene vasi na Cerkljanskem, kjer so se vsi brez izjeme izrekli »za«. Sledijo jim Pišečani z 79 odst. in volivci krajevnih skupnosti Pečice-Križe s 53 odst. Uradni komisiji za pripravo referendumskega progroma res ni kaj očitati. Ta je na zahtevo skupščine že januarja lani pregledala in popisala ceste, kompletan program z variantami pa je izročila Socialistični zvezi v avgustu. Septembra so stekli prvi dogovori s predstavniki krajevnih skupnosti, nato pa je zbori volivcev, kjer so program sprejeli, vendar je glasovanje pokazalo drugačno razpoloženje, morda tudi zaradi praznine pred referendumom. J. TEPPEY

KOLIKO KOMU IZ REZERV?

POSAVJE — Po obvestilu Službe družbenega knjigovodstva je šest organizacij v regiji prejelo sredstva skupnih rezerv za pokrivanje izgub. Sevniški Kopitarni so dodelili 150.000 din, Impletu Blanca 201.000, tozdu Agrolagovni promet Agrarie v Brežicah 114.000, brežiški Tovarni pohištva 73.000, Imperialu Krško 129.000 in Komunalni Sevnica 23.000. Pri letnem obračunu za 1989 so dopolnitve zveznega zakona o rezervah zahtevale, da morajo vsi zavezanci najmanj 40 odst. nakazati v republiški sklad skupnih rezerv za pokrivanje izgub v 1989. Letu to plačilo je bilo obvezno in neodvisno od prostih sredstev za združevanje v skladu skupnih rezerv.

O ZNIŽEVANJU VELIKO BESED, MALO DEJANJ

BREŽICE — O razbremenitvah gospodarstva je bilo izrečenih že nič koliko pričakovani in upov, nazadnje pa je vse skupaj zvozeno. Aprila so se obveznosti iz osebnega dohodka v primerjavi z marcem res znižale, v primerjavi z lanskim decembrom pa ne, če upoštevamo tistih nekaj stotink odst. v Sevnici in Krškem. V brežiški občini so bile decembrske dajatve iz OD 44,06 odst., marčevske 46,78 in aprilске 44,25. V Sevnici so konec leta odvajali 42,43 odst., marca 44,78 in aprila letos 42,25 odst. V Krškem je bila decembrska stopnja 42,89 odst., marčevska letos 45,25 in aprilská 42,35. Razlike v primerjavi z decembrom so tako malenkostne, da o njih ni vredno izgubljeti besed. Zato bi bilo za naprej boljše, če bi manj govorili in več naredili.

KMALU SELITEV ZBORNICE V KRŠKO

BREŽICE — Konec meseca bo končana adaptacija prostorov MGZ Posavja v Krškem in ta se bo z junijem odselila iz Doma učencev v Brežicah. Tam je odpravljena štiri pisarne, v Sevnici pa eno. Pri plačevanju najemnine za kvadratni meter ne bo razlike v primerjavi s sedanjo tarifo. In tako bodo Brežice izgubile še eno medobčinsko institucijo. Izpraznilo se bodo številne pisarne in ponudba za oddajo prostorov bo čez noč večja od povpraševanja.

ZA VODILNE JE ŠOLA V POSAVJU

KRŠKO — Danes teden je stekla v Labodu podjetniška šola za drugo skupino posavskih direktorjev, ki bi si za obiskovanje predavanj v Ljubljani težko utrjali čas. Odzvalo se je 25 slušateljev iz treh občin. Program je isti, kot ga je pripravila Ekonomska fakulteta že za prvo skupino pred dvema mesecema. Prednost šole doma je v tem, da se udeleženci dobro poznajo in da vedo za ključne probleme gospodarstva v regiji, zato se brez zavajanja in sodelujejo v debatah z predavatelji.

RAZSTAVA IN KONCERT V LAMUTOVEM SALONU

KOSTANJEVICA — V soboto, 26. maja, ob 19. uri bodo v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici odprli pregledno razstavo del slikarja invalida Stojana Zafreda iz Divače. Avtorja bo na otvoritveni slovesnosti predstavil umetnostni zgodovinar Jožef Matijević. Nastopil bo komorni zbor iz Trebnjega pod vodstvom Igorja Teršarja.

PRIPRAVLJENI NA VSE — Tudi Brežičani so si ogledali ponovljeni sporni prenos zasedanja republiške skupščine in večina je televizijem lahko kar hvaležna. S tem ko so na sprejemnikih spremljali katastrofalno zmedo, neorganiziranost in skorajda otroče obnašanje, so bili občani pripravljivi skorajda na vse. Tako vsaj zasedanje domače občinske skupščine ni moglo nikogar razočarati, nasprotno, z njegovim potekom so lahko mirne duše zadovoljni.

PO SVOJI GLAVI — Občinski politični veljaki so ves čas od volitev dobro koristili. Nenehno so stikali glave in se dogovarjali o razdelitvi oblasti, a izkazalo se je, da so delegati le odločali tudi po svoji glavi. Po neklih tihih dogovorih naj bi bil namreč izvoljen župan iz esdepejskega tabora, a rezultati glasovanja so pokazali zmago drugega. Tajno glasovanje vendarle pomeni vrednoto!

ČEZ GLAVO — Po bogatih pripravah in po volitvah samih je ljudem že dovolj neposrednega odločanja. Demokracija je že v redu, ampak vsaj en čas bi radi mir! V brežiški občini tega vzdihovanja preobremenjenih volivcev niso slišali. Odločili so se za referendum za samoprispevek, a na prve težave so naleteli že pri določanju volilnih mest (hišni gospodarji so se naveličali neljubih gostov) in pri imenovanju v volilne odbore. Naslednja iz zadnja težava je prišla na sam referendumski dan. Na voliščih namreč ni bilo prav nobene gneče in še tisti, ki so prišli, so izrekli svojo voljo za vso družino.

KJE JE STARA SZDL? — Počasi se oblikuje nova oblast in bolj ko bo dokončno oblikovana, bolj bomo spoznavali, da je tudi stara imela nekatere dobre strani. Brežičani človeka tega zadržalo — ni več stara SZDL, neutrudne organizacije, ki je izvrševala vse tiste naloge, ki si jih je omislila politika. Današnje politične organizacije svoje cilje že imajo, še vedno pa se ne ve, kdo jih bo uresničeval!

Krške novice

BATINIZEM — Tako naglo, kot se pluralizirani svet politike, se spreminja tudi poslovni svet. Poleg vseh ostalih izmov, ki jih vseh ni mogoče naštet, je krški lastnik verige lokalov pogruntal še novega: batinizem. Batinizem, ki je po svojem korenju priča, od kod izhaja, se je porodil v glavi krškega lastnika majhnih lokalov, imenovanih kafiči. Zamisel za batinizem se je temu gospodu porodila, ko so njegovi zaposleni omenjali sindikat in dobri, ki so zapisane v sindikalni listi in bodo brčkone tudi v kolektivni pogodbi. Sledi nadaljevanje.

GOLF — Koliko hude krvi je že bilo zaradi golfa v Kostanjevici? Koliko projektov, sestankov, dogovorov, obljub in groženj je že bilo narisanih, dogovorjenih, sklenjenih in snedenih ter izrečenih? Zdjaj pa vse kaže, da nazadnje iz vsega skupaj ne bo nič. V krški možganski trst je namreč prispela brzobjavka, da so do nadaljnega ustavljena vsa dela. Kaj bo na vse to rekel novi krški župan Vojko Omerzu in dosedanj direktor Savaprojekta?

PIONIR — Gradbinci so v krizi, pa se sedaj skušajo znati kar po svoje. Dober jim je tudi denar svojih lastnih delavcev. Medtem ko normalne firme zaračunavajo hiške v Nerezinah po 120 din, jih Pionir svojim delavcem zaračunava po 340 din. In to delavcem, ki jih je poslal na tako imenovani programirani medicinski od-dih.

POPRAVEK — Pomotoma smo v eni prejšnjih števil DL zapisali, da se je krški župan bal razvoja komunizma v Bonačevi tovarni. V resnici se je tega bal krški dekan Kurent, kar kaže, kako stara so nasprotja med kristjani in komunisti.

Oblast naj odstavi novinarje! Kaj takega si v Angliji niso upali že pred dvema stoletjema. (Splichal)

Sevniški paberki

BABUŠNICA — protest odbornika družbenopolitičnega zbora sevniške občinske skupščine iz vrst ZKS-SDP Branka Busarja na konstitutivni seji, češ da naj bi bila odstranjen transparent Demosa, ki je pri hotelu Ajdovec še go volitvah pozival k opredeljevanju za zmago Demosa in dr. Pučnika, tudi del oz. odraz politične kulture, je brž obrodila sadove. Moteči transparent so odstranili. Prav nič pa se očitno še ni premaknilo (vsaj nam to ni znano), da bi uresničili tudi pobudo odbornika zbora združenega dela Mira Gačnika iz Lisce, ki je imel na Busarjevo mnenje repliko. Gačnik je rekel, da je, če je tako, treba odstraniti tudi table o pobrat-nju s srbsko občino Babušnica, ki le prišle-ke v Sevnico opozarjajo oz. seznanjajo s to gesto oz. dejanjem dobre volje, medtem ko se v Babušnici niso potrudili vsaj toliko kot sevniški občinarji, da bi ob cesti s krajevnou tablo namestili še takšno znamenje stikov oz. sodelovanja s sevniško občino.

PIETETA — Ne le ljubitelje lepe slovenske pesmi, ampak še bolj vse, ki vedo, kaj je pieteta, je ob poslovnih pesmi okteta Boštjanjski fantje ob odprtem grobu Silvestra Tiholeta na sevniškem pokopališču hodo motilo brečanje kosilnice kozjereč-ke iz sosesčine. Čeprav je kozjerec lahko videl in slišal, kaj se dogaja, je bil tako vnet za košnjo, kakor bi se bal, da ne bi morebiti kdo popasel travo in bi domače ljubljenske ostale brez »košče«.

JOVICI — Malo drugačne sorte mo-nje so doživeli poslušalci koncerta Dekliš-kega septeta Corona in okteta Boštjanjski fantje, ki ga je ekipa Televizije Slovenije snemala v Lutrovi kleti pod sevniškim gradom. Gre za cikel oddaj o slovensčini. »Zdjaj pa po slovensko«. Televiziji so morali namreč zaradi hrupa nizko letskih letal smanjati ponoviti, sicer bi morali oddajo preimenoovati »Zdjaj pa po Jovičev«.

Brane Janc, mandatar krškega izvršnega sveta

strankarskih prvakov pa bi se lahko pogovarjal le z Demosom, ki je tudi na volitvah nastopal skupaj. Tak način pogovarjanja o sestavi nove vlade so v SDZ ocenili kot poskus razbijanja Demosa.

Z zapleti pa se je nadaljevalo še na skupščini. Celo uro je trajalo, da so se na seji dogovorili, ali naj bo na dnevnem redu tudi sklep o financiranju strank ali ne. Končno so sprejeli sklep, naj ta točka ostane na dnevnem redu, čeprav je predsednik skupščine v soglasju s predsedstvom predlagal, da te točke ne bi obravnavali. Potem je sledila potrditev zapisnika prejšnje seje in pa izvolitev podpredsednika skupščine. Z enim samim glasom prednosti (37:38) je zmagal dr. Stane Suncič pred prof. Ivanom Mirtom.

Kot rečeno, se je najbolj vroča razprava začela ob 4. točki dnevnega reda, ko so prišle na vrsto volitve predsednika, podpredsednika in članov novega izvršnega sveta. V uvodnem govoru je Brane Janc povedal, da je imel s strankami dva kroga razgovorov, pripravljenost za sodelovanje v vladi pa so pokazale vse stranke razen SDZ. V petek pa je prišlo do nepredvidene spremembe v stališčih nekaterih strank v Demosin mandatar je sprevidel, da stranke ne bodo podprle takega IS na seji skupščine. Kljub temu da je Janc poudarjal, kako pomembno je, da krška občina dobi vlado v čim krajšem času, pa imen članov vlade le ni prebral, ker ni bil dosežen dogovor s strankami. Tega ni storil niti potem, ko so ga k temu pozvali nekateri strankarski prvaki, ki jih je predsednik občinske skupščine na pobudo ZKS — SDP tudi vključil v splošno javno obravnavo tega vprašanja. Vendar pa rešitve za te seji ni bilo mogoče najti, in to kljub posvetom in odmorom, zato so se odločili, da bodo s sejo skupščine nadaljevali konec maja. J. SIMČIČ

KRŠKI PIHALNI ORKESTER BO TEKMOVAL V PORTOROŽU

KRŠKO — Pihalni orkester Videm iz Krškega, ki deluje že 33 let, bo v nedeljo, 27. maja, dopoldne nastopil na XI. tekmovalju slovenskih pihalnih orkestrów I. kategorije v portorožskem Avditoriju. V tekmovalnem koncertnem programu in korakanju se bo pomerilo šest orkestrów.

Po telefoniji že med razvitimi

V KS Blanca največ naredili za posodobitev cestnega in telefonskega omrežja

BLANCA — V manj razviti krajevni skupnosti Blanca so lani pri posodobitvi cestnega omrežja celo presegli načrte, ki so jih sprejeli predlani ob uspešnem izpeljanem referendumu za krajevni samoprispevek. Asfaltirali so lokalno cesto Blanca — Poklek, hkrati pa posodobili cesto Poklek — Selce v skupni dolžini 4300 m.

Ob krajanih so se tokrat izkazali tudi delavci novomeškega cestnega podjetja, pri regulaciji potoka, razširitvi, postavitvi in utrditvi celotnega odseka ceste pa so sodelovali tudi delavci novomeškega vodnogospodarskega podjetja. S prispevki in udarniškim delom so krajani naredili vse potrebno za asfaltiranje kilometra Krajevni cest Selce — Trate.

Preuredili so tudi prostore za novo 384-številčno telefonsko centralo, tako da je 66 čakajočih naročnikov dobilo možnost, da tudi v njihovih gospodinjstvih zazvoni telefon. Dela za razširitev telefonskega omrežja pa potekajo še ponekod na območju Blance in Kladja, kjer je še 45 interesentov. Toda celo potem, ko bodo končno zabrneli telefoni v vseh teh domovih, bo v novi avtomatski telefonski centrali ostalo na voljo številk še za približno 60 naročnikov. Tako naj bi ta nerazvita krajevna skupnost postala po razpredenosti, in gostoti omrežja ena najrazvitejših.

Preostali denar od krajevnega samo-

prispevka in denar, ki so ga dobili kot pomoč za ureditev cest, ki jih je lani poskodovalo neurje, pa so že lani porabili za 1255 kvadratnih metrov asfalta. »Posledice neurja na nekaterih cestah smo vsaj delno odpravili tudi s pomočjo pripadnikov JLA, zavedamo pa se, da je vzdrževanje makadamskih cest in

Jože Černoša, predsednik občinskega sindikata Krško

poti tudi vnaprej ena naših poglavitnih nalog. Moram pa povedati, da nismo le reševali komunalne probleme, ampak smo postavili tudi vzorno strelišče v kulturnem domu, po zaslugi oddelka za

Z vaškimi in gradbenimi odbori ter organizirani širše družbene skupnosti bo KS Blanca letos sodelovala pri nadaljnjih akcijah, financiranih iz krajevnega samoprispevka. Na Blanci naj bi pripravili in uredili pločnik od naselja do železniške postaje, stekla naj bi pripravljala dela za asfaltiranje odseka ceste Vrhek. V Dolnjem Brezovem naj bi sofinancirali izgradnjo vodovodnega rezervoarja in polaganje zapornega sloja asfalta na cesto. V Čanju naj bi pričeli posodabljanje ceste proti Blanci, Priklanec pričakujejo razširitev ceste proti Gornjemu Leskovcu, na Pokleku razširitev ceste do Brunka in pripravo posodobitve ceste v Brinje. V Krajnih Brdih naj bi posodobili cesto do Kladja in odsek v Zgornjem Kladju.

ljudsko obrambo smo prejeli opremo za enote civilne zaščite v primeru nesreč z zastrupitvami itd.,« je povedal tajnik KS Jože Novak. P. P.

Prebujala mladih

Mladi v Črnomlju so ustanovili kulturni klub

ČRNO MELJ — V Metliki se je v začetku osemdesetih let mladinska kultura močno razmahnila, v njihovih sosedih Črnomaljših pa je neprestano klijalo, zakaj je pri njih na tem področju prazen prostor. To »klijanje« je obrodilo sadove. V Črnomlju je marca nekaj zanesenjakov registriralo društvo, imenovano mladinski kulturni klub. Klub šteje že več kot 100 članov, katerih glavna naloga je združiti energijo mladih v dajanju in sprejemanju kulture.

Boštjan Švajger

»Se preden smo društvo registrirali, smo pripravili vrsto prireditev, tako koncert, likovne razstave, predavanja in druge kulturne prireditve. Iz tega spontanega sodelovanja je nastala potreba, da se organiziramo in postanemo konkurenca obstoječim kulturnim institucijam. Mislim na zdravo konkurenco, da ljudje pač lahko izbirajo. Smo nestranski, čeprav smo izšli iz ZSMS, ko še ni bila stranka,« pravi predsednik mladinskega kulturnega kluba Boštjan Švajger.

Švajger priznava, da njihov cilj ni le organiziranje prireditev, kakršne so pripravljali doslej, ampak mnogo več. V sodelovanju s sorodnimi klubi želijo pripraviti večje projekte in pri tem pričakuje pomoč. »Če pomoči ne bo, bo škoda, kajti če

klub razpade, bo preteklo precej časa, preden se bo v Črnomlju znova oblikovala skupina, ki bo pripravljena ugrizniti v to jabolko. Kontinuiteto dela pa bo težko zagotoviti tudi nam, če ne bomo dobili primernih prostorov. Sedaj namreč gostujemo okrog. Računamo na prostore na bivšem strelišču, za katere ima uporabno dovoljenje ZSMS-Liberalna stranka,« pripoveduje Švajger.

Pravi tudi, da v klubu načrtujejo veliko zanimivih stvari, ne želijo pa postati disko. Njihovi programi naj bi bili kvalitetni. Ne dvomijo o dobrem obisku, saj so Belokranjci že dosedanjih njihove prireditve dobro sprejeli.

M. B.-J.

Dolenjski praznik slovenske knjige

V tovarni Krka prihodnji teden že 13. dolenjski knjižni sejem — gost otvoritvene slovesnosti bo Jože Javoršek — Razstava ob 70-letnici »Novomeške pomladi«

NOVO MESTO — KUD Krka, knjigarna Mladinske knjige v Novem mestu in študijska knjižnica Mirana Jarca ostajajo zvesti tradiciji in bodo skupaj pripravili tudi letošnji, že 13. dolenjski knjižni sejem. Ta največja tovrstna kulturna manifestacija v delu Slovenije, ki ga oklepata Sava in Kolpa, bo ves prihodnji teden, od ponedeljka, 28. maja, do vključno sobote, 2. junija, vse pa se bo dogajalo v Krkini poslovni stavbi v Ločni.

V avli te stavbe bo velika prodajna razstava knjig, ki so jih slovenske založbe izdale od lanskega do letošnjega maja. Janez Brulc, vodja knjigarne Mladinske knjige, ki s sodelavci pripravljata to razstavo, pravi, da bo na panojih na ogled in napredaj nad 800 naslovov knjižnih novosti najrazličnejše vsebine. Knjige bodo prodajali z običajnim sejemskim popustom, ki pa bo dovolj velik, da se bo nakup izplačal.

Študijska knjižnica Mirana Jarca bo na sejmu postavila dve razstavi. Prva bo predstavila pisateljsko delo Jožeta Javorška, dolenjskega rojaka, ki bo gost otvoritvene večera 13. dolenjskega knjižnega sejma, in sicer v ponedeljek, 28. maja, ob 19. uri. Jože Javoršek je plodovit pisatelj, pesnik, dramatik, satirik in polemik, njegov opus šteje več kot 40 knjig, da mnogih objav v revijah, zbornikih in drugih publikacijah niti ne omenjamo.

Druga razstava pa ob posvečena 70-letnici »novomeške pomladi«. »To ob knjižno-slikovna razstava o kulturno-umetniškem gibanju v Novem mestu le-

ta 1920 in odmevih vse do najnovejšega časa,« pripoveduje Nataša Petrov iz študijske knjižnice. »Razstavljene bodo knjige neposrednih udeležencev 'novomeške pomladi', pri čemer imam v

Senovo pričakuje godbo iz Burgaua

Pobrateni godbeniki iz Bavarske na obisku

SENOVO — Senovske godbenike bodo po desetih letih spet obiskali člani pobratene godbe iz Burgaua na Bavarskem. V gosteh bodo en teden, od sobote, 2., do sobote, 9. junija. V tem času bodo večkrat nastopili, prva dva koncerta pa bodo imeli v krški občini. V soboto, 2. junija, ob 19. uri se bodo senovskemu občinstvu predstavili v Domu XIV. divizije, v torek, 5. junija, ob 17. uri pa bodo imeli koncert v Krškem, in sicer v počastitev praznika krške občine. Naslednji dan bodo odpotovali v Vrsar in spetoma pripravili priložnostni koncert pred Postojnsko jamo. V četrtek, 7. junija, zvečer bodo koncertirali v Vrsarju.

Sodelovanje med senovsko in burgauško godbo poteka uspešno že več let. Nemški godbeniki so senovske prvič obiskali leta 1972. Pobudnika za srečanje, izmenjavo izkušenj in utrjevanje prijateljskih vezi sta bila zdomca Jože in Franci Fabjančič, pred leti sama člana senovske godbe. Senovčani so obisk vrtili leta 1978 in se takrat v Nemčiji z burgauškimi godbeniki tudi pobratili. Vpisali so se v zlato knjigo Burgaua. Te dni bo minilo deset let, kar so bili godbeniki iz Burgaua zadnjič na obisku na Senovem. Senovčani se še dobro spominjajo tistih dni. Gostje so v krški občini preživeli en teden. Priredili so več koncertov in si ogledali kulturne, zgodovinske in naravne znamenitosti v raznih krajih od Donje Stubice na Hrvaškem do Kostanjevice pod slikovitimi Gorjanci.

I. Z.

Lep langenhagenski večer

V Dolenjski galeriji odprli razstavo del šestih likovnikov iz pobratena nemškega mesta, v Domu kulture pa so nastopili mladi glasbeniki iz Langenhagna

NOVO MESTO — Pobrateni mesti Novo mesto in Langenhagen v ZR Nemčiji sta obrnila nov list medsebojnega sodelovanja, tokrat na kulturnem področju. V okviru tega sodelovanja je bil v Novem mestu 18. maja langenhagenski likovno-glasbeni večer. V Dolenjski galeriji so odprli razstavo likovnih del ustvarjalcev iz Langenhagna, v Domu kulture pa so nastopili mladi glasbeniki iz langenhagenske glasbene šole. Slednji so bili ves čas bivanja v Novem mestu gostje glasbene šole Marjana Kozine.

Na razstavi v obeh dvoranah Dolenjske galerije se s svojimi stvaritvami iz zadnjega obdobja predstavljajo šest langenhagenskih likovnikov — slikarji Jacques Gassmann, Heinz Kanitz, Wolfgang M. Ludwig, Christiana Mucha in Christoph Rust ter kipar Wolf Glossner. Vsi so člani skupine langenhagenskih likovnih umetnikov, katere nester je 71-letni Heinz Kanitz, po delih soede, tudi najumornejša in satirična osebnost med njimi. Ostali slikarji pa se kažejo kot raziskovalci v slikarstvu.

● Razstavo v Dolenjski galeriji spremlja tisto in vsebinsko bogat katalog, ki so ga nalašč za predstavitev langenhagenskih likovnih umetnikov v Novem mestu pripravili in natisnili v Nemčiji. Katalog je dvojezičen, saj je ob nemškem besedilu tudi slovenski prevod, kar kaže na izjemno pozornost nemškega mesta do slovenskega občinstva v pobratenu Novem mestu. Dobra namera izdajateljev, da bi njihov katalog nagovoril slovenskega obiskovalca razstave v Dolenjski galeriji v slovenskem jeziku, pa se je hudo spridila. Besedilo, ki naj bi bilo slovensko, je namreč tako popačeno in tiskarsko sfiženo, da je samo deloma podobno slovenščini in razumljivo. Izdajatelji niso imeli niti srečne roke s prevajalcem, kaj šele s korektorji, in je res škoda, da ta spaček kazni sicer tako lepo knjigo.

Na otvoritveni slovesnosti so v programu sodelovali mladi glasbeniki iz

ČAS ZA PRIJAVE V POLETNO PLESNO ŠOLO

LJUBLJANA — ZKO Slovenije bo do 31. maja sprejemala prijave za letošnjo plesno šolo, ki bo potekala od 26. junija do 6. julija v Ljubljani, in sicer v teledvodnici OŠ Majde Vrhovnik in na Srednji glasbeni in baletni šoli. V šoli bodo obravnavali najrazličnejše tehnike in izraze v plesni umetnosti, posebej balet za sodobne plesalce, sestavo plesov itd. Poseben seminar bo za vodje otroških plesnih skupin. Predavali bodo domači in tuji strokovnjaki (iz ZDA, Brazila, SSSR).

V Straži v soboto 13. srečanje godb

Nastopili bodo godbeniki iz desetih krajev

STRAŽA — V tem lepem industrijskem kraju, ki se razteza med Krko in vinorodnimi pobočji Srobotnika, prirejajo letos že XIII. srečanje pihalnih orkestrów Dolenjske in Bele krajine. Prireditve bo v soboto, 26. maja, ob 14. uri pri gasilskem domu v Straži, na njej pa bo nastopilo deset pihalnih orkestrów. Predstavili se bodo orkestri iz Metlike, Dobrege Polja, Kočevja, Šentjerneja, Novega mesta, Ribnice, Kamanja (na Hrvaškem), Trebnjega in Straže ter kot gost orkester iz Loč pri Dobovi. Domači Novolovoski orkester bo imel jutri, v petek, 25. maja, zvečer promenadni koncert pred straškim gasilskim domom. Po srečanju orkestrów bo gasilsko društvo Vavta vas priredilo pri tem gasilskem domu, na znanem prizorišču, zabavo s srečelovom, na kateri bo igral ansambel Cof.

I. Z.

Dolenjski peli med najboljšimi

Na 12. mladinski pevski reviji v Zagorju ob Savi nastopili otroški in mešani mladinski zbor novomeške ter mlajši mladinski zbor trebanjske glasbene šole in mladinski zbor OŠ Ribnica — Prvi trije na reviji v Celje

ZAGORJE OB SAVI — V tem zasavskem rudarskem mestu je bila minuli petek in sobota že 12. revija mladinskih pevskih zborov Slovenije. Na šestih koncertih v Delavskem domu je nastopilo kar 41 zborov, od tega dva iz zamejstva. Med sodelujočimi je bilo osem otroških, pet mlajših mladinskih, dvajset mladinskih, trije dekliški in pet mešanih mladinskih zborov.

Prvič so se na tej republiški prireditvi, ki jo Slovenska pevška zveza, ZKO Slovenije in Svet revije mladinskih pevskih zborov pripravijo vsako drugo leto, predstavili kar štirje zbori iz Dolenjske. To so: otroški zbor glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta pod

● TRIJE DOLENJSKI ZBORI V CELJE — Strokovna žirija 12. revije mladinskih pevskih zborov v Zagorju, ki ji je predsedoval Jernej Habjančič iz Ljubljane, je visoko ocenila kakovost otroškega in mladinskega zborovskega petja na tej biennialni republiški prireditvi. Z njenim strokovnim priporočilom so se na tekmovalno mladinsko pevsko revijo prihodnje leto v Celju uvrstili tudi dolenjski zbori, in sicer otroški in mešani mladinski zbor Glasbene šole Marjana Kozine ter mlajši mladinski zbor Glasbene šole Trebnje.

vodstvom Cvetke Hribar in ob klavirski spremljavi Tatjana Hadl, mlajši mladinski zbor glasbene šole Trebnje, ki ga

NOVA RAZSTAVA V POSAVSKEM MUZEJU

BREŽICE — Danes, v četrtek, 24. maja, bodo v galeriji Posavskega muzeja ob 19. uri odprli novo likovno razstavo, tokratni razstavljavec pa je Henk J. Mual. Na otvoritvi razstave, ki bo na ogled vse do 22. junija, bo kulturni program izvedel komorni ansambel Alpe Adria iz Zagreba.

»ČRNA ŽENA« TUDI V SEVNICI

SEVNICA — Razborska kulturna skupina po uspešni premieri ljudske igre Črna žena, ki jo je z režiral Rudi Beršnjak, na Razborju in po prvem gostovanju preteklo soboto na Studencu nadaljuje turnejo po domačih krajih. V petek, 25. maja, ob 19. uri nastopila v dvorani sevniskega GD. Naj povemo še imena igralcev te tridejanke: Andreja in Darinka Avguštin, Rudi Beršnjak, Pepi in Toni Cesar, Bernarda Dobovšek, Miljan Klenvošek, Vitko Palčnik, Cvetka Šeško, Meta Škorporc in Marjan Tajhmajster. Šepetalka je Zdenka Šeško, za razsvetljavo in zvčne efekte pa skrbi Luka Cesar.

LINHARTOVA PRIZNANJA

POSTOJNA — Minulo soboto se je tu končalo 33. srečanje gledaliških skupin Slovenije oziroma 3. Linhartovo srečanje. Linhartovo plaketo, najvišje priznanje za delo in ustvarjalne dosežke na gledališkem področju, so podelili Tatjana Košir, igralki Čufarjevega gledališča na Jesenicah. Linhartovo listino so dobile Edita Frančeskin (ZKO Koper), Branka Bezeljak-Glazer (Ptuj) in Irena Virant (Ljubljana). Podelili so tudi trinajst zlatih Linhartovih značk. Med dobitniki priznanj za delo na gledališkem področju tudi tokrat ni nikogar iz dolenjske ali posavske regije.

vodi Tatjana Mihelčič, ob klavirju pa spremlja Damjana Zupan, mladinski zbor OŠ Franceta Prešerna iz Ribnice pod vodstvom Bernarda Kogovšek in mešani mladinski zbor glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta, ki ga vodi Jožica Bradač.

V skladu z razpisom se je vsak od sodelujočih zborov predstavil s programom, ki je obsegal tri do štiri pesmi oziroma zborovske skladbe različnih slogovnih obdobjih in kompozicijskih tehnik. Vsi zbori so izvedli najmanj po eno sodobnejše delo, napisano po letu 1975. Pomutacijski, to je dekliški in mešani zbori so imeli v programu tudi po eno skladbo Jakoba Gallusa, s čimer so nakazali program za prihodnje leto ozi-

KNJIŽNA RAZSTAVA IN SREČANJE Z J. DULARJEM

ČRNO MELJ — 75-letnico rojstva slovenskega pesnika in pisatelja Jožeta Dularja, živečega v Metliki, kjer je tri desetletja vodil Belokranjski muzej in Belokranjsko muzejsko društvo, se uveljavljal tudi kot krajevni zgodovinar, etnograf in ploden publicist, bodo v Črnomlju počastili danes, v četrtek, 24. maja. V ljudski knjižnici bodo ob 13. uri odprli razstavo Dularjevih leposlovnih, strokovno-publicističnih in drugih del, rokopisov in fotografij iz njegovega življenja. Na otvoritvi razstave, ki bo na ogled do petka, 8. junija, bo Jože Dular sam govoril o svojem življenju in delu. Črnomaljska ljudska knjižnica je pripravila to razstavo v sodelovanju s študijsko knjižnico Mirana Jarca.

Mala plesna parada v Novem mestu

Na plesnem večeru v Domu kulture nastopile otroške in mladinske plesne skupine iz Novega mesta, Dolenjskih Toplic, Šentjerneja, Trebnjega in Krškega

NOVO MESTO — Večer plesnih skupin iz Dolenjske in Posavske, ki ga je novomeška Zveza kulturnih organizacij priredila minulo sredo, 16. maja, v tukajšnjem Domu kulture, je bil za obiskovalce najprej in predvsem priljubljen, da se seznanijo z dejavnostjo, ki tudi v tem delu Slovenije dobiva čedalje več prostora pod kulturnim nebom, ob tem, pa tudi uživajo ob sproščenih telesnih gibih, s katerimi plesalci izražajo svoja doživlja. Kakih dosežkov visoke umetniške vrednosti na prireditvi seveda ni bilo in jih tudi ni nihče pričakoval, vendar pa skupinam, še posebej nekaterim, ni moč odrekatati resno in kvalitetno delo. Je pa seveda res, da gre v glavnem za po nastanku mlade skupine, ki si izkušnje šele pridobivajo.

Na tej mali plesni paradji je prišla do izraza vsa raznovrstnost delovanja mladih v plesni dejavnosti. Gojijo vse, od baletnih korakov in ritmičnih gibov do izraznega plesa in jazz baleta, slednje še posebej skupine z odraslejšimi člani. Sodeč po številu skupin, ki so nastopile na odru novomeškega Doma kulture, ima ta dejavnost največ privržencev v novomeški občini oziroma v samem Novem mestu. Veliko zaslug za to ima nedvomno plesno-baletna mentorica Sonja Rostan, baletna pedagoginja na glasbeni šoli Marjana Kozine. Rostanova je kot mentorica vprežena kar v treh krajih, poleg Novega mesta še v Šentjerneju in Trebnjem. Enako vlogo ima Dušan Vodlan iz Krškega, le da je v

Posavju precej manj plesnih skupin. Bržkone ubira plesna dejavnost razvojne korake tudi v Beli krajini, kaj pa se tam stvarno dogaja, o tem obiskovalci plesnega večera v Novem mestu niso mogli ničesar zvedeti, saj Belokranjcev ni bilo na tej prireditvi.

V novomeškem Domu kulture se je predstavilo enajst plesnih ter po ena ritmična in baletna skupina, en plesni par in ena solo plesalka. Ritmična skupina je prišla iz OŠ Dolenjske Toplice, vodi pa jo Denis Jošt. Baletna skupina deluje pri KUD Golja v Trebnjem, in sicer pod vodstvom Sonje Rostan. Predstavila se je z baletom Snelgulčica, medtem ko je pravljico pripovedovala

Zvonka Falkner. S solo plesom je nastopila Nataša Gabrijelečič (njena mentorica je Sonja Rostan), kot plesni par pa sta se predstavili Andreja Žitnik in Sabina Schwener. Ustvarjalnost, veselje, žalost, upanje, mladostno prešernost in radost so s plesom vsaka po svoje predstavile naslednje skupine: otroška skupina Videm iz Krškega (vodi jo Dušan Vodlan), skupina Prijatelji iz Novega mesta pod vodstvom Kaje Papič (mentorica je Sonja Rostan), skupina Pingvini z OŠ Grm pod vodstvom Ljuljane Mitič; skupini z OŠ Šentjerneja, ki ju ob mentorstvu Sonje Rostan vodita Lidija Ruden in Simona Selak; otroška skupina AINU iz Novega mesta (mentorica je Marta Štemberger), skupina Teora iz Novega mesta pod vodstvom Moje Hotok, starejša skupina Videm iz Krškega (vodi jo Dušan Vodlan); skupina Agava, ki deluje pod vodstvom Metke Pograjce pri KUD Janez Trdina na novomeški DESS; skupina SŠTU Boris Kidrič iz Novega mesta pod vodstvom Ljuljane Mitič in skupina Terpsihora iz Novega mesta (vodi jo Marta Štemberger).

I. Z.

Koliko mlekarn zvozili v Ljubljano?

Pojasnilo k članku s tem
naslovom (DL 17. V.)

V članku »Koliko mlekarn zvozili v Ljubljano?« gospod Mihael Hrovatič navaja rezultate študije upravičenosti izgradnje mlekarn v Novem mestu in v zadnjem odstavku članka navaja, da je Razvojno raziskovalni center Novo mesto v začetku aprila dokončal to študijo, jo ponudil po nizki ceni v odkup sekretariatu za gospodarstvo vseh občin dolenske in posavske regije, kar pa je ostalo brez odmeva. V zvezi s člankom želimo pojasniti naslednje:

Izdelavo študije upravičenosti izgradnje mlekarn v Novem mestu je na pobudo izvršnega sveta skupščine občine Novo mesto in po predhodnem regijskem dogovoru naročila SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe Novo mesto, za kar je bila v Razvojno raziskovalni center Novo mesto 15. 5. 1989 sklenjena pogodba v znesku 5.600 K din. Rok izdelave študije je bil štiri mesece po podpisu pogodbe, naročnik pa je nakazal 100-odst. avans. Izvršni svet in SIS sta naročila izdelavo študije z namenom, da bi se na podlagi njenih rezultatov v občini odločili glede sofinanciranja sanacije konzumne mlekarn v Ljubljani, ki ga predlagal SOZD Mercator KIT Ljubljana. Po posebni pogodbi bi morali iz občinskega prispevka za proizvodnjo hrane in osnovno preskrbo pet let odvajati četrtino sredstev, kar bi imelo za posledico zmanjšanje programa kmetijske proizvodnje v občini, predelava mleka v Ljubljani pa dolgoročne posledice na razvoj živilno-reje v občini.

Študijo je Razvojno raziskovalni center po mnogih urgenceh izdelal Šele marca, to je šest mesecev po pogodbenem roku. Konec leta 1989 pa se SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe ni odločil za sofinanciranje rekonstrukcije konzumne mlekarn v Ljubljani. Sekretariat za družbeni razvoj občine Novo mesto, kamor so s 1. 1. 1990 prešle naloge te SIS, pa je predlagal v proračunu občine Novo mesto za leto 1990, da se med naloge programa proizvodnje hrane uvrsti tudi naloga »Obnova oz. izgradnja mlekarskih predelovalnih kapacitet ter ureditev petih zbiralnic mleka na območju Suhe krajine«, kar so zbori občinske skupščine decembra lani tudi sprejeli. V tem času je prišlo tudi že do konkretnih pobud za izgradnjo manjše predelovalnice mleka, in sicer v Sentjerneju, in iz Kmetijskega šolskega centra Bajnof, ki ju bo potrebno v letošnjem letu še proučiti.

SEKRETARIAT ZA DRUŽBENI
RAZVOJ
OBČINE NOVO MESTO

Praznik Osilnice

OSILNICA — Osilničani vsako leto v vrsto prireditev slave svoj krajevni praznik — 21. maj. V soboto, 19. maja, so imeli prisrčno kulturno prireditev, na kateri so se z bogatim programom (recitacije, plesi, petje) predstavili učenci domače šole pod vodstvom učiteljice Bože Bertot. Nastopili so nekateri domači harmonikarji, prvič pa je javno zapel domači ženski pevski zbor. Tudi harmonikarji iz sosednje hrvaške šole v Caboru so za svoj nastop poželi aplavz.

V nedeljo, 21. maja, je bil nogometni turnir, ki se ga je udeležilo 6 ekip iz okoliških krajevnih skupnosti. Zmagala je Kočevska Reka, 2. Osilnica, 3. Kostelj itd.

Za jutri, 25. maja, ob 19. uri je napovedan start tradicionalnega teka po ulicah Osilnice. Tradicionalni pohod po poteh Kočevske in Notranjskega odra pa se bo začel v nedeljo, 27. maja, ob 9. uri. Pohodniki bodo krenili iz Osilnice do Ribjeka in nato po pobočju hribovja do spominskega parka v Belici.

V okviru praznika je napovedana za 1. junij še otvoritev novih prostorov mesnice v Osilnici. Vsako leto so v okviru praznika tudi prvomajska kajakaška tekmovanja na divjih vodah in letos je bilo to celo prvotno Jugoslavije.

DOM JLA ZA OSTARELE

ČRNOMELJ — V sredo pretekli teden je Črnomaljski dom JLA pripravil v Črnomaljskem domu starejših občanov prireditev za oskrbovanje. Nastopili so vojaški ansambel iz tukajšnjih garnizije ter pevski zbor in recitatorji iz osnovne šole Mirana Jarca. To je bila prva tovrstna prireditev v organizaciji doma JLA, kjer obljubljaljo, da gotovo ni bila zadnja.

Gnojnica in škropiva kar v Krko

Brežiški ribiči se zgražajo nad onesnaževanjem reke — V mraku

V zidnjem času smo pričla počasnemu umiranju nekoč lepe zelene Krke. Uničujemo si del narave, katero vsak od nas potrebuje, prav tako pa jo bodo potrebovale generacije za nami. Ne dopustimo, da bi industrija še naprej z neočiščeno vodo zastrupljala naš življenjski prostor, ne dovolimo neodgovornim posameznikom, da spreminjajo Krko v svojo greznico! Zavest ljudi se je v zadnjem času začela spreminjati, negodovanje ljudi ob Krki je vse večje, kar je edino prav. Ribičke družine, ki upravljajo s Krko in njenimi pritoki, ter varstveniki okolja zeleni, in drugi posamezniki naj poostrojijo nadzor v njenem celotnem toku. Sredstva za analizo vode morajo biti zagotovljena, saj v Krki poginjajo ribe, s tem pa je ogroženo zdravje ljudi, ki prihajajo v stik z vodo in jo uporabljajo posredno ali neposredno. Ribiči RD Brežice se zgražamo nad tem, kako nekateri posamezniki v Krški vasi in tudi drugod prejejo avtomobile, cisterne za gnojnico in celo traktorske škropilnice v Krki. Nekateri že vrsto let ta nečedni posel opravljajo v mraku, da se ne bi videlo. Kje je zavest teh ljudi, ki v vodi zastrupljajo vse živo?! Že jutri se bodo njihovi ali drugi otroci igrali na pesku ob vodi in si z omenjenega onesnažili zdravje. V bodoče bomo vse, ki tako onesnažujejo vodo, poimenoško objavili v časopisu in jih prijavili ustreznim organom.

Ribički ribičke družine
Brežice

Le objubljali in požrli besedo?

Odgovor iz Elektrogospodarstva Slovenije na članek inž. Janeza Nučiča iz Smelta (Dol. list 10. maja): grobo in neargumentirano obrekovanje

Moj namen ni, da v časopisu odgovarjam na grobo in neargumentirano obrekovanje predstavnika Smelta Janeza Nučiča. Zato želim v tem sestavku slovenski javnosti osvetliti naslednje:

Podobnih postopkov v raznih oblikah se je Smelt posluževal od prvega dne njegovih ambicij, da postane pooblaščen firma za izgradnjo elektroenergetskih objektov. Tak odnos je bil neprestano prisoten kot način Smeltovega marketinga za pridobivanje poslov tam, kjer so obstajale možnosti, da se ti posli delijo izven elektrogospodarstva Slovenije. Na ta način je Smelt brez kakršnegakoli razpisa ali natečaja za pridobitev najboljšega ponudnika, takrat brez referenc in ustreznih kadrov za izgradnjo HE dobil posle investitorskega inženiranga za izgradnjo HE Vrhovo.

ČRNOMALJCI POKAZALI, KAKO SE VOLI METLIČANE

ČRNOMELJ — Novim metliškim poslancem ni uspelo izvoliti ne predsednika občinske skupščine ne izvršnega sveta. Morda pa ne bi bilo napak, če bi šli po instrukcije v sosednjo Črnomaljsko občino, kjer je konstitutivna skupščina (tudi po zaslugi najstarejšega delegata Naceta Vidmarja) potekala tako briljantno. Črnomaljci bi jim lahko na praktičnem primeru pokazali, kako se brez zapletov voli Metličane. Novi predsednik Črnomaljske občinske skupščine je namreč po rodu Metličan, prav tako podpredsednik. Da domačini bolj zaupajo prišlekom kot domačinom, priča tudi to, da je predsednik IS Prekmurec, če pa bi še nekoliko brskali po rodovnikih predsednikov in podpredsednikov zborov, bi gotovo odkrili še marsikaj...

M. B. J.

Slovensko javnost smo že obvestili, da elektrogospodarstvo Slovenije izvaja program naložb, ki je sprejet z nacionalnim planom v Skupščini RS in s sredstvi, ki so v ta namen predvidena. S tem planom je za leto 1990 opredeljena dinamika izgradnje, ki pri proizvodnih objektih obsega nadaljevanje izgradnje HE Fale in Vrhovo ter financiranje anuitet za Ugljivik II ter predstavitve plačila našega dela iz letošnjega leta za HE Bistrica. V obdobju do leta 1990 je Mura izvzeta na osnovi opredelitve tega plana zaradi problemov financiranja in predhodne ekološke sanacije vodotoka. Izvajanje tega plana v letu 1990 pa je objektivno oteženo zaradi nizkih prihodov energetskih sredstev, ki se zbirajo po zakonu, zaradi neoblikovanja amortizacije in kreditne nesposobnosti kot posledica velikih izgub. V prvih mesecih letošnjega leta je finančni plan realiziran za 49%. V tem okviru dobiva investitor Savske elektrarne adekvaten delež sredstev brez kakršnihkoli omejevanj ali nagajanj, nasprotno, ves čas izgradnje Vrhovega je le-to bilo najmanj prizadeto z upočasnitvijo izgradnje zaradi pomanjkanja sredstev. Kvantifikacija je razvidna iz operativnega plana izgradnje plana naložb RKE. V okviru rebalansov plana se je dajala ustrezna prioriteta izgradnje HE Vrhovo. To je razvidno iz dokumentov elektrogospodarstva in Republiškega komiteja za energetiko.

Glede oblikovanja DO Inženiring elektrogospodarstva in premogovništva po traktat veljavnem družbenem dogovoru sem se osebno zavzemal, da se leta organizira v povezavi z IB Elektroprojekt LJ s sedežem v Ljubljani. Tak koncept je bil osvojen tudi s strani podpisnikov družbenega dogovora, ker je IBE že desetletja opravljal 60 in več % svojih poslov za elektrogospodarstvo in premogovništvo in iz razloga, ker so elektrogospodarski kadri dislocirani

skoraj v vseh občinah RS na ta način, pa bi imeli ustrezno jedro kadrov v Ljubljani. Tak koncept je osvojil tudi DS SOZD EGS, ki je razpisal referendum v letu 1987, ki pa žal ni uspel. Referendum nismo ponavljali, ker je že bila najavljena nova reorganizacija elektrogospodarstva in premogovništva, ki je v teku. Pozneje smo poizkušali to realizirati na način, da bi del naših kadrov prešlo pogodbeno k IBE med njimi tudi Janez Nučič, ki je bil v tem času kandidat za direktorja IBE, pozneje pa se zaposlil v Smeltu.

MILAN KRAJNIK
za Elektrogospodarstvo Slovenije

BOLNA OBČINA?

KOČEVJE — Kaže, da je kočevska občina resno bolna, saj so delegati izvolili za predsednika občinske skupščine dr. Mihaela Petroviča, za podpredsednico pa dr. Natašo Žilevski. Mandatar izvršnega sveta pa je doktor za živali, veterinarski inšpektor Bogomir Štefanič. Občina je v zadnjih desetletjih gospodarsko res močno nazadovala, se pravi bolehalo, in delegati menijo, da jo lahko ozdravijo le zdravniki.

P. c

Barbarstvo TV

O signalu in cenah

Nepreglednost sodobnih javnih informativskih sistemov, kot je sistem RTV, omogoča poleg sodobnosti informiranja tudi sodobne oblike dominacije in barbarstva v odnosih RTV-potrošnik programa TV. Drugače si je težko razlagati neprestano dvigovanje naročnine ob hkratni neekonomski plačilni zmoglosti, različnem obsegu in kakovosti sprejema programa v različnih geografskih področjih in tudi prezentacijo ustvarjenega imidža tehnokratske nedotakljivosti z (namernim) generiranjem motenj v že tako nekvalitetni signal, ki je bil emitiran 13. in 14. maja z oddajnika na Mirni gori pri Semiču. Televizija si zaradi tehnološkega monopola in s tem ustvarjene dominacije privoščiti še sadistične manipulacije pridnimi plačniki enostransko določene naročnine. Če že ni, bi v pravni državi tudi to področje bilo koristno urediti s kakšnim zakonom ali pravilnikom, ki bi zajemal dolžnosti in pravice RTV do odjemalcev signala. V teh akcijah naj bi bili zapisani načini ureditve družbenega interesa v dejavnosti, proizvodnje, oddajanja in sprejema RTV Slovenije, združevanje izvajalcev in uporabnikov RTV sistema, obračun in način plačevanja dobavljenih signalov.

L. DEMKOVIČ
(pripadnik demok. družbe,
lastnik televizorja)
Semič

- Ko človek postane hinavec, neha biti človek. (Indijski pregovor)
- Stara zmolta ima več prijateljev kot nova resnica. (Torkar)

Kako priti čez

Nekaj po tretji uri popoldan je, ko se vračamo s posvetovanja v Ljubljano v Novo mesto. V osebnem avtomobilu smo štirje, torej polna zasedba. Že od prvega semaforja na Dolenjski cesti se vozimo v strnjeni koloni. Tudi promet v nasprotno smer je velik. Nič posebnega, saj je tako vsak dan.

Ob cesti stoji prometni miličnik in enakomerno kroži z roko. Čez dober kilometer opazimo še enega. Tisto kroženje naj bi menda pomenilo: vozite, ne ustavljajte. Toda to ne pride nikomur niti na misel. Pred pekarijo na Škofljici pa jih res nekaj na hitro zavije na desno. Po domači kruh, seveda!

Na odcepu za Kočevje se ponuja ista slika kot vedno. Dolga kolona vozil iz kočevske smeri čaka, kako bi prečkala magistralo in zavila proti Ljubljani. Prežijo na vsako priložnost, če bi se med našimi vozili pokazal malo večji presledek. Včasih kolono popustijo živi in se kot kamikaza požene na drugo stran. Ta njihov brezizgledni položaj me spomni na neko šalo. Hočem biti duhoviti pa začnem pripovedovati, kako je neki pešec zamenjal prečkati prometno cesto. Na drugi strani vidi moža in mu zakliče: »Kako pa je vam uspelo priti čez?« Oni pa mu odgovori: »Jaz sem bil tu že rojen.«

Izgleda, da je bil to vic z brado, kajti nihče se ne zasmije. Šofer pa resno reče: »Tu bi moral že zdavnaj biti semafor ali pa vsaj stati miličnik.« »Mogoče kar kateri od tistih tovorom muči navdol.

Hočete se nauk?
— Starke naj se nemudoma pričnejo ukvarjati z atletiko, da bodo lažje prenašale težke plinske steklenice preko Novotehnih stopnic.

MILOVAN DIMITRIČ

• Sodniki bi morali biti bolj učeni kot pretkani, bolj častivredni kot priljubljeni in bolj previdni kot samozavestni. (Bacon)

USLUŽNOST PA TAKA!

NOVO MESTO — Neki bralec nam je takole opisal prizor izpred Novotehnine prodajalne plina na Cikavi:

— Staraka s težavo vleče po stopnicah prazno steklenico za plin. Skladiščenik, naslonjen na ograjo, jo negibno opazuje. Potem ji z enim gibom na vrhu stopnic zamenja prazno steklenico za polno in ob ograji naslonjen zopet okameni, medtem ko so ženica sedaj v se težim tovorom muči navdol.

Hočete se nauk?
— Starke naj se nemudoma pričnejo ukvarjati z atletiko, da bodo lažje prenašale težke plinske steklenice preko Novotehnih stopnic.

Kaj bo s spornim kioskom?

V Črnoliju čakajo na
ureditveni načrt Trga
svobode — Legalizacija

ČRNOMELJ — Ker je večkrat štati vprašanja, kaj bo s kioskom, ki zdije časa stoji neuporaben na Trgu svobode (pri avtobusni postaji) v Črnoliju, so na tukajšnjem komiteju za družbeni razvoj pojasnili, da so bili razširjeni seji komiteja v začetku aprila letos tudi predstavniki Urbanističnega inštituta Slovenije, Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine ter prijetant. Sklenili so, da je na Trgu svobode postavljanje kioskov sicer sprijemljivo, vendar je potrebno njihov funkcijo, predvsem pa obliko, ponovno opredeliti. V lokacijskem postopku mogoče obstoječe kioske legalizirati, se lastniki zavežejo, da bodo obliko videz kioska ter njegovo okolico usklajali z ureditvenim načrtom, ki so ga Črnomaljci naročili 9. aprila letos, varietetev pa bodo kmalu pripravljali. Upravni organ občine investitor spornega kioska Janezu Ivanetiču d. s. l. ni izdal nikakršnega dovoljenja za postavitev kioska oz. celo opravljanje obrtne dejavnosti. Pač pa mu je bil kot so pojasnili na komiteju, nekajkratno in 6. novembra 1989 tudi pisno dano dovoljenje, naj z začetkom d. preneha, ustavitev gradnje kioska pa z odločbo 28. decembra lani naložil tu urbanistični inšpektor. Investitor se torej odločbo sicer pritožil, a je bila po tožba zavrnjena. V obrazložitvi je med drugim zapisano, da pritožnika opravičuje okolščina, da je postavitev kioska nadzoroval delavec za urejanje prostora pristojnega upravnega organa občine Črnomej, saj del bi smel izvajati, preden si ni pridobil lokacijskega dovoljenja. Gradnja objektov, kakršne je tudi kiosk, kjer ne gre za začenec objekta, se namreč lahko prične šele na podlagi gradbenega dovoljenja, lokalno sklo dovoljenje pa je pogoj za izdajo gradbenega.

Na komiteju so tudi pojasnili, da upravni organ ali postopek legalizacije ali odstranitve kioska nadaljeval Šelko bo izdelan za omejeni ureditveni načrt Trga svobode v Črnoliju.

Pohvala za Romi

Kako smo se vključili
akcijo Očistimo svoj
okolje

NOVO MESTO — Akcija Očistimo v uredimo svoje okolje, ki jo že vrsto pripravljajo in vodi sekretariat za urbanizacijo in varstvo okolja, je letos trajala skoraj tri mesece, seveda pa se v nekaterih lokalnih skupnostih ne bo zaključila vsekonca leta. V poročilu je zapisano, da v lju v letošnji akciji pohvaliti številne okolovne organizacije, ki so pospravile in ostile nesnago okoli poslovnih objektov manj zadovoljni pa so s trgovskimi organizacijami, ki še vedno niso uredile svoje okolice. Tako so med grešniki nekatere poslovalnice Novotehne, Emone-Dolenke in Mercatorja. Tudi železniška organizacija še ni pokosila trave na vseh bregih ob progi. Ugotovljeno je bilo, da število črnih odlagališč ne zmanjšuje, pa se ne obnavljajo tista, ki so jih v prejšnjih akcijah pospravili.

V letošnji akciji velja še posebej pohvaliti šolarje tako osnovnih kot tudi srednjih šol usmerjenega izobraževanja. Učenci sodelovali z Gozdnim gospodarstvom Čistnjem Ravgovega loga in Portovaldu. Čestnim podjetjem pa pri čiščenju občin površin. Mnogočnost pri čiščenju je bila največja v krajevnih skupnostih, kjer se marsikje organizirala kulturna društva prijateljev mladine, Rdeči križ, lovci, ribiči in drugi. Zunaj mestne krajne skupnosti so se osredotočile predvsem na čiščenje črnih odlagališč, v mestnih lokalnih skupnostih pa so čistili okolje predvsem v blokovskih naseljih. Marsiko v času akcije obnovili poškodovano sado, ograjo, stopnišče in podobno. Letos so vključili tudi Romi, ki so očistili štirje bivaljšča, pomagali pa so tudi pri čiščenju bregov Krke. V akciji so bili deležni posebne pohvale zato, ker vse leto zbirajo »pozabljen« železje in ga odvažajo Dinos. Podjetje Komunala je v času akcije odpeljalo skoraj 600 m³ zbranih odpadkov, namestili so nove kolesa za odpadke popravili klopi v parkih, sprehajalne pa v drugo.

IZ KS SODRAŽICA

PRAZNOVANJA NE BO — Junij 25. maja, praznik KS Sodražica svoj krajevni praznik. Zvedeli smo, da letos prvič po dolgih letih praznuje ne bo. Doslej je vedno organizirala KK SZDL, ki je praktično ne obstaja več. Nekateri v note NOB izgubljajo veljavo.

POPRAVITI ŠOLO — Sredstva moprispeska v KS Sodražica bodo letos porabljena za obnovo notranjosti in zunanjosti šole. Ta denar ne bo zadostno zato pričakuje pomoč iz drugih virov.

CESTA DO POKOPALIŠČA — Cest denarja bo letos porabljena za asfaltiranje bodo ceste do pokopališča cerkvi Sv. Marka nad Zapotokom, saj pa bo dobila tudi Sinovca.

Kritizerskemu poročanju na rob

Ugovor na kritiko organizatorjev tedna cvička o mojem pisanju

Z žolčnim napadom name v članku »Kritizerskemu poročanju na rob« v 20. številki Dolenjskega lista Janezu Pavlinu, vodji in tajniku prirediteljev Teden cvička in 1. vinogradniški sejmi, ni uspelo spodbiti niti ene od navedb v mojih zapisih v Delu in Delu-Plus (mimogrede: tam je izpadel zaradi pomanjkanja prostora cel zadnji odstavek z opisom nepravilnosti pri obvozi s podpisom vred), ker so pač bila opisana dejstva, pa če so ta Pavlinu kot vodji všeč ali pa ne.

Njegovo »skrivanje« za vinogradniki, ki so delali, je do teh vinogradnikov nefair, saj bi moral Pavlin z odborom poskrbeti, da bi bila prirediteljska skladna s predpisi, da bi se izpolnile vse silne obljube o sejmju itn. Podobno temu je njegovo brezanke na strune delavcev in kmetov, ki naj bi se smeli enkrat letno veseliti na trgu ipd. Neskladnost med poročanjem in Delu in v Dolenjskem listu je razumljiva, saj je zapis v Dolenjskem listu pisal sam o sebi in o svojih organizatorjih, in vprašanje je, kakšni bi bili, če bi jih pisal nepristranski član redakcije Dolenjskega lista, saj se je tudi poročilo TV razlikovalo od Dolenjskega lista.

Na samo prireditev mi še posebej ni bilo treba hoditi, ker se je odvijala kar pod mojim oknom pet dni in noči, pa sem jo imel priložnost dobro spoznati brez obiska pri organizatorjih (pri njih je bil soavtor članka). Neprostovoljno sem »sodeloval« z organizatorji tudi kot čistilec, ko sem imel »priložnost« vsak dan znova priti vežo in vhod pred hišo, da se ni bilo treba prebijati vanjo med iztrebki. Veža, v kateri so vsak dan znova stala leze urina (zaradi nagiba se pač vse zliva vanjo kljub zaklenjenemu vhodu), je se morala zračiti en teden. Za takšno množico seveda niso zadostovali stranišča štirih lokalov, kar je

logično (tudi zato prireditelji ne sodi na Glavni trg), četudi bi bila res odprta do konca prireditve, dejanskega konca, torej do jutranjih ur, pa niso bila. Pavlinu lahko postrzem s fotografijami nesnage (kontejnerjev nisem slikal, kot mi podtika, niti ne vem, zakaj naj bi jih?), pa ne le v domači veži, temveč tudi druge, črepanj itd. Kako vzorno so osnaženi pločniki in drugo, naj si ogleda sam na sprehodu po Glavnem trgu. Vse to ni nič nenormalnega, temveč le še en dokaz več, da mestni trg pač ni primeren za take prireditve.

Pavlin seveda pretirava tudi o vzornem pitju, saj so bili prizori različni, omenim le občana, ki je »skočil« v veliko izložbeno šipo pekarije, jo razbil, pa ni vedel povedati miličnikom niti, kje je doma. To je bilo sredi dneva, da ne govorimo, kako je bilo po stranskih ulicah ponoči.

Očitno je Pavlin zaradi pomanjkanja resničnega potreboval za obračun z menoj izmišljotino. Zato si je gladko izmislil, naj bi jaz zapisal: »da je bil ves trg pobruhan«, »držal kol«, »navadna dolenska veselica«, »sejem, ki ga sploh ni« — kar ni bilo v mojih zapisih nikjer napisano. To pač sodi v njegov scenarij ob tej stvari, tako kot izmišljotina o dogovoru z vsemi stanovalci trga o zaklenjenih vežah (v naši hiši se ni nihče z nikomer pogovarjal o čem takim, pa smo stanovalci trga) pa izmišljotina o njegovi ponudbi moji materi, da bi šla za šmarj prireditve na stroške organizatorja v Šmarješke Toplice, itd.

Dovoljenja organov uprave občine Novo mesto organizatorji niso dobili, ker ga niso marali prevzeti, čeprav jih je PTT obveščala in jim poskušala vročiti pošiljko, pa jo je morala vrniti pošiljatelj. Da bi kdo verjel, kako organizatorji niso vedeli, kaj je z dovoljenjem, in niso poznali njegove vsebine (nanjo so jih opozorili

Za strokovnost in pravičnost

Občinski pevski reviji v Artičah na rob

Z lahkoto lahko obvladamo omenjeni članek s tem naslovom (DL 17. maja) o pevski reviji v Artičah, kakor tudi neutemeljen pogled JGM (beri Jurice Grakaliča-Milanova), da ne pozabimo dodatni profesorja. Ker menim, da naj bi kulturne rubrike prinašale več kulturnih novic pa manj nepotrebnih polemik, se bom odločil le za kratko pojasnilo bralcom Dolenjskega lista k članku prof. JGM.

Revija odraslih pevskih zborov ni bila tudi tokrat, ampak prvič v Artičah, kajti vedno je bila organizirana v občinskem središču v Brezicah, v slavnostni dvorani Posavskega muzeja.

Občinska ZKO ima jasno določene kriterije za nastop zborov na reviji, lahko pa kriterije še zaostri, tako da z bolj jasnijo razmišljam, če bo zboru, ki ga vodi JGM, uspelo uvrstiti se na občinsko revijo.

Glede izbora selektorja, če ga tako imenujem, ne bi izgubljal časa, pač pa priporočam avtorju teksta, naj prebere v Delu članek, objavljen 17. maja na strani 9 pod naslovom Dolga pesem trboveljskih Slavčkov, ki govori o mešanem pevskem zboru Slavček iz Trbovelj, ki ga je 40 let uspešno vodil Jože Skrinar (selektor revije v Artičah) in je

pod streho spravlil 301 samostojni koncert, od tega 90 koncertov v Trbovljah, 163 po Sloveniji, 30 po Jugoslaviji in 18 v tujini, 398-krat pa se je z zborom udeležil raznih prireditev in krajskih nastopov. K temu naj dodam še njegovih 400 pesmi, ki jih je napisal kot skladatelj in pesnik za mnoge zore.

Čenjeni JGM! Prepričan sem, da ne gre iskati razlogov za lastni neuspeh druge, temveč predvsem pri lastnem delu, pri čemer je treba odmiseliti lastno samovšečnost. Zato predlagam, da o sleherni oceni vsakega zboru in dela temeljito razmisлите in se po njej ravnate, kar bo prineslo nedvomno večji uspeh vam kot tudi zboru. Če teh ocen ne hranite več, se oglasite v pisarni občinske ZKO, kjer vam jih bomo z veseljem dali na vpogled.

Ne sramujemo se sestavka JGM, celo ponosni smo, da smo ena redkih občin, ki jim uspeva iz leta v leto izvesti vse kvalitetnejše občinske revije, smo pa ljubitelji, ljudje dobre volje, zato predlagamo, da taki tudi ostanemo, saj tovrstni sestavki našemu skupnemu delu sicer niti ne škodujejo niti ne koristijo.

ERNEST FERK,
predsednik ZKO Brežice, I. r.

Najprej zahvala, potem klofuta

Kako je kmečki sin dr. Franc Derganc dal pečat Ljubljani — Juš Kozak je na nekaj opozoril — Za odkritjem plošče kmalu še nacionalizacija

V Demokraciji od 24. aprila letos je bil objavljen članek o Sanatoriju Emona v Komenskega ulici 4 v Ljubljani. Sanatorij je pred vojno sezidal Semečan dr. Franc Derganc. Franc, ki je bil sin Štefana Derganca iz Gorenjih Laz in Urše, roj. Kapsch, iz Travnega Dola, je bil nadarjen, zato so ga dali v šole. Študiral je tudi na Dunaju, kjer je urejal časopis Jug. Bil je v dobrih odnosih z Ivanom Cankarjem in imel o tem znanstvu spravljenih v Semicu na podstrežju koveček pisem, ki jih je nekdo pri pospravljanju zažgal. Kot kmečki sin je imel dr. Franc Derganc veliko težav, preden se je uveljavil v Ljubljani, saj so meščani že od nekdaj zviška gledali na kmečke sinove. V sanatoriju je imel ambulantno, kamor je zahajalo veliko kmečkih ljudi. Bil je predsednik Zdravniškega društva in glavni kirurg v ljubljanski splošni bolnici. Pred vojno je v sanatoriju prespal tudi Leo Mates, Titov sekretar, ob kurirskem potovanju na Dunaj. To je povedal Mates dr. Mirku Dergancu ob potovanju s Titom v London.

Vsa družina je bila napredna, zato se je takoj 1941 vključila v OF. V ta sanatorij so jemali na zdravljenje tudi partizane. Nekega partizana so ujeli Italijani, ga mu-

čili in je Derganc izdal. Trije sinovi so bili zaprti in potem v internaciji v Padovi. Juš Kozak piše v knjigi Lesena žlica, da je bil zaprt skupaj s tem partizanom in dr. Francijem Dergancem, poznejšim ortopedom. Ko so Francija odpeljali v internacijo, je pustil temu partizanu nekaj konzerv. »Saj ta partizan te je vendar izdal,« je Juš Kozak opozoril dr. Francija. »Revež je; če ga ne bi mučili, ne bi nič izdal,« mu je odgovoril Franci. Kljub aretaciji treh zdravnikov je delo v sanatoriju teklo po utečenem tiru. V tem sanatoriju je rodila tudi ilegalna Vida Tomšič. Njej je osebno stregla Heda Dergančeva. Sicer so bile nune pošene in zanesljive, vendar se je teta bala, da bi katera od njih kaj izblebetala. Ob razpadu Nemčije je pripotela na vhodna vrata sanatorija oborožen domobranec, Dolenjec sicer, in zagrozil: »Odhajamo, toda kmalu se vrnemo in takrat bomo z Derganci obračunali.« Teta Heda je bila še par dni močno razburjena zaradi tega obiska. Po osvoboditvi je še vedno vodila sanatorij, vendar se je bala, da ji ga bodo vzeli. Minister dr. Ahčin jo je potolažil, češ da je Dergančeva družina storila toliko dobrega za NOB, da se nima česa bati. Nekaj zatem so na sanatorij Emona vzida-

li spominsko ploščo, na kateri je pisalo: »Tukaj so se zdravili prvi partizani.« Kmalu po tem dogodku so prišli oblastni in notranji organi in povedali, da je sanatorij nacionaliziran. Takšno plačilo je dobila Dergančeva družina za pomoč partizanom. Vsa obupana je teta prasila za sprejem pri predsednici prezidija SRS Vidi Tomšič. Ta jo je sprejela, a je Dergančeva takoj rekla, da je sploh ne pozna. Dergančeva je dobila zopet krepko klofuto ne-hvalčnosti.

Govorimo o popraviljanju zgodovinskih krivic, toda ni ga denarja, ki bi poplačal take in podobne krivice. Sicer pa ne gre za denar, pač pa za moralno plat zadeve.

F. DERGANČ

OKTET PEL V NEMČIJI

SODRAŽICA — Oktet Donit iz Sodražice, ki je pred kratkim praznoval 10-letnico obstoja, je nastopal pred dnevi v Wiesbadnu v Zahodni Nemčiji, kjer je imel štiri koncerte, od tega tri samostojne. Občinstvo, med katerim ni manjkalo Slovencev (zdomceev), je bilo navdušeno. Sodražani so potovali v to nemško mesto skupaj z neko delegacijo iz Ljubljane. Ljubljana in Wiesbaden prijateljsko sodelujeta.

M. G-č

DOMAČE TRNJE

- *Osel, ki gre samo enkrat na led, gotovo ni jugoslovanske pasme.*
- *Posledice političnih potresov so gospodarske ruševine.*
- *Politične stranke in cerkev imajo nekaj skupnega — litanije.*
- *Lahko je biti velik človek v glavah male pameti.*
- *Udarci vedno padajo od zgoraj navzdol. (Torkar)*
- *Kadar pride resnica na dan. (Nemški pregovor)*
- *Čudna je želja po oblasti nad drugimi in izguba oblasti nad samim seboj. (Bacon)*

M. BRADAC

Trebnje: pesem je donela

Na trebanjski reviji pevskih zborov nastopilo šest zborov in dva okteta — Zvesti poslanstvu

V počastitev trebanjskega krajevnega praznika je bila 11. maja občinska revija pevskih zborov. Nastopilo je šest pevskih zborov in dva okteta. Predstavitelj je mladinski pevski zbor glasbene šole iz mladinski pevski zbor glasbene šole pod vodstvom prof. Tatjana Mihelčič, oktet KUD Pavel Golia iz Trebnjega, ki ga vodi Tone Strmole, z vajami pa je začel šele letos, pa dolgoletni mešani pevski zbor Svoboda iz Mirne, ki ga vodi neutrudni zborovodja Stane Peček. Prvič se je predstavil ženski pevski zbor iz Mokronog pod vodstvom Duške Peček. Tudi moški pevski zbor Emil Adamič iz Mokronoga vodi Stane Peček, medtem ko je Trebanjski oktet zapel pod vodstvom Toneta Strmoleta. Predstavitelj se je tudi komorni zbor KUD Pavel Golia, ki ga strokovno vodi Igor Teršar, medtem ko je mešani zbor trebanjskega društva upokojencev pel zaradi ljubezni do lepe pesmi in ne zato, da bi ga ocenjevali.

Na reviji je sodeloval tudi strokovni sodelavec odbora za glasbeno dejavnost pri ZKO Slovenije prof. Marko Studen. Predsednica KUD Pavel Golia, Zvonka Falkner, ki je za kulturo pripravljena žrtvovati veliko prostega časa, pa je ob koncu prireditve dejala, da je kljub pomankanju časa v človeku vedno prisotna ustvarjalnost, smisel za izpovedovanje v pesmi, besedi, sliki, plesu ali kako drugače. Zato ostanimo zvesti sami sebi in našemu poslanstvu — širjenju kulturnih dobrin, pa čeprav samo v ljubiteljski izvedbi.

Nastopajoče in poslušalce je pozdravil Slavko Podboj, dolgoletnemu pevцу Srečku Zlebniku, ki zaradi prometne nesreče ne more prepevati, pa je podaril vrtinico. Ne smemo pozabiti pohvaliti tudi mladi napovedovalki Ireno Brajer in Lučko Falkner.

REZKA MAJER

MLADI DOPIŠNIK

NARAVOSLOVNI DAN

Za drugi naravoslovni dan sta nas tovarišici Preskarjeva in razredničarka ugotovili v Ljubljano na fakulteto za biologijo. Ko smo prispeli, nas je sprejel prijazen profesor. Najprej nam je dovolil, da smo si sami ogledali živali. Čez nekaj časa je prinesel žival, ki smo si jo izbrali. Bila je kača. Živali smo tipali, sami ugotavljali značilnosti in podobno. Tako si žival bolj predstavljala, kot če jo tovarišica samo opiše. Ko smo odhajali, smo bili zelo zadovoljni. Profesor nam je bilo zelo všeč, saj smo se z njim lahko sročeno pogovarjali.

BOJANA BRACUN, 8. r. OŠ Globoko

PRI POSODI

Na delovni akciji osmih razredov je naša skupina okopavala rože. Nekaj časa sem opravljala to delo, nato sva šli dve učenci v kuhinjo, kjer sva pomivali posodo. Bilo je zelo zanimivo, saj še nikoli nisva dajali posode v pomivalni stroj. Naj povem še to, da je tovariš ravnatelj spretno in natančno nadzoroval naše delo. Sicer pa mu je to že prešlo v navado.

RAJKA BRACUN, 8. b. novim, krožek OŠ Arčiče

IMV POKROVITELJ

15. maj 1990 je bil pomemben dan v zgodovini naše šole. Tega dne so predstavniki IMV podajali sporazum o pokroviteljstvu nad OŠ Grm v Novem mestu. Na dan slovesnega podpisa sporazuma smo vodilnim delavcem IMV in drugim gostom prikazali nekaj dejavnosti, v katerih dosegamo uspehe. Razdelili smo se v interesne skupine. Predstavili so se mladi tehniki, likovniki, računalničarji, učenci, ki so sodelovali v nivojskem po-

uku, tisti, ki imajo radi francoščino, angleščino in nemščino. Gostje so si ogledali še razstave (likovno, razstavo tehnikov, izdelke učencev COŠ). Na posebni slavnostni prireditvi so se predstavili pevci, plesalke, dramski krožek in najboljši športnik šole. Seveda moramo omeniti še sebe, novinarje, ki smo tega dne ustvarili pričujoči zapis. Saj nas že poznate po našem šolskem časopisu Najča.

JASNA SIMČIČ, 8. b. OŠ Grm Novo mesto

ŽVIŽGAVCI SO RES IMENITNI

Žvižgavci so dramska skupina 7. b razreda OŠ ZDO Mirna. Z igrancami so se že večkrat predstavili v svojem kraju pa tudi izven občine. Igrice jim režira tov. Stane Peček. Z igrico Ah, prava reč, ki jo je režiser Peček sam napisal, so nastopili tudi na republiškem tekmovanju v Gornji Radgoni. To igrico smo si ogledali tudi učenci predmetne stopnje naše šole. Pripoveduje o popoldanskem življenju učencev 7. b. Zbirajo se v šolski podstrešni sobi in se tam igrajo kar posrečene igre. V igrici se srečujejo s problemi mladih in jih poskušajo tudi razreševati. Malo se ponorčujejo tudi iz šole in odraslih. Na naslednjih gostovanjih jim želimo veliko uspeha.

MATEJA AHLIN, 7. r. novim, krožek OŠ dr. Pavla Lunačka Sentrupert

LEPE FOTOGRAFIJE ZA SPOMIN

Ko nam je tovarišica povedala, da se bomo slikali, smo bili zelo veseli. Prišel je fotograf Janez Platiše iz Mirne. Slikali smo se na igrišču. V ozadju so bili borovci in Vesela gora. Kdor je hotel, se je lahko slikal še s svojim prijateljem. Slike smo že dobili. So zelo lepe, saj se je fotograf Janez Platiše zelo potrudil. Vsi smo bili s slikami zelo zadovoljni. V veseljem smo jih nosili po razredu in se podpisovali. Dobila sem dve. Zame bosta lep spomin na 5. razred.

JANJA BRČAR OŠ dr. Pavla Lunačka Sentrupert

TIK-TAK S KRKINIH BREGOV

Na osnovni šoli 7. korpusa v Žužemberku so napisali »Tik-tak«. To je posebna številka glasila Z bregov Krke in je zanimiva reč. Poleg prvošolcev z Ajdovca, Dvora, iz Šmihela in Žužemberka so zavili peresa še starši in učiteljice ter zapisali in narisali, kakšni so, kaj se jim godi, o čem razmišljajo in kopico drugega. Tik-tak je uređila tov. Jelka Mrvar, medtem ko se je s tipkanjem trudila tov. M. Kužnik.

Tone Jakše
Milan Markej

KJE SO TISTE STEZIGE?

Po dolenskih pešpoteh

Nekako smo se navadili, da so zanimive in ogleda vredne stvari samo na prvi domovine. In tako se Slovenci smo znani in kar zagreti popotniki in turisti, podimo po vsem svetu. Ko želimo hitimo gledat onkraj domačega kota, pa spregledujemo, da lastnega domačega sploh ne poznamo. Kako bi pa tudi, ko pa se dandanes sodobnik giblje le v avtomobilu, z vlakom, letalom. Razdalje se se zmanjšale, kar pa ne pomeni, da zato več spoznamo in vidimo. Prej bi lahko dejali, da je obratno. Manj in bolj površno spoznavamo. In tako se dogaja, da je popotniku v mašineriji sodobnega turizma navsezadnje vseeno, na katerem koncu sveta je: hoteli so večidel povsod enaki, piše se enaka pijača, uživa enaka hrana, navade so približno enake. Od potovanja človek nima več čustev, kar naj bi imel: spoznanje drugačnega, odkrivanje novega.

Midva sva se precej klatila po svetu. Vendar sva bila pri potovanjih od severa do juga Evrope vezana na kraje, do koder je lahko prišel Imevejev nepravno mali avtomobil. Bolj ko sva zbirala popotovalne izkušnje, bolj nam je bila jasna preprosta resnica, da ni vse v hitrem premagovanju razdalj, da je dobro včasih preskusiti tudi prastari način gibanja — pešačenje. In tako sva se odločila, da stopiva naokoli po dolenskih krajih in si ogledava domače dvorišče.

Presenetljivo! Ko sva načrtovala, kam in kako, sva ugotovila, da je znanih in utrjenih pešpoti po Dolenjskem

precej, neznanih in pozabljenih pa veliko. Od zgodnje pomladi naprej sva si tako za konec tedna oprtala nahrbtnik, se oborožila z novinarsko beležko in fotoaparati ter krenila po njih.

OD LITIJE DO ČATEŽA

S katero potjo začeti vdranje po Dolenjski? Nekako kar sama po sebi se ponuja pot, ki jo je v prejšnjem stoletju ubral pokončni in zavedni Slovenec, pesnik in pisatelj Fran Levstik. To je slovit pot potovanje od Litije do Čateža, o katerem vsak slovenski otrok sliši že v šolskih klopetih.

Levstik je po tej poti šel na Martinovo leta 1857, kot lahko preberemo v njegovem potopisu Popotovanje od Litije do Čateža. To delo je več kot zgolj opis potovanja, saj literarni zgodovinarji govore o njem kot o Levstikovem slovstvenem programu, nama pa je služilo predvsem kot okence v preteklost in za primerjavo s sedanostjo. Za vodiča pa Levstikovo pisanje ni več kaj prida uporabno, zato sva raje segla po brošuri, ki so jo pripravili organizatorji vsakoletnega pohoda po Levstikovi poti. Vsako jesen na Martinovo se namreč po nji odpravi množica ljubiteljev pohodništva. Midva sva v nasprotju s tradicijo šla na pot sredi marca, nekaj dni pred prvim pomladanskim dnevom. Na kakšno posebno doživljanje na množičnih pohodih pač ne gre računati.

Popotovanje sva začela v hladnem jutru z litijske železniške postaje. Ne povsem naključno. To je startna točka vsakoletnih pohodov, nama pa se je zdelo, da je prav, če kreneva po Dolenjski z nekdanje edine postaje, ki je v preteklosti dolga leta z železno cesto povezovala osrednjo Dolenjsko s svetom. Proga ob Savi je bila zgrajena veliko prej kot slovit »hitra« dolenjska proga. Že leta 1849 je ob Savi zapuhala parna lokomotiva, medtem ko je prvi vlak pripeljal v Novo mesto šele leta 1892. Tako so Dolenjci nekaj časa uporabljali kot svojo železniško postajo kar litijsko, naj je to slišati še tako čudno, saj Litija ni prav blizu. Sploh je ta kraj staro prometno potaljišče. Dolga stoletja, predno je stekla ob Savi železna cesta, so se tu ustavljali tovorni čolni, s katerimi se je nekaj veliko brodilo po Savi.

Dih starega je še zdaj čuti na litijski postaji. Ne samo poslopje, ki daje videz solidne avstroogrške zgradbe, tudi mala muzejska lokomotiva, postavljena na ogled, priča o minulih časih železniške slave. Lokomotivo so naredili na Madžarskem, pokoj pa si je prislužila kot rudniška loko-

motiva. Stari hlapon vsekakor poživilja vzdušje na postaji in preganja tisti žalobni občutek, ki spremlja vse železniške postaje sveta; to so kraji slovesov in pričakovanj, srečanj in razhajanj. Hočeš nočeš sva pomislila na tisti davni čas, ko je na tej postaji nekoga dne stopil z vlaka tudi Levstik.

Litija je bila tisti čas rudarsko mesto s topilnico. V bližnjem rudniku Sitarjevcu so kopali svinčeno rudo in jo z žičnico vozili prek Save. Rudnik je v tem stoletju počasi zamrl, kar pa ni nič čudnega, saj so rudo iz neder posavskih hribov kopali že stari Rimljani.

Ko sva s postaje zavila preko mostu, sva ob pogledu na spodaj tekočo Savo pomislila, kakšne žalostne spremembe so doletele ta starodavni vodni prometni tok. Zdaj je samo še zasmraten in umazan kanal, po nji ne plujejo težki in okorni tovorni čolni, s katerimi se je nekaj vozilo veliko tovora na Kranjsko in s Kranjskega. In tudi rok, večdih rezljanja vesel in čolnov ter vezanja ladijskih vrvi, po čemer so sloveli kraji okoli Litije, ni več. Šlo je s časom, kar pač s časom mora iti. Ni pa prav, da je odšla tudi bistrina Save in bogato življenje v njej. Le kaj bi dandanes, denimo, z gradičem Ribče, ki je nekaj stal na savskem bregu in je služil Turjaškimi kot ribiška pristava?

Nič težkega srca sva zato zapustila mogočno Savo in se povzpela po lepo urejeni pešpoti nad Litijo proti zdravstvenemu domu in krajevnemu pokopališču. Kot se za popotnike spodobi, sva mimogrede zavila tudi v mesto mrtvih in si ogledala, kako kaj Litijčani in okoličani skrbijo za grobove. Pokopališča so lahko nekakšna izkaznica kraja. Kdor zna dobro opazovati, bo od mrtvih veliko zvedel. Ne samo letnice in imena na nagrobnikih, tudi sama urejenost pokopališča zgovorno priča o prebivalcih in njihovem odnosu do prednikov, odseva pa tudi njihovo družbeno razslojenost. Litijsko pokopališče je v tem pogledu kar vzorno, lepo in urejeno s pravo mero, ki ne sega prek meja dobrega okusa v kičasto bahaštvo.

Na pokopališču sva poiskala grob Luke Svetca-Podgorskega. Na plošči, ki jo je letos postavila občinska kulturna skupnost, piše: »Prvi po Vodniku naglasil muzikalnost slovenskega akcenta in za slovenstvo se je goreče boril.« Mož je kot literat dandanes bolj pozabljen kot ne, čeprav je, kot piše v veliki Matičini Zgodovini slovenskega slovstva, izumitelj pripo-

vednega postopka, ki ga je za njim Levstik razvil v svojem Martinu Krpanu. Dlje kot leposlovec je deloval kot publicist in politik. Pomemben je bil v ilirskem gibanju. Čeprav njegov pistaš, ni bil za nasilno in hitro zlivanje slovenskih jezikov v enega, marveč je zagovarjal misel, naj bi se jeziki zlili počasi, do takrat pa ohranili svoje značilnosti. Možakar je bil torej previden. Z njegovo zmerno strujo so potegnili tudi drugi jezikoslovci. V iskanju tistih jezikovnih mostov, ki naj bi zblížali slovenščino z jugoslovanskimi jeziki, je Svetec zahteval, naj se pišejo samo takšne oblike knjižne slovenščine, ki so znane vsem slovenskim narečjem. Postavil je pravilo, naj se napravi kompromis med kranijskimi narečji na eni in koroško-štajerskimi narečji na drugi strani, v spornih primerih pa naj razsoja stara slovenščina. Svetec je imel v Litiji notarsko pisarno in tam leta 1924 umrl.

Ko sva nadaljevala pot proti Šmartnemu, sva se v pogovoru hočeš nočeš zapletla v miselni spopad s Svetčevimi idejami in ilirizmom. Ugotavljala sva, da ilirizem nikakor ni izginil, le v drugi suknji straži okoli, napravljen v jugoslovenarstvo. Le kaj bi si stari previdneč dandanes mislili? Verjetno bi še tisto, kar je ilirskega ostalo v njegovem kompromisu, opustil in ilirizem pokopal kot utopično zamisel. Pa vendar kljub utopičnosti ideje o stapljanju slovenščine v druge jezike ter z njo vred o stapljanju slovenskega naroda v nekakšen jugoslovanski narod še vedno žive. K sreči le v malokateri slovenski glavi, žive so predvsem v glavah, ki stresajo jugoslovansko politiko v Belem gradu, kot so Beogradu rekli naši stari. Zato vsiljevanje sodobnega ilirizma ne more nalezeti na nič drugega kot na zavračanje in odpor, pa naj se obleče v še tako lepa in humana oblačila bratstva.

Čez kake pol ure se je v dolini pokazala veličastna šmarska cerkev. Tako od daleč sva sklepala, da mora biti Šmartno kar velik kraj, če ima takšno mogočno cerkev. A srečanje s krajem naju je v tem pogledu presenetilo, saj velikost cerkve in kraja nista v sorazmerju. Je pa videti, da je moral biti to nekaj bogat trg. Oko se nama je ujelo v lepa hišna pročelja s klesanimi portali. Da bi zvedela kaj več, sva stopila v eno od takih starih hiš. V gostilno, seveda, kjer se, kot dobro vedo vsi popotniki, marsikaj izve.

Najina radovednost je bila hitro potešena. Že nekaj stavkov in vprašanj skupinici ob točilni mizi in prijazenmu gostilničarju je bilo dovolj, da so Šmarčani spregovorili o svojem kraju in cerkvi, na katero so prav ponosni.

Šmarska cerkev sv. Martina je ne navadno velika in mogočna. Stoji na mestu starejše srednjeveške cerkve. Ljudski glas pravi, da so jo postavili iskalcu novih ležišč rude v zahvalo za rešitev iz rudnika.

Povedali so, da so cerkev pričeli graditi na mestu, kjer so na dan prišli rudarji, ki so iskali nova ležišča rude. Rude je tisti čas že zmanjkovalo, tako da je grozilo zaprtje rudnika, z njim pa bi bili številni Šmarčani ob vsakdanji kruh. Iskalci rude so se v podzemlju izgubili. Tavali so sem ter tja nekaj dni, na dan sv. Martina pa se jim je nasmehnila sreča in prilezli so ven. V zahvalo so se zaobljubili na tem mestu zgraditi cerkev ter jo posvetiti sv. Martinu. In res so jo leta 1889 začeli graditi ter leta 1901 dogradili. Zidali pa so jo z opeko, ki so jo žgali v bližini.

Tako pripovedujejo ljudje. Pisani viri pa govore, da je cerkev naslednica starejše, srednjeveške cerkve. Stava preseneča po svoji velikosti in po tem, da je za razliko od drugih slovenskih cerkva zgrajena iz žgane in neometane opeke. Po tem močno spominja na skandinavsko in angleško cerkev. Stava ima gotski, baročno rebrasti obok in par baročnih kapel. Od gotške cerkve je ohranjenih in v novi obok vključenih le nekaj sklepnikov. Od patrona pa opozarja velik mozaik nad glavnim vhodom, na katerem je upodobljen sv. Martin na konju, ko daje svoj plašč revežu.

(Se nadaljuje)

Od starega hlapona, ki zdaj uživa zasluženo pokoj na litijski železniški postaji, sva krenila po Levstikovih potih.

Kdo je kdo v Novem mestu

Na nedeljskem prvem zasedanju novega novomeškega parlamenta je tudi novomeška občina dobila novega župana in predsednika izvršnega sveta ter druge vodilne može (prav zares so sami možje!) v skupščini in posameznih zborih. Sama od sebe se mi ob tem zapisuje misel, ki sem jo zapisala že v napovedi skupščine pred tednom: da je namreč le upati, da bo (je) novomeška občina v nedeljo dobila vodstvo, ki bo sposobno reševati premnoge probleme v občini.

Za poznavalce razmer in splošnega razpoloženja nedeljski novomeški volilni izid ni nikarkršno presenečenje. Nekoliko je presenetila le dokaj suverena zmaga kandidatov za obe najvidnejši funkciji pa zanemarljivo število neveljavnih glasovnic (ena za župana in 5 za mandatarija), s čimer so delegati imeli možnost zavrniti oba kandidata za vsako funkcijo. Glasovalna disciplina znotraj posameznih strank oz. njihovih blokov je očito kar precejšnja.

Novi župan je kandidat Demosa Marjan Dvornik, dipl. inž. strojništva, politično v glavnem nepopoln list, ki ga je po njegovih besedah v politiko potisnila želja po lastnem prispevku k razširjanju političnega prostora. Na aprilskih volitvah so ga volili med 5 kandidati izbrali že za delegata v republiškem zboru občin, zaradi ponudbe, da dela v republiškem komiteju za industrijo in gradbeništvo, se tudi še ni odločil, ali mu bo novomeško županstvo redna polna zaposlitev ali ga bo opravljal ob svojem rednem delu drugje, torej neprofesionalno. Dvornik je na volitvah za župana porazil kandidata ZKS-SDP Milana Bratoža, direktorja Laboda. V kratkem predstavitvenem in potem nastopnem govoru je Marjan Dvornik kot nekaj bistvenih točk svojega županskega dela in truda omenil: skladnejši razvoj občine (del občine je bil po vojni politično kaznovan z nerazvojem); prednost kmetijstva; zmanjšanje stroškov za delo občinske uprave in skupščine; preprečevanje novih neumnosti v gospodarstvu, kjer je dosedanja megalomanija hudo oporečna z vidika prijaznosti do okolja in ljudi; trud, da Novo mesto ne bo več mesto intrig, afer, deviantnih pojavov, ki so prisotni od začetka škofa naprej; trud, da se odpro dosežki, delani za mnoge; in kot posebna obveznost — konkretni ukrepi za izvedbo programa Zelenih.

Na volitvah mandatarija je triumfalno Boštjan Kovačič, ki je premagal kandidata SZ(DL), dosednjega predsednika izvršnega sveta Adolfa Zupana. Kovačič je bil kandidat koalicijske Demosa, ZSMS-Liberalne stranke in tudi Zelenih. Koliko glasov — če kakšnega — mu je prineslo sodelovanje Zelenih v tej predlagalni koaliciji, skoraj gotovo nikoli ne bomo vedeli. Vsekakor bi bila zmaga lepša in čistejša, ko bi do podpisa, da Zeleni sodelujejo v tej koaliciji, ne prišlo z lažjo oz. prevaro. Za podpis je bil poiskani predstavnik Zelenih, ki zaradi boleznih ni bil v središču dogovorov in dogovorov in mu ni prišlo na misel, da ne drži podatek, da je za koalicijo vse dogovorjeno.

Kakorkoli že, Boštjanu Kovačiču je uspela predvsem v navezi z novomeškimi liberalci velika vrnitev tudi v sam novomeški oblastni vrh, s katerega ga je sklatila gradbena afeta. Kaj vse je Boštjan Kovačič v predstavitvenem govorčku obljubil kot svojo delovno obveznost na mestu mandatarija, ne bomo naštevali, saj je za

dev (vestno zabeleženih) precej. Upajmo, da mu bo v korist prebivalcev novomeške občine uspelo uresničiti čimveč tega in da ne bo »zapel« že pri potrjevanju svoje nove vlade v skupščini. Potem tudi tisti milijoneček, seveda konvertibilni, po ocenah potreben za izvolitev novega delegata v republiški zbor združenega dela namesto Kovačiča (ki po sedanjih zakonodaji na novi funkciji ne more več biti delegat v tem zboru), ne bo čisto vržen stran, ali ne?

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Slabe izkušnje z najboljšimi vladami

Naj stari okoreli partiji se tako zmgujejo zaradi napornih in do konca nepredvidljivih sestankov, naj novinarji se tako bentijo, da vse seje niso enake in zaključki že znani, dejstvo je, da vsi skupaj vstopamo v nov politični prostor, da se učimo novih političnih manir. In pri vsem tem je več kot očitno, da včerajšnja opozicija ni več zelena in neuka, kar zadeva politične zadeve, včerajšnji monolitiki pa morajo priznati, da so dobili vsaj enakovrednega nasprotnika. Koristi pa bi morali imeti vsi skupaj, kajti zdaj ne bo več mogoče sprejemati odločitev po hitrem postopku, z izsiljevanjem in z utrujanjem delegatov ali poslancev.

Vse to se je bolj ali manj pokazalo tudi na ponedeljkovi seji krške občinske skupščine. V skladu s staro maniro je bilo spreminjanje dnevnega reda seje, ki je poslanecem požrla celo uro časa. Če bi zadeve potekale po dosedanjih logiki,

Parlamentarni boj, v katerem so se poslanci borili za milimetre, pa je minil brez hude krvi, vpija in zmerjanja, kar kaže, da smo Slovenci zreti za parlamentarno demokracijo, ki so se je nekateri tako bali. Včerajšnji politični outsajderji pa ne ovladajo samo politične pozicijske vojne, ampak so mnogi med njimi tudi spretni govorniki v nasprotju s prejšnjimi, po kdo ve kakšnih kriterijih izbranimi »političnim« delegati. Resda zna biti takle politični boj za nekatere naporen in tudi odveč, ampak tako bo manj možnosti za prevlado ekskluzivnih stališč, povsem izvirnih izumov.

bi po enournem zapletu okoli dnevnega reda lahko na mizo podkralnili tudi smrtne obsodbe, pa bi zanje dvignili roke, ker se tudi poslanecem lahko mudi domov na košnjo ali v vinograd. Ampak to pot ta logika ni delovala in poslanci iz vrst Demosa so se izkazali kot žilavi nasprotniki, ki jih ni mogoče utruditi, kot so včasih delegate. Nič bolj ni pri poslancih vžgalo tudi zahtevanje mandatarija Braneta Janca, češ da je sestavljal vlado v skladu s strokovnimi in strankarskimi zahtevami, pa tudi opozarjanje na odprte probleme, ki se jih bo morala občinska vlada lotiti, če bo hotela parirati republikli. Ponujal je celo odstop, kar je v vrstah ZKS

SDP povzročilo manjšo paniko, saj je bilo jasno, da je treba tega mandatarija ohraniti, itd. Navsezadnje je dolga pozicijska vojna na sebi pripeljala do tega, da sta večinski in manjšinski del prišla do skupnega zaključka: mandatari se bo moral ponovno pogovarjati s prvaki strank in skupaj bodo morali oblikovati občinsko vlado, ki bo zadovoljila vse kriterije. In pri tem lahko samo upajo, da ta vlada ne bo najboljša, kajti pri nas imamo vsi skupaj slabe izkušnje z najboljšimi vladami.

J. SIMČIČ

Orožje predaš po porazu

Ukaz o spremembah hrambe orožja, s katerim je gospodarila teritorialna obramba, je na konstitutivni seji črnomaljske občinske skupščine povzročil nemalo razburjenja. Bolj kot ukaz dejstvo, da so v Črnomlju ta ukaz poslušali in ne da bi stali TO kogar koli obvestil, da je takšno povelje prišlo, tudi izvršili. Znova se je potrdilo, kako boleča je izguba lastne vojske — TO je namreč lastna vojska vsake republike — za Slovence še toliko bolj, ker smo svojo vojsko izgubili že nekajkrat. Orožje preda poraženec po končanem boju, tokrat pa so se v Črnomlju in še nekaterih slovenskih občinah razorožili brez besed in boja.

Številna so bila vprašanja novih črnomaljskih poslancev, na katera pa komandant občinskega štaba TO Janez Dragoš skoraj ni znal odgovoriti. Pojasnilo, da orožje in naboji TO niso odtujeni, pač pa le prepeljani v skladišče teritorialne obrambe za ograjo vojašnice, ki ga varujejo enote JLA, in sicer zaradi domnevnik kraj (ki pa jih v Črnomlju ni bilo), je le še prillilo olje na ogenj. Kako TO lahko pride do svojega orožja, ki ga varuje vojska, če pooblaščenim ljudem pri vstopu v vojašnico ne daje dovolilnice, je zanimalo delegate. Na odgovor Dragoša, da to orožje lahko dobijo kadar koli, je eden od prisotnih predlagal, naj ga kar takoj poskušajo dvigniti, in problema ne bo več. Če je namreč TO doslej varovala svoje orožje in nikjer v Sloveniji ni bilo slišati, da tega ni sposobna, zakaj ga ne bi še naprej? Če so bile kraje v nekaterih krajih po Jugoslaviji, zaradi teh posebnosti v Črnomlju nikakor ne morejo pristati, da bi sprejemali ukrepe po vsej državi. In obrambni načrti delovnih organizacij, ki so se v trenutku, ko so iz njih odpejali orožje, porušili? Med drugim je v njih zapisano, da bi moralo biti orožje v primeru agresije pri roki takoj, kar pa po novem ukazu o hrambi orožja ne velja več.

Da pa kljub vsemu temu nismo ostali vojska brez orožja, so potrdili poslanci-lovci, ki jih sicer še niso razorožili, bili pa so tudi bolj odločni kot TO, saj so jasno povedali, da svojega orožja ne dajo. Verjamejo pa jim lahko, da je orožja, ki ga imajo v lasti občani, veliko, kar za eno majhno vojsko, kot so dejali sami.

Kakor koli že, poslanci so menili, da TO pred svojim narodom ni razgrnila čistih kart. Zato so nekateri celo zahtevali, naj se ugotovi odgovornost komandanta občinskega štaba, medtem ko so drugi menili, da je Dragoš pač moral ravnati po povelju, ki ga je dobil iz pokrajinskega štaba, da pa naj se ugotovi, ali je bilo ravnanje republiške TO zakonito, in če je bilo, in zahteva sprememba zakona, ki dovoljuje zvezi takšne posege. Ne nazadnje je s tem prizadeta tako suverenost TO kot slovenskega naroda nasploh. Zato so predsedstvu republike, republiškiemu štabu TO in republiški skupščini poslali zahtevo, naj natančneje pojasnijo okoliščine v zvezi z omenjenim ukazom.

M. BEZEK-JAKŠE

So delali na Blanci preveč po domače?

Kako daleč lahko pripeljejo vaše svaje, ljudje govorijo drug mimo drugega, si ne upajo ali pa se celo odkrito sumničijo! Za vse in še kaj bi lahko našli primere v razmerah, v stališ in v zadnjih mesecih v manj razviti krajevi skupnosti Blanca.

Čeravno je bilo nesporazumov med nov vodstvom krajevne skupnosti, ki je v zadnjih tih po mnenju številnih krajanov precej postalo tudi za odpiranje vrat v svet, najsi bo v bližini cestami ali telefonskimi povezavami, nekaterimi posamezniki, (ti so imeli nekatere vaše funkcije, pa jih je nova oblast brez tega pojasnila odinila) v zadnjih letih doveje do dokončne zaostritve prišlo 2. marca leta na zboru volivcev na Blanci. Tedaj so nekateri vaščani, očino iz tabora nenaklonjenega vodstvu KS, izrazili nekaj pomislekov in vprašali zaradi domnevno nesmotnega razpolaganja družbenim premoženjem. Takrat so na zboru sklenili, da posebna komisija preveri poslovne krajevne skupnosti, o opravljenem pregledu listin pa čez dva meseca spet poroča krajnom na zboru.

Tak sklep seveda vodstvu KS ni bil niti milevše, saj bi bil dovolj očitna nezaupnica, zato preseneča, da ni bilo pripravljeno komisijomogočiti vpogled v vso dokumentacijo in slovanju KS. Kot je povedala članica komisije za pregled poslovanja Helena Klobasa, sprisano nameravali prati »umazanega perila« širši javnosti, a ko od tajnika KS niso dobili drugega kot dva bloka naročilnic, predsednik sveta KS pa ni bil pripravljen, da tako nima pravi gledati teh papirjev (izpiske službe družbenega knjigovodstva, račune, blagajniško poslovneje). Ko pa je predsednik rekel, naj komisijepove, kaj bi rada in bo on to pregledal ter p sredoval, so se odločili za neljubo in bolj zapteno pot. Za primer Blance so zvedeli tudi UNZ in SDK. Seme nezaupanja je bilo tako veliko, da so sprva z domnevnimi nepravilnostv v KS pri gradnji cestnega in telefonskega omrežja seznanili UNZ Novo mesto, ker naj še tajnik KS pohlvali, da ima na UNZ Krško dobre zveze. Napoljed je dokumentacijo le bila pristojna UNZ Krško in člani komisije, tudi vodstvo KS Blanca so (bili) pogosto prljeni potovati v Krško, da bi preverili še to ono.

Kljub temu da je komisija končno lahko prišla do izvirnih listin in ocenila, je dokumentacija pomarkljiva in sporni (odkrili so na primer, da naj bi v zaseli Priklance porabili določeno količino materiala za gradnjo mostu, tega pa do dan še niso niti zgradili!) in da bodo poklicna službe morda ugotovile podobno, ni dobvnaprejšnje obsojanje bodisi za družbenekoristne malverzacije ali celo za osebnokoriščenje.

Če so končali kakšni denarji v nepravilnejepu, bodo verjetno tisti, ki so za to usposobni ni in plačani, že odkrili. Je pa še naprej odprvprašanje, kaj bo primer Blance pomenil nadaljnje delo v podobnih majhnih krajevni skupnostih, ne zgolj v sevniški občini, ki nima nekih strokovnih služb, kvečjemu šeja kljevnega urada in tajnika KS v isti osebi (kot na Blanci). Ali bodo odgovorni še voljni organizirati kakšne udarniške akcije za komunalnourejanje kraja in sprejeti tveganje, da bo miksikaj narejeno »po domače«, ali pa bodo čakli, da bodo kdaj imeli toliko denarja, da bolarhko imeli domačini roke v žepih, ceste in telefonijo pa jim bodo gradili drugi, se prpodjetja?

P. PEŠEK

Devet mesecev zima, tri mesece mraz

Domotožje je v Kanadi živečega Franca Zemljaka letos osemnajstič pripeljalo v domovino, v Brežice, kjer je prijateljska hiša Vilija Kosirnika za pišečkega rojaka vedno odprta. Franc bi se brez pomišljanja za vselej preselil sem, če ne bi bil pottem prikrajšan pri pokojnini.

Živi ob Atlantiku, v mestu Halifax v Novi Škotski, kjer pravi, da je devet mesecev zima, tri mesece pa mrzlo. Malo sicer pretirava, toda podnebje za naše pojmovanje tam res ni prijazno. Zime imajo hude in tokrat so imeli od novembra do aprila ves čas temperaturo med -20 in -28 stopinjami. Vmes imajo tudi hude snežne viharje, da celo plugi obstanejo. Tamkajšnji ljudje ne gredo nikoli od doma brez baterijske naprave za odtalitev avtomobilskih ključavnic in tudi Francjo ima vedno v žepu. Ceste so pogosto ledene, gladke kot steklo. Ko ga je ob taki priložnosti zaneslo v gozd, je imel na avtomobilu za tri tisoč dolarjev škode.

To se je zgodilo ob pol devetih dopoldne, ob enajstih pa je za varovalnico že izdala denarno nakazilo zanjo. Franc je imel tedaj s seboj ženo in hčerko. Imeli so srečo, da jih ni zaneslo v nasprotno stran, v morje, ker cesta ni ograjena.

Zemljakov dom stoji ob gozdu in zgodi se, da pozimi prav do njih zaide los. Ko se je samica nekoč ustavila na njegovem vrtu, se je njegov prijatelj na obisku lahko na lastne oči prepiral, da je večja od konja. Losi so v tistem predelu zaščiteni. Samec napade, zato ni varno hoditi v gozd. Kakih pet kilometrov od Zemljakovih je majhna vas in neki Kanadčan je prekršil zakon in ustrelil losa. Privlekel ga je domov, ga odril, meso spravil v hladilnik, kožo pa zakopal za hišo. Potem je nekoga jutra priletel na njegovo dvorišče helikopter. Tja ga je usmeril kompjuter. Vsi losi so namreč markirani in pod kožo imajo vgrajene naprave, ki oddajajo signale, da lahko sledijo njihovo gibanje. Nepredvidni domačin je prekršek plačal z odzvezom avtomobila, mesa in puške pa še sedet je šel, v zapor, se razume.

Tudi kadar imajo dovoljen lov, je zelo nevarno. Lose lovijo na konjih, vendar so tamkajšnji neorganizirani lovci veliki prijatelji alkohola, in ko ga imajo dovolj pod kapo, streljajo na vse, kar leze in gre, da ni čudno, če kmetu ubijejo konja, misleč, da je los. Zmota morajo seveda plačati, kar ni ravno poceni.

Zemljak živi v Kanadi 41 let, vendar ni pognal korenin. Celo njegovi otroci, ki so tam rojeni — dva sinova in hčerka — so za domačine še vedno tužji, prišleki, ki jih nimajo preveč v časteh. Nasploh Evropejci tam niso priljubljeni zaradi pridnosti in uspešnosti, in tako sosed ne ve za sosed, kako se piše. Poznajto le tiste, ki jim radodarno dajejo za pijačo, za viski ali pivo, vendar samo tako dolgo, dokler imajo polno denarnico.

Franc je zdaj pet let v pokoji. Prejema 2.600 dolarjev penzije, vendar se zaradi tega ni odrekel delu. Bilo bi mu preveč dolgčas. Zdj se lahko posveti temu, kar ga najbolj veseli. Iz mahagonija iz-

deluje ohišja za ure v obliki violinskega ključa. To so ure na baterijo, oblika je pa njegova zamisel. Ni še dolgo tega, kar jih je v dobrem tednu prodal 47 po 35 ozir. 42 dolarjev, ker so različne velikosti. Njegove ure so v Grčiji, Nemčiji, Združenih državah in v Jugoslaviji. Ponošen je nanje in hkrati zadovoljen, ker so ljudem všeč.

Zemljak ima vedno dovolj dela, ker ne računa pretirano, samo dvajset dolarjev na uro. Njegov naneč in mnogi njemu slični pa zahtevajo po 21 dolarjev, zato nimajo zaslužka in sedijo križemrok ker so predragi. Tudi brez denarja so, Franc pa nikoli. Za Kanado pravi, da je draga in da bo prihodnje leto še dražja, ker bo vpeljala nove take. Natakarija, na primer zasluži 3,85 dolarja na uro, vendar nobena ni šolana gostinska delavka kot pri nas. Če gre ženska k frizerju, pusti tam 60 dolarjev, moški pa plača za striženje 12 dolarjev.

Evropejci se ločijo od domačinov tudi po prehrani, večinoma tudi tam zadržijo evropsko kuhinjo, saj kanadska za Zemljakove pojme nič ne velja. Preprosti ljudje ob morju jedo največkrat krompir v oblicah, s katerim kuhajo slanike. Soli pred kuhno ne sprejejo z njih in Franc je to jedel samo enkrat. Dva dni po tistem je pil samo vodo in se ni mogel odžejati. Sicer pravi, da se 80 odstotkov Kanadčanov hrani predvsem z rezki, ki seveda niso nikoli prepečeni, torej spet ne za Zemljakov okus in najbrž tudi za njegovo ženo ne, ker je Nemka. Edino mladi se privajajo nanj. Ti imajo najraje »fish and chips«, ocvrt krompirček z ribami, ki ga lahko kupijo na ulici in celo v apoteki. Lekarne so tam drugačne kot pri nas. Za zdravila imajo samo majhen oddelek, sicer pa prodajajo tudi krompir. Prednost naziva apoteka je v tem, da imajo odprto tudi ob nedeljah. Kanadčani pokupijo tudi na tone cocca-cole, že za zajtrk si jo

privoščijo. Njihov kruh za Zemljakove pojme ni kaj prida. Pravi, da je kakor guma, zato kupuje nemški kruh, ki ga z letalom vozijo iz Toronta. Za kilogram odšteje tri dolarje, včasih pa ga speče tudi sam.

V Kanadi je kurjava precejšen izdatek, ker je zelo mrzlo. Družinske hiše so večinoma lesene in taka je tudi Zemljakova. Za ogrevanje z nafto plačujejo po 250 dolarjev na mesec, za rezervno pa imajo še plin in drva. Tako brez skrbi kljubujejo zimi in snežnim viharjem. V bližini Halifaxa je majhen otoček Cebralant, kjer živijo samo vr-

menarji in divji konji. Konje so tja pripeljali sto leti ali morda še prej in zdaj se hranijo z Kanadčani jih lovijo za živalske vrtove in se poskrbijo, da se preveč ne razmnože. Otočec ga je kot zanimivost opisoval Zemljak, je bolj po konjih znan kot pokopališče ladij, ki v vihar tam večkrat nasedejo. Pred leti je bila mečnj tudi neka jugoslovanska ladja. Bila je močno škodovana in potem so jo v Halifaxu temelj popravili, da je lahko spet odplula.

Zemljakov najstarejši sin — zdaj ima 42 let — je raziskovalec. Po poklicu je inženir kemije in konča študij pri Bayerju v Nemčiji. Vsako leto gre s kanadsko vladno odpravo raziskovat krststvo večnega ledu okoli severnega pola. Odpotuje iz Kanade z letalom do Norveške. Tjajo čaka posebna nemška ladja, ki je tudi ledena milka. Z njo v najugodnejši letni dobi prepotuje po 60 kilometrov v 24 urah. Na ladji imajo laboratorije, v katerih pregledujejo geološke in druge vzorce. Ponekod morajo raztopiti po štiri do pet ton ledu, da se prebijejo do zemlje in zavrtavanjo. V tistih krajih se raziskovalcem ni treba bati, ker jih obrije veter. Dokler so na ladji, delajo predskladi 24 ur na dan, da čim bolje izkoristijo čas, katerega ure so natanko preštete. Zadržijo lahko največ dva meseca, navadno pa še manj. Vsa ima svoje delo, svoje obveznosti. Zaradi petega urnika in podnebnih pasti je delo zelo težko, pa tudi zaradi občutka, da tisoče kilometrov stran ni žive duše. Zaradi tega so domačin Halifaxu pogosto s strahom čakali na sinovo vrnitev iz ledenih pokrajin. Ščasoma so se sprijaznili njegovo službo in njegovim poslanstvom s tveganjem, ki je vezano na poklic, ki si ga je izbral, mu zaradi tega prinaša tudi oseбно zadovoljstvo.

J. TEPPEL

POTA IN STRA

dežurni poročajo

PRI MEHANIKU OB DELE — 29-letni Darko Praznik iz Grmovelj je pred dnevi zapeljal svoj osebni avtomobil k mehaniku. Toda v noči na 8. naj je nekdo stopil do vozila in z njega odvil smerokaz, razdelilno kapo ter rotor, tako da je Praznik oškodovan za okoli 500 din. Predrnega tatu še iščejo.

IZGINILA OSCILOSKOPA — Neznan storilec je v času med 19. marcem in 20. aprilom iz proizvodnih prostorov semiške Iskre odnesel osciloskopa, ki so ju elektroniški uporabljali za ugotavljanje napak. O tatvinu so iskraški semiške miličnike obvestili šele te dni.

OB KOLO Z MOTORJEM — 15-letna Polona K. iz Cegelnice je 20. maja nekaj čez polnoč pustila kolo z motorjem pred lokalom Osmica na Detelovi ulici v Novem mestu. Ko se je dekle čez nekaj minut vrnilo do mesta, kjer naj bi stalo vozilo, pa motorčka ni bilo več. Z njim se veselo prevaža nekdo drug.

VLOM V AVTO — 20-letni Jože Miljkovič iz Zorenčev pri Črnomlju je v nedeljo obvestil miličnike, da je prek noči nekdo vlomil v njegov osebni avto. Vozilo je bilo parkirano pred gasilskim domom na Krasnici, storilec pa je ob vlamu odnesel avtoradio, osem kast in sončna očala. Za predrežnem možje postavje se stikajo. Jože je bil oškodovan za dva tisočaka.

OBISKAL SKLADIŠČE — Med 12. in 14. majem je nekdo vlomil v skladišče Mercatorja-KZ Krka, TZO Suha krajina Žužemberk v Ajdovcu. Neznanec je prišel v skladišče skoz trgovino, tam pa odnesel več jestvin in trgovce oškodoval za 4.950 dinarjev.

PREKO NOČI IZPRAZNJEN AUDI

OTOČEC — 35-letnega Dragana Obradovića iz Dubrovnika zagotovo ne bo več na Otočec. Konec minulega tedna se je namreč z audijem pripeljal do hotela na Otočcu, pustil vozilo na parkirišču in odšel k nočnemu počitku. Ko se je zjutraj vrnil do avtomobila, je opazil, da je ponoči nekdo iz njega zmaknil barvni TV sprejemnik, žensko bluzo, moško jakno, več posteljnine in dva kilograma kave. Obradović je bil oškodovan za okoli 30 tisočakov.

POLITIKA IN KRIMINAL

Nemara so bo komu, ki danes bere in posluša to in ono o uspehih uslužbencev organov za notranje zadeve v Sloveniji, zdelo čudno, če mu hkrati nekdo zatrjuje, kako so slovenska kriminalistika, inspeksijske službe in pravosodje v veliki krizi. Toda prav to trditve je bilo zadnja leta večkrat slišati in tisti, ki se na to področje nekoliko bolj poznajo, ji pritegujejo. Veliko taksušen in dejstev govori takšni trditvi v prid, v pričujočih zapisih jih bomo predstavili nekaj; zavedajo se seveda, da je z njimi moč tudi polemizirati. Pri zbratstvu spoznanj o krizi slovenske kriminalistike, inspeksijskih služb in pravosodja so bile avtorju teh zapisov v veliko oporo izkušnje upokojenega uslužbenca RSNZ Milana Laha, ki je desetletja svoja službovanja posvetil boju proti kriminalu.

V vseh novostanovljenih upravah za notranje zadeve so s kadrom, ki so ga pač imeli, oblikovali tudi oddelke za zatiranje kriminalitete. Toda tragedija je v tem, da so ti oddelki bili in so še danes številčno tako majhni, da v njihovih okvirih ni mogoča prav nikakršna delitev dela, kaj šele specializacija. Tako se dogaja, da isti kriminalisti obravnavajo vse vrste kaznivih dejanj, od umorov, vlomov pa do mladinske in gospodarske kriminalitete. Resda so nekateri načelniki novih uprav v boju za svoj obstoj dosegli, da se številno kriminalistov ponekod zvečalo, prihajalo je celo do poskusov osnovne delitve dela med klasičnim in gospodarskim kriminalom, toda brez večjega uspeha. Toda to ni bil edini problem novorojenih uprav. Zvečanje, da vseh pet novih uprav (Postojna, Slovenj Gradec, Krško, Trbovlje in Ljubljana-okolica) letno obravnava manj kaznivih dejanj, kot denimo, postaja milice Ljubljana-center, pove vse. Nič čudnega, če se je ob tem pojavila tudi inflacija raznih načelnikov v teh upravah, tajnic, analitikov in podobnih služb; slednjih je bilo in je še danes precej več kot pri kriminalistov. Da je nesreča in škoda še večja, so pričeli tudi z novogradnjami in obnovami upravnih zgradb; očitno so nekateri na ta način iskali garancijo, da bodo nove uprave ostale vsaj še nekaj desetletij. In medtem ko se je zajeten kup družbenega denarja porabljal v te namene, so se miličniki in kriminalisti vozili v razpadlih avtomobilih, njihova osnovna tehnična sredstva osebne opreme pa so bila iz prejšnjega stoletja: aktovka, svinčnik in beležnica. Sicer pa bi nemara veljalo v po-

(Se nadaljuje)

Grozil je z ugrabitvijo otroka

Izsiljevanje s pismom se je za J. Asanija iz Črnomlja končalo pred sodiščem

ČRNOMELJ — V tukajšnji enoti novomeškega temeljnega sodišča je pretekli teden senat pod predsedstvom Marije Črnuželj obravnaval primer, kakršnega v Črnomlju zadnjih 40 do 50 let gotovo ne pomnijo. Jakob Asani iz Črnomlja je bil obdolžen kaznivga dejanja izsiljevanja.

Za pojasnitev dogodkov se moramo vrniti v oktober 1988. Kot je zapisano v obtožbi, naj bi takrat 27-letni Jakob Asani 11. oktobra 1988 v Črnomlju po pošti poslal anonimno pismo, naslovljeno na gostilno Skubic v Črnomlju, v katerem je zagrozil Angelci in Jožetu Skubicu, da jima bo ugrabil sina, lahko pa tudi podtaknil ogenj, če ne izročita 2 milijona takratnih dinarjev in jih do 12. oktobra v najlon vrečki pustita pri drevu. Vinatorjeve agencije v Črnomlju, kar sta Skubiceva v strahu za sina tudi storila. Delavci milice so pri tem postavili zasled te pozeje prijeli Asanija in njegove prijatelje.

Asani je na glavni obravnavi pretekli

teden dejanje zanikal, prav tako pa je njegovo krivdo zanikal tudi nekaj prič. Vendar je sodni izvedenec za grafologijo po obsežni raziskavi zaključil, da obstaja velika verjetnost, da je pisec anonimnega pisma prav Jakob Asani.

Javni tožilec je, kljub temu da je Asani zanikal očitano kaznivo dejanje in trdil, da pisma ni pisal in ga tudi ni oddal, zahteval zanj zasluženo kazen, saj je primerjava rokopisov obdolženca pokazala, da je pisma pisal on. Vsebina pisma kaže tudi, da gre za resno grožnjo, naperjeno proti otroku.

Zagovornik pa je menil, da sodni izvedenec za grafologijo sicer govori, da obstaja velika možnost, da je pismo pisal obdolženec, ni pa to 100-odstotno zanesljivo. Splet okoliščin po mnenju zagovornika kaže, da bi bil pisec pisma lahko tudi kdo drug, prav tako pa oktobrskoga večera leta 1988 Asani ni bil samoiniciativno v bližini denarja, ki ga

je pustila Skubiceva, ampak so ga pripeljali prijatelji. Zaradi pomanjkanja dokazov je zagovornik predlagal opustilno sodbo, če pa bi sodišče ugotovilo krivdo, je menil, da eno samo grozilno pismo pri izsiljenih ni vzbudilo takšnega občutka ogroženosti, da bi dali denar, torej ne gre za resno grožnjo.

Sodišče je ugotovilo na podlagi izvedenskih mnenj, da je Jakob Asani kriv, saj ni nikakršnega dvoma, da je grozilna pisma pisal prav on. Menilo je, da gre v pismu za resno grožnjo z namenom, da se pridobi protipravna korist. Za takšno kaznivo dejanje je zagroženo do 5 let zapor, senat pa mu je ob upoštevanju olajševalnih okoliščin (odmakanjenost dejanja, redna zaposlenost obdolženca in predhodna nekaznovanost), priredil dva meseca zapor. Sodba še ni pravomočna.

M. B.-J.

PO DOLENJSKI DEZELI

• Čebelarjenje se je na Dolenjskem izredno razmahnilo, celo tako, da očitno primanjkuje panjev. V hudi stiski si je nekdo pomagal tako, da je stopil do čebeljaka na Mihovici, last Franca Veharja z Dolnjega Vrha pri Trebnjem, in mu zmaknil pet čebeljih bivalnih enot. Poročila ne govorijo o tem, s koliko piki je neznanec poplačal predzmost.

• Verjetno bo storila v pričujočem primeru težko odkriti. V zdravilišču Dolenjske Toplice so namreč ugotovili, da jim je nekdo med lanskim novembrom in letošnjim aprilom iz sanitarni prostor za piknike zmaknil tri WC školjke, dva umivalnika, pipi in ogledalo. Nemara bi bilo sedaj prav, ako bi zdraviliščniki neznanca posodili še vodoinstalaterja.

• 17-letni M. H. iz Poljan je pred dnevi nepovabljen obiskal jedilnico in nato še dnevno sobo stanovanja Ljubana Novljana iz Mirne Peči. Za nedoloččen čas si je sposodil cigarete marlboro, tri svinčnike, šest kartic za žrebanje super 3 krat 3 in teniški lopar. Sreča mu ni bila mila, namesto vožnje v alfi ga je čakala vožnja v modri miličniški stoenki.

• Nekdo je eno minulih noči vlomil v Dolenjskino drogerijo v Črnomlju, začuda pa ni ničesar odnesel. Nemara je nepridiprav mislil, da v drogerijah prodajajo bolj užitne stvari, kot so parfumi, laki za lase, sprayi, mila in podobno. Zamujeno je hotel nadoknaditi v vlamom v market Čardak v Črnomlju, toda vrata so bila tokrat zanj pretrd oreh.

JUTRI PRVO REGIJSKO TEKMOVANJE

ČRNOMELJ, SEVNICA — V okviru akcije »10%« letos že četrto leto poteka tudi vseslovenska akcija »Tomas za varnejšo vožnjo«, v kateri poleg kopskega podjetja sodelujeta tudi zavarovalnica Triglav in ljubljanski Saturnus. Prvi del akcije so organizatorji že izpeljali in v vsej Sloveniji preizkusili teoretično znanje približno 25.000 učencev osmih razredov, na podlagi doseženih rezultatov pa so ali pa bodo te dni organizatorji izpeljali štirinajst regijskih tekmovanj. Za dolenjsko regijo bo tekmovanje v petek, 25. maja, od 11. do 15. ure v osnovni šoli Mirana Jarca. Pomerili se bodo osnovnošolci s Prevol, iz Šenturpeta, Črnomlja in Podzemlja. V torek, 29. maja, bo posavsko tekmovanje v Sevnici; na njem bodo tekmovali učenci iz Pišec, Brestanice, Blance in Rimskih Toplic. Ob obeh tekmovanjih bo tudi razstava Tomosovih proizvodov, Tomosovi serviserji pa bodo brezplačno popravljali Tomosova kolesa z motorjem.

POZABIL NA PONEV Z OLJEM

NOVO MESTO — 14. maja proti večeru je prišlo do požara v stanovanjskem bloku v Ulici Slavka Gruma v Novem mestu. Okoli 18.30 si je 12-letni Alen N. hotel sam speči meso na štedilniku. V gore je nali olja in jo pristavil v ponev plinski štedilnik. Zatem je odšel v sobo in na peko mesa preprosto pozabil. V tem času se je olje vžgalo in zanetil požar na kuhinjskih elementih. Domači so ogenj opazili šele dvajset minut kasneje, mati in sin sta nemudoma zbežala iz stanovanja, s požarom pa so opravili sosedje. Materialne škode je bilo za okoli 10 tisočakov.

Tuja krivda zakrivila novo smrt

31-letni Peter Šprajcer podlegel poškodbam

LEŠNICA — Magistralna cesta med Ljubljano in Zagrebom je minuli petek, 18. maja, ob 23.25 terjala novo smrtno žrtev. Pri Lešnici je v razbiti pločevini ugasnilo življenje 31-letnega Petra Šprajcerja iz Vojne vasi pri Črnomlju. 41-letni turški državljani Huseyn Oestaz, začasno na delu v Avstriji, se je z osebnim avtom peljal po cesti proti Zagrebu in blizu Lešnice pričel prehitovati neznan tovornjak. Kot je v takšnih primerih najpogosteje, mu je takrat, ko je bil vzporedno s tovornjakom, nasproti pravilno po svoji desni strani pripeljal Peter Šprajcer. Oba voznika sta sicer zavirala, toda silovitega čelnega trčenja ni bilo moč preprečiti. 31-letni Šprajcer je dobil v nezgodi tako hude poškodbe, da jim je med prevozom v novomeško bolnišnico podlegel. Ranjena sta bila tudi njegova sopotnika, 33-letna Mojca Guštin iz Šentjovčka pri Mariboru, ter 23-letni Jože Željko iz Vojne vasi, poškodovan pa je bil tudi turški voznik. Vse tri so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

KRONIKA NESREČ

VOZIL PO LEVI STRANI CESTE — 20. maja ob 7.15 se je 21-letni Roman Milavec iz Črnomlja peljal z osebnim avtom po cesti od Gribelj proti domu. Nekaj pred Črnomljem je zapeljal na sredino ceste, prav takrat pa se je nasproti z osebnim avtom pripeljala 39-letna Cirila Mišiča iz Čudnega sela. Ta je sicer zavirala in se umikala v desno, vendar ji trčenja ni uspelo preprečiti. Po nezgodi je avto Mišičeve odbilo s ceste v grmovje. Voznica se je v nezgodi laže ranila, huje pa njena hčerka Mateja, ki se zdravi v novomeški bolnišnici. Materialno škodo so ocenili na 20.200 dinarjev.

ODVZETA DVA AVTA

KOČEVAJE — V nedeljo, 20. maja, zvečer sta miličnikom prigrasila odvezna vozila dva občana. Andrej Okorn iz Kočevja je prijavi, da mu je prijatelj Č. A. izpred vikenda v Kaptolu odpeljal očetov avto, vrnil pa ga je poškodovanega. Miličniki bodo zadevo predali tožilcu. Robert Knavač iz Kočevja je prijavi, da so mu z domaćega dvorišča odpeljali »pejčka«, ki ga je pustil tam nezaključena in s kontaktirnim ključem. Miličniki sumijo, da je to storil K. R. iz Kočevja, vendar do zdaj, ko to poročamo, osumljenca in vozila še niso odkrili.

Nova podoba novomeškega prometa

Predstavitve študije o bodoči organiziranosti prometa v Novem mestu — Spremenjen tudi javni potniški promet — Kmalu javna razprava

NOVO MESTO — Docela nemogoče je minulo sredo predstavljeni program nove ureditve novomeškega prometa po izgradnji novega mostu vključno s predvidenimi spremembami v novomeškem javnem potniškem prometu opisati v nekaj vrsticah. Predvidenih novosti je namreč za manjšo knjigo, ob tem pa prav nobena od predvidenih možnosti še ni dokončna. Zato le nekaj utrinkov, podrobnejšo predstavitev bo prinesla javna razprava.

Eden od predlogov nove prometne ureditve po otvoritvi novega mostu govori o tem, naj bi kandijski most postal enosmeren in omogočal le vožnjo iz mesta proti Kandiji, prav tako enosmerna naj bi postala Trdinova ulica. Promet skozi mestno jedro naj bi bil dovoljen le osebnim vozilom in v časovno omejenem roku še dostavnim avtomobilom. Spet drugi predlog predvideva enosmeren promet po kandijskem mostu v obratni smeri, prav tako naj bi

v tem primeru na mostu uredili še kolesarsko stezo. Za razliko od teh in še nekaterih pa obstaja tudi predlog, naj bi mestno jedro zaprli za ves promet, enako tudi stari most, toda bržkone ima ta možnost od vseh še najmanj obetov.

Poglavje zase je Partizanska cesta. Kopja se lomijo ob tem, koliko usmerjevalnih pasov bo imela in kakšne, ali bo zaprta med Šmihelsko cesto in Nad mlino, ali bo nemara enosmerna. Po mnenju izdelovalcev predloga, Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo iz Ljubljane, sta najbolj ugodna tista predloga, ki upošteva novo Partizansko in Šmihelsko cesto. Na ta način bi se po njihovem zmanjšal hrup ob stari Partizanski cesti, kamor je obrnjen domala vse bolniški kompleks, z novo Šmihelsko cesto pa bi tudi promet v celoti izločili iz tega kompleksa. Trdinova ulica naj bi bila po njihovem enosmerna, nanjo pa bi bilo moč priti le z Glavnega trga in Partizanske ceste, medtem ko naj bi promet v starem mestnem jedru ostal enak.

Veliko besed je bilo v domala štiriurni razpravi namenjenih tudi predvidenim novostim v javnem potniškem prometu. Slednje vsekakor kaže pozdraviti, še zlasti, ker se bomo v Novem mestu hoče noč morali na javni mestni promet veliko bolj opreti, avto-

Moti pa se, kdor misli, da bodo sodnice za prekrške v Novem mestu poslej ostale brez dela. V približno enakem času so lani dobile okoli 3 tisoč prijav, letos doslej že 3.900, največ na račun prometa, točneje rečeno, parkiranja. »In če od lanskega zaostanka 4.439 neresenih spisov odštejemo teh 2 tisoč stopopkov, kolikor jih je bilo ustavljenih, prištevamo pa letošnjih 3.900, ssmo znova nad številom 6.000 prijav. Doslej sva jih reševali le dve sodnici, te dni smo dobili novo moč, tako da smo danes tri. Toda za takšno množico spisov tudi to ni dovolj, še posebej, ker so v pristojnosti sodnikov za prekrške prišle tudi lažje prometne nezgode. Če zaradi odškodnin, poškodb je potrebno skrbno izpeljati kompletan postopek z zaslišanji, to pa jemlje ogromno časa in dela.«

Brez dvoma je bila odločitev o zvišanih kaznih za prekrške in ustavitvi tistih postopkov, kjer so bile kazni že smešno nizke, pričakovana in nujna, toda še nujnejša postaja sedaj ob vsem tem sprememba kazenske zakonodaje. Če verjamete ali ne, danes živimo v družbi, ki nepravilno parkiranje avtomobila kaznuje z nekaj stotaki kazni, krivce za ekološke katastrofe, zastrupitve občanov s hrano in podobno pa z nekaj dinarji.

B. BUDJA

IZGINILA BRIZGALNA PIŠTOLA

NOVO MESTO — Iz novomeške IMV je prišla prejšnji teden novica o vzlomu in graderobno omarico Martina Kuznika iz Dobindola. Neznani storilec je v omarico, ki stoji v proizvodni hali lakirnice, vlomil med 16. in 17. majem, iz nje je odnesel brizgalno pištolo, vredno 3.500 dinarjev. Predrežnja še iščejo.

V omari so našli truplo novorojenčka

39-letno Maro Č. prijeli na mejnem prehodu

ČATEŽ — Pretresljivo je po Čatežu in okolici odjeknila novica, da so uslužbenci tamkajšnjega Petrolova motela v eni od sob našli truplo novorojenčka. Očitno je bilo, da je otrok — truplo so našli v predalu ene od omar — umrl nasilne smrti; pokazalo se je, da je mati novorojenčka zadušila. Nemudoma je stekla akcija uslužbencev UNZ. Brezsrčno mater so prijeli, tik preden je na mejnem prehodu v Kozini skušala prestopiti jugoslovansko-italijansko mejo. 39-letno Maro Č. iz Paračina, ki je bila nekaj časa tudi na začasnem delu v Franciji, so s kazensko ovadbo, v kateri stoji, da je osumljena detomora, predali preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča.

Požari brez krivcev

V brežiški občini vse več gozdnih in travniških požarov — Ljudje ne povedo, kdo je kuril

BREŽICE — Gasilci iz brežiške občine so imeli lani 34 intervencij ali 18 odst. več kot 1988. Predstavniki občinske gasilske zveze Ivan Leskovec komentira ta porast z večjim številom travniških in gozdnih požarov. Lani jih je bilo 12, letos do srede aprila pa 22. Tudi v prometnih nesrečah gasilci vsako leto večkrat posredujejo, da operajo in sanirajo cestnice, medtem ko pri reševanju potnikov pomagajo poklicni gasilci iz Krškega in Novega mesta. Posebnost gozdnih in travniških požarov, je da zanje ni krivca. Požiganje trave je sicer prepovedano, vendar prepovedi nihče ne upošteva. Kazni so premile, in dokler se nič ne zgodi, milica ne ukrepa. Vinograd in gozd nista zavarovana proti požarom, in če pride do škode, jo nosi lastnik, čeprav ni bil kriv. Tako je po Leskovčevem pripovedovanju na primer na Ponikvi zgorlelo tri are nasada mladih smrek, a ni nobenega krivca. Lastnik mora parcelo prekopati in na novo zasaditi na lastne stroške. Očividci, navadno so to sovaščani, namreč ne povedo, kdo je kuril, ker se pač nočejo zameriti. Bili so tudi primeri, ko je zgorlel vinograd, ker je nekdo neprevidno zakuril travo, pa vinogradnik ni dobil niti dinarja odškodnine.

Gasilec trenutno primanjkuje opreme za gašenje travnatih požarov. To so nahrbtni škropilnice in

pozarne metle, ki so zelo drage, čeprav sodijo med potrošni material. Društva so nasploh dobro opremljena za svojo osnovno dejavnost, za manjše požare, manjka jim le oprema za zahtevnejše posege, kot je na primer sesalec dima, če bi zagorela blagovnica. Kot je dejal Leskovec, skrbijo gasilci tudi morebitna razližja nevarnih snovi na cestah in na železnici. Predvsem se bo ta navarnost povečala z gradnjo avto ceste, ker bodo zaradi tega številni obvozi po lokalnih prometnicah.

J. TEPPEY

Ivan Leskovec

AVTO NA STREHI, A BREZ POŠKODB — Takšen prizor se je ponujal v četrtek okoli 15. ure na magistralni cesti Ljubljana — Zagreb pri Lešnici. Na srečo je tokrat vse minilo brez hujših posledic, če seveda odštejemo nekaj zvite pločevine, predvsem pa strahu in jeze. (Foto: A. B.)

DELA RED!

NOVO MESTO — Občinska skupščina je na seji sredi aprila ob obravnavi poročila o delu občinskega sodnika za prekrške v letu 1990 sprejela sklep, naj sekretariat za urbanizem in varstvo okolja v enem mesecu preveri ustreznost predpisa, ki sankcionira plačilo parkirnine na novomeškem Glavnem trgu. Že itak preobremenjena sodnica za prekrške je namreč zasipana z listki tistih, ki jih delavci Komunale niso ujele, da bi plačali parkirno. In rezultati preverb? Za začetek sekretariat navaja, da je skupaj s Komunalo ugotovil, da parkirnega režima ne kaže spreminjati, ker da vendar zagotavlja določen red. V zvezi z neplačniki so imeli najprej na umu rešitev, da bi bil komunalni nadzornik z odklokom pooblaščen za izrekanje mandatnih kazni.

Izvršni svet občine je zato sprejel sklep ali priporočilo, naj Komunala zagotovi večjo doslednost pri izterjavi,

Daljnovid je prinesel strah

Na Guntah oziroma Apneniku se počutijo Šalamonovi po požaru in tudi sosedje še bolj ogroženi zaradi 110-kilovoltnega daljnovoda Krško—Trebneje

APNENIK — »Zaradi tega daljnovoda ne vidim več na kmetiji nobene prave prihodnosti. Resno sem razmišljal o kmečkem turizmu, lotil sem se obnove domačije, toda po požaru gospodarskega poslojja lahko le s strahom čakamo, kdaj bo strela z daljnovoda preskočila še na naš kozolec ali morda celo hišo.« poparjeno pripoveduje 32-letni RTV mehanik Boris Šalamon iz Gunt oz. Apnenika pri Boštanjju na pogorišču domačije.

Gospodarsko poslojje, ki ga je navkljub nagli intervenciji sevnških in boštanjških gasilcev ter pomoči številnih okoličanov. Strela 9. maja ob 18.30 upepelila vse do trdnih zidov, bodo Šalamonovi skušali vsaj za silo nadkriti, da bi prežvela živina. V požaru je zgorelo okrog 7 ton sena ter nekateri kmetijski in drugi stroji, tako da je škoda najmanj za 800 tisočakov. Obnova bo trajala veliko denarja. Kmetija, ki premore 23 ha zemlje, od tega okrog 7 ha obdelovalne, si vsakega ne bo tako kmalu opomogla od te katastrofe. Še dobro, da so rešili 7 glav živine. Toda zgorela je, denimo, mlatinica, za katero vsaj ni bilo dosti par volov! In koliko lesa bi bilo potrebno, če bi hoteli temeljito obnoviti poprej visoko gospodarsko poslojje, v katerem so tudi mlatali in imeli vrsto večjih in manjših strojev. Samo profesionalni rezkar za izdelova-

nje sodov stane blizu 3000 DEM! Sreča v nesreči pa je to, da nista eksplodirali dve veliki bombi z acetilenom, kajti potem bi bila močno ogrožena tudi življenja ljudi, ki so gasili požar.

»Mi, seveda tudi sosedje, smo se ves čas bali, ko so začeli načrtovati in pred več kot enim letom tudi zgradili 110-kilovoltni daljnovid Krško — Trbovlje, da bo daljnovid pogosto priklical

NEPRIMERNA VODA

VAS-FARA — Vodovod, ki že nekaj desetletij napaja s pitno vodo vasi od Fare do Grivca, nima primerne vode. To so ugotovili šele te dni, ko je bilo treba opraviti analizo vode zato, ker namerava tam dr. Stanko Nikolič odpreti tako imenovani »Salon N« (skrbel bo za zdravje in lepoto). Zavod za zdravstveno varstvo je ugotovil, da voda iz tega vodovoda ni primerna ne le za to obrt, ampak sploh za uporabo.

Povprašali smo pri Hydrovodu Kočevje-Ribnica, če vse to drži in kako bodo ukrepali. Zvedeli smo, da so vse vode (ne le pri tem vodovodu) bakteriološko onesnažene in jih je torej treba klorirati in so primerne za uporabo. Izjema so vode iz globinskih vrtin, ki so v glavnem čiste. Rešitev za vodovod za Faro in ostale vasi na tem območju je možna. Pri vodnem zbiralniku je treba vgraditi le klorinatorsko postajo, kar je tehnično izvedljivo. Zagotoviti je treba samo še potrebni denar.

strele na tale greben. Strokovnjak Inštituta Jožefa Stefana, ki je hodil tod okoli, nas je prepričeval, da bo po izgradnji daljnovoda za nas zanesljivo boljje in da kmetije ne bodo ogrožene. Odkar je ta naprava zgrajena, pa zdaj ves čas treska, kadar grmi. Pred 30 leti smo imeli tod ob gospodarskem poslojju debele kostanje, a ker je ves čas treskalo, smo jih požagali, ker je enkrat celo tresčilo v hišo. Zdaj, odkar je daljnovid, pa spet nenehno treska. Usodnega dne je prvič tresčilo v daljnovid, v njegovo konico, in so se iskre razcvetele kot pri novoletni raketi. Pet minut zatem pa je tresčilo še k nam, semkaj. Ne vem, ali gre za slabo ozemljitev daljnovoda ali kaj drugega, vem pa, da nekaj bodo morali strokovnjaki ukreniti, da ne bomo več tako ogroženi,« je povedal Šalamon.

Boris Šalamon: »Odkar je tu daljnovid, nenehno treska!«

Na pragu volilne afere

Vse kaže, da je nekdo ponaredil volilne rezultate za zbor združenega dela Republike Slovenije

BREŽICE — Na pomolu je prva večja volilna afera. Vse namreč kaže, da je nekdo ponaredil volilne rezultate za zbor združenega dela skupščine Republike Slovenije na področju kmetijstva in gozdarstva za 48. volilno enoto, slednja pa obsega območje dolenskih in posavske regije.

Konec minulega tedna je namreč namestnik temeljnega javnega tožilca v Novem mestu, enota v Brežicah, obvestil uslužbence krške UNZ, da je od predsednika občinske volilne komisije SO Krško prejel zahtevo za kazenski pregon zoper za zdaj še neznanega storilca. Po skopih podatkih, ki jih imamo na razpolago, naj bi letošnjega 13. aprila tajnik volilne komisije v Krškem predložil zapisnik o delu 48. volilne enote, zbran z desetih volilšč. Občinska volilna komisija pa je pri tem ugotovila, da volitve za ta zbor sploh niso bile izvedene, kajti iz Trebnjega, kjer je bil sedež volilne enote, v Krško baje niso poslali nobenega volilnega materiala, torej niti glasovnic niti volitvenih razglasov. Na podlagi vsega tega je namestnik temeljnega javnega tožilca od uslužbenec krške UNZ zahteval dodatno zbiranje informacij, predvsem o tem, kdo naj bi volilne rezultate ponaredil in ali je do tega prišlo v Krškem ali nemara v Trebnjem.

Ribiči svarijo pred onesnaženji

Vse pogostejši izpusti odplak v reko Krko

NOVO MESTO — Navzlic temu da je v ljubljanskem Inštitutu Borisa Kidriča opravljena analiza vode Krke pokazala, da barvanja reke pred dnevi ni zakrivilo trenutno onesnaženje, pač pa dejstvo, da so večletni stalni izpusti odpadnih voda v reki ustvarili skoraj idealne pogoje za prekomerno rast alg, novomeški ribiči na javnost naslavljajo novo opozorilo.

V samo dveh dneh prejšnjega tedna je prišlo kar do treh novih onesnaževanj, odkritih bolj ali manj naključno. 16. maja so »Krki« v reko ušle saje, tako da je bilo potrebno posredovanje gasilcev; dan kasneje je bil odkrit črn izpust na Otočcu, prav tako pa istega dne še dve onesnaženji iz kanalov pod novomeškim mostom. Ob tako pogostih svinjanjih reke Krke, svojčas imenovane dolenski lepota, ribiči pozivajo vse, ki bi bili priče kakšnega onesnaževanja, da to nemudoma sporočijo Ribiški družini Novo mesto, tel. (068) 21-251.

VLOM V GOSTIŠČE ROG

DOLENSKE TOPLICE — 19. maja v zgodnjih jutranjih urah je nekdo vlomil v prostore gostišča Rog v Dolenskih Toplicah. Med pestro izbiro se je odločil za prenosni radiokasetofon sharp, kilogram kave, 250 din, dva fotoaparata, za nameček pa še za železno prenosno blagajno, katere vsebina pa ga kasneje verjetno ni preveč razveselila.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 25. V.

8.35 — 11.15 in 15.30 — 0.15
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
11.05 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.45 MOZAIK
TEDNIK, ponovitev
17.45 ČEZ TRI GORE...
Z MEŠANIM PEVSKIM ZBOROM AKORD
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 V UČILNICI ZGODOVINE, dok. oddaja
21.00 ZAKON V LOS ANGELESU, ameriška nanizanka, 2/42
21.50 DNEVNIK 3
22.15 OČI KRITIKE
22.55 SMRT PRIJATELJSTVA, angleški film
0.05 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.45 Rally Saturnus — 17.50 Studio Maribor — 19.00 Alpski večer (ponovitev I. oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert simfonikov RTV Ljubljana — 21.00 Vprašajte ZIS — 22.00 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 12.35 Prezli ste, poglejte — 13.00 Kvizkoteka (ponovitev) — 14.30 Noč z vami (ponovitev) — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Pogovori o znanosti — 17.50 Oddaja za otroke — 18.20 Številke in črke — 18.45 Muppet show — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Glas srca (2. del angl. nadalj.) — 21.00 Ženskam z ljubeznijo (zabavna oddaja) — 21.45 Dnevnik 3 — 22.05 O sole mio (oddaja o kulturi) — 23.05 Sport danes — 23.10 Noč z vami — 1.40 Poročila — 1.45 Electric blue (erotični program)

SOBOTA, 26. V.

8.05 — 14.05 — 15.15 — 1.00
TELETEKST
8.20 VIDEO STRANI
8.30 IZBOR TEDENSKE PROGRAMSKE TVORNOSTI
13.55 VIDEO STRANI
15.30 VIDEO STRANI
15.40 VIDEO GODBA, ponovitev
16.30 POSLOVNE INFORMACIJE
16.45 CIKLUS FILMOV W. DISNEYA: ČAR POLETJA, ameriški film
18.40 VAŠ ZELENJAVNI VRT, izobraž. serija, 7/8, ponovitev
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3x3
20.30 KOLO SREČE
22.05 DNEVNIK 3
22.25 GREHI, amer. nadalj., 6/7
23.15 SMRT LEPOTICE Z NASLOVNIČE, amer. film
0.50 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

14.55 Kako biti skupaj — 15.25 Rokomet (Ž) Budućnost:Radnički — 16.50 EP v gimnastiki — 18.45 DP v vaterpolu — 19.55 Nogomet Jugoslavija:Španija — 21.50 Rokomet Proleter:Krasnodar — 22.50 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.50 TV koledar — 9.00 Izbor iz izobraževalnega programa — 10.35 Čebelica Maja — 11.00 Prezli ste, poglejte — 12.05 Saga o Forsythih — (20/26) — 13.00 Televizijski družinski magazin — 14.30 Trnjalica (ameriški film) — 15.25 Narodna glasba — 15.55 Sedmi čut (oddaja o prometu) — 16.05 Kritična točka — 16.50 Dnevnik 1 — 17.05 M. Krleža: Kraljevo (posnetek gledališke predstave) — 18.30 Teleobjektiv (dok. oddaja) — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Alf (amer. humor. serija) — 20.50 Jutranji napovedovalec (kanadski film) — 22.40 Dnevnik 3 — 22.55 Športna sobota — 23.20 Noč z vami — 1.50 Poročila

NEDELJA, 27. V.

8.25 — 23.40 TELETEKST
8.40 VIDEO STRANI
8.50 OTROŠKA MATINEJA
10.10 GREHI, ameriška nadalj., 4/7
11.00 ALO, ALO, humor. oddaja, ponovitev
11.30 VIDEO MEH
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.25 FORMULA 1, franc. nadalj., 7. del
14.15 PRISLUHNIJMO TIŠINI
14.55 KRIZKRAJ
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.45 KULUROCK, zabavnoglasbena oddaja
17.30 OKLAHOMA KID, ameriški film (ČB)
19.00 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK 2
20.05 BALKAN EKSPRES, zadnji del nadalj.
20.55 ZDRAVO
22.15 DNEVNIK 3
22.35 SOVA
SKRIVNI PREDAL, franc. nadalj., 3/6
23.30 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Oddaja za JLA in igrani film — 13.00 Nedeljsko športno popoldne — 19.30 Dnevnik — 20.00 Drobno gospodarstvo (ponovitev zadnjega dela) — 20.30 Tone Demšar (dok. oddaja) — 20.50 Satelitski programi — 21.50 Športni pregled — 22.35 Satelitski programi

TV ZAGREB

9.30 Poročila — 9.35 Risana serija — 10.00 Nedeljsko popoldne za otroke — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00 Resna glasba — 13.00 Serijski film za otroke — 14.00 Poročila — 14.05 Nedeljsko popoldne — 16.05 Znanstveno popularni film — 17.00 Nepremagljivi (amer. film) — 18.45 Risana serija — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Vrnitev Arsena Lupina (franc. nanizanka, 2/12) — 21.00 Zabavna glasba — 21.30 Dnevnik 3 — 21.50 Športni pregled — 22.40 Noč z vami — 0.40 Poročila

PONEDELJEK, 28. V.

8.35 — 10.45, in 15.10. — 1.15
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
10.35 VIDEO STRANI
15.25 VIDEO STRANI
15.35 SOVA
SKRIVNI PREDAL, franc. nadalj., 3/6
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.45 MOZAIK, ponovitev ZDRAVO
18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 R. ŠELIGO: VOLČJI ČAS LJUBEZNI, predstava Drame SNG
22.00 OSMI DAN
22.45 DNEVNIK 3
23.05 OPERNE ZGODBE, angl. serija, 7/10
0.05 SOVA
SKRIVNI PREDAL, franc. nadalj., 4/6
1.05 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 19.00 Kulturna dediščina: Graditelj in njegovo mesto (dokum. oddaja, 1. del) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Po sledih napredka — 21.00 Sedma steza (športna oddaja) — 21.15 Koncert za Nelsona Mandelo (4. oddaja) — 22.00 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.30 Red mora biti — 9.00 Šolski program — 12.40 Prezli ste, poglejte — 14.30 Ponovitev nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Nekaj več (izobraž. oddaja) — 17.50 Oddaja za otroke — 18.20 Številke in črke — 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Dramski program — 21.05 Zunanja politika — 21.35 Dnevnik 3 — 21.55 Sport danes — 22.00 Noč z vami — 0.00 Poročila

TOREK, 29. V.

8.35 — 12.15 in 14.05 — 23.30
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
12.05 VIDEO STRANI
14.30 NEMŠČINA — ALLES GUTE, ponovitev 12. lekcije
15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
15.30 SOVA
SKRIVNI PREDAL, franc. nadalj., 4/6
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.45 MOZAIK — ŠOLSKA TV, ponovitev
17.50 SPOED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 MOJA POSLEDNJA SANJA, zadnji del franc. nadalj.
21.05 CIRKUM MUŠICA
22.05 DNEVNIK 3
22.25 SOVA
SKRIVNI PREDAL, franc. nadalj., 5/6
23.20 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.10 Svet športa — 19.00 Naša pesem 90 — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Dunaj: 5. avr. tekmovanje mladih glabenikov — 22.45 Žrebanje lota — 22.50 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Otroška oddaja — 9.00 Šolski program — 12.40 Prezli ste, poglejte — 15.00 Ponovitev nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni program — 17.50 Oddaja za otroke — 18.20 Številke in črke — 18.45 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žrebanje lota — 20.05 Ellis Island (amer. nadalj.) — 21.10 Kontaktni magazin — 22.40 Dnevnik 3 — 23.00 Sport danes — 23.05 Noč z vami — 0.05 Poročila

SREDA, 30. V.

8.35 — 12.10 in 14.35 — 0.25
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev

9.10 R. ŠELIGO: VOLČJI ČAS LJUBEZNI, Drama SNG
11.00 MOJA POSLEDNJA SANJA, zadnji del franc. nadalj.
12.00 VIDEO STRANI
14.50 VIDEO STRANI
15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
15.30 SOVA
SKRIVNI PREDAL, franc. nadalj., 5/6
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.45 MOZAIK, ponovitev
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
PODELITEV LEVSTIKOVIH NAGRAD ZA LETO 1990
19.30 DNEVNIK 2
20.05 FILM TEDNA
MISIJON, angleški film
22.10 DNEVNIK 3
22.30 TUJE PESMI, TUJI OBRAZI: BILJANA RISTIĆ
23.15 SOVA
SKRIVNI PREDAL, zadnji del nadalj.
0.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 19.00 Vaš zelenjavni vrt (8. zadnji del) — 19.15 Opera prima (dokum. oddaja) — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žarišče — 20.30 Modest Musorgski: Boris Godunov (opera) — 22.50 Svet poroča

TV ZAGREB

8.25 TV koledar — 8.30 Čudovita leta (angl. nanizanka) — 9.00 Šolski programi — 12.40 Prezli ste, poglejte — 13.45 Šolski program — 15.00 Ponovitev nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.30 Izobraževalni program — 17.50 Čudovita leta (angl. nanizanka) — 18.20 Številke in črke — 18.45 Potopis — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Filmski večer: Zgodba o Sijaji Loren (amer. film) in Ciociara (italij. film) — 22.45 Dnevnik 3 — 23.05 Sport danes — 23.10 Noč z vami — 1.10 Poročila

ČETRTEK, 31. V.

8.35 — 10.30 in 14.35 — 0.10
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
10.20 VIDEO STRANI
15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
15.30 SOVA
SKRIVNI PREDAL, zadnji del franc. nadalj.
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.45 MOZAIK, ponovitev
18.00 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 VNOVIČ V BRIDESHEADU, angl. nadalj., 4/13
21.00 TEDNIK
22.05 DNEVNIK 3
22.25 RETROSPEKTIVA SODOBNEGA SLOVENSKEGA FILMA
LJUBEZNI BLANKE KOLAK
0.00 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.00 Satelitski programi — 17.00 Studio Ljubljana — 19.00 Alo, alo (humor. oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Boj za obstanek (angl. poljudnoznan. serija, 3/12) — 21.00 Novi ljubljanski godalni kvartet — 21.15 Ptice na Kosovu: Od ljudske pesmi do baleta (dok. oddaja) — 21.45 Svet na zaslonu — 22.15 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.30 Otroška oddaja — 9.00 Šolski program — 12.40 Prezli ste, poglejte — 15.00 Ponovitev nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni program — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politični magazin — 21.15 Kvizkoteka — 22.20 Dnevnik 3 — 22.40 Sport danes — 22.45 Nočni program — 0.45 Poročila

ŽE 22. MLADINSKI KULTURNI DNEVI

LJUBLJANA — Različni organizatorji, ki jih povezuje Festival Ljubljana, bodo v dneh od 7. maja do 2. junija pripravili že 22. mladinske kulturne dneve v Ljubljani. Program teh dnevov bo obsegal koncerte, recitale, predstavitev knjig, predavanja, kviz, gledališke, operne, filmske in lutkovne predstave ter najrazličnejše razstave v Ljubljani. V programu so, denimo, vključili tudi Robarja-Dorina film Veter v mreži, ki ga bodo predvajali v petek, 11. maja, ob 9.30 v kinu Vič. Seveda ti mladinski kulturni dnevi niso namenjeni samo ljubljanski mladini, ampak tudi mladini iz drugih krajev Slovenije, zato pričakujejo v Ljubljani številne skupinske obiske, še posebej iz šol.

MEDNARODNA RAZSTAVA OTROŠKIH EKSLIBRISOV

LJUBLJANA — Na OŠ Komenda-Moste v Ljubljani bodo 25. maja odprli veliko mednarodno razstavo otroških ekslibrisov. Na razpis je prišlo 2047 ekslibrisov iz 106 šol, in sicer iz Sovjetske zveze, Češkoslovaške, Italije, Belgije, Vzhodne Nemčije, Poljske in Jugoslavije. Razstava bo na ogled do 26. junija.

Serija vlomov v Posavju

Uslužbeni krške UNZ so storilci že na sledi

KRŠKO — Uslužbeni krške UNZ so se prejšnji teden našli pred težko nalogo, vse pa kaže, da ji bodo že v kratkem kos. V pičlih nekaj dneh so dobili prijave o številnih vlomih.

Tako je bilo med 11. in 13. majem vlomljeno v hišo Srečka B. v Pečicah,

ČRNA GRADNJA ŠTEVILKA ŠTIRI?

NOVO MESTO — Za Novomeščane to nemara sploh ni novica, kajti »legalnih« črnih gradenj so, hoče nočeš, že vajeni. Pa vendar. Po veliki gradbeni jami, namenjeni blagovnici, ki so jo kopali brez dovoljenja, obe sporni avtobusni postaji in ne nazadnje tudi kabelski televiziji smo priče še eni gradnji brez vseh potrebnih papirjev. Obnova Prešernovega trga, vključno z obnovo kanalizacije in ostalih priključkov, je potekala brez dovoljenj pristojnih služb, slednjih ni še do danes. In če že drugega ne, se velja vprašati vsaj o kvaliteti del, ki so bila znova očitno opravljena brez projektov in načrtov.

Gospodični stare navade

Dom Vinka Paderšiča na Gorjancih znova odprta vrata — Vojko Mrhar namerava vrniti stare običaje

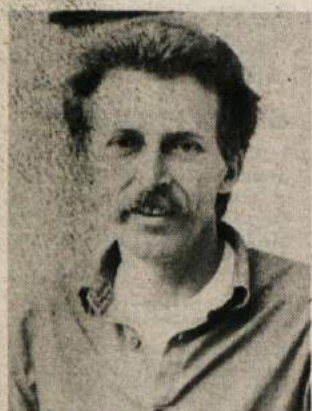
GOSPODIČNA — Vse od septembra pa do prvih majskih dni letos je priljubljeno planinsko zbirališče, Dom Vinka Paderšiča na Gorjancih, samevalo, zaklenjena vrata so presenetljivo prenekaterega popotnika. Toda te vrste razočaranje je konec, s 1. majem je novi oskrbnik doma postal Vojko Mrhar. Planinci in ostali ljubitelji Gorjancev se ga še dobro spominjajo, saj je bil od leta 1977 pa do 1980 že oskrbnik tega doma, toda takrat so ga družinske obveznosti pregnale v dolino. Sedaj so otroci večji, ljubezen do Gorjancev je ostala enaka, eno z drugim je porok, da bo Gospodična poslej živela nekdanje življenje.

»Domu bo potrebno vrniti nekdanje navade in življenje. Znova bomo oživili tradicionalne Gorjanske noči v

mesecu agustu pa polharske večere, za vsak žep sprejemljiva nedeljska družinska kosila ob domači giasbi, vikend pakete, dopustovanja in še kaj.« je poln načrtov Mrhar. Dom je poslej odprt vsak dan, razen ponedeljka, med 8. in 22. uro, gostom pa so doma vselej na razpolago številne domače dobrote; omenimo le domače kruh, divjačinski golaž, suhe domače klobase in salame, krače, prekajena piščančja bedra, štruklje, ajdove žgance, v času sezone gobarjenja še tovrstne dobrote, da vsega ne naštevamo. In kot se za planinsko kočjo spodobi, je Mrhar pripravil tudi številne zdravilne napitke, od borovničevca, malin v žganju, orehovca, v žganju namočenih smrekovih vršičkov od divjih česen, in še kaj bi se našlo.

»Že prvomajski prazniki so pokazali, da ljudje na Gospodično niso pozabili. In nismo jih razočarali, ob tem pa naj dodam še, da smo s Krko pred otvoritvijo obnovili sobe in ležišča; danes lahko brez težav sprejemamo na prenočevanje en avtobus izletnikov. Za planince začetnike, ki se bodo želeli podati na kakšno pot ali transverzalo, bomo v sodelovanju z novomeškimi planinskimi društvom zagotovili tudi vodiče. Razmišljam še, da bi ob znanem izviru pitne vode pri domu naredili manjši bazen za postrvi; slednje naj bi postale simbol čiste in neomadeževane vode, katere tudi z Gorjancev, žal, priteče vse manj. In prav bi bilo, ko bi Dolenjci z Gorjanci sklenili trdnje prijateljstvo, kajti sleherni, ki bo znal doživeti njih lepote in darove, bo postal tudi njihov zavezanik.«

B. B.

Vojko Mrhar: »Domu bo potrebno vrniti nekdanje navade in življenje.«

Tri kasaške zmage ostale doma

Uspela uvodna konjeniška prireditev v Šentjerneju — Preko 5 tisoč gledalcev — Dirko Alpe-Jadran dobil Jernej Narat z Askanom B

ŠENTJERNEJ — Letošnja uvodna konjeniška prireditev je na šentjernejski hipodrom privabila preko 5 tisoč gledalcev, ki so v nedeljo popoldne uživali v zanimivih in izenačenih dirkah večine najboljših slovenskih in hrvaških kasašev. Osrednja točka nedeljske prireditve je bila vsekakor dirka za pokal Alpe-Jadran, tokrat resda nekoliko bolj okrnjena, saj na startu ni bilo voznikov iz italijanske Furlanije — Juljske krajine.

Navzlic temu pa četrti merjenje moči voznikov amaterjev iz Avstrije in Slovenije ni bilo nič manj razburljivo. Vse je že kazalo na izreden uspeh domačinov — barve Slovenije so namreč branili šentjernejski Božo Radkovič, Drago Les, Jernej Narat in Martin Križmanič — po dobri polovici proge je vodstvo prepričljivo s Peartom prevzel Drago Les, toda nekaj pred ciljem je konj zagolopal in upov na 1. mesto je bilo zanj konec. Toda zmaga je vseeno ostala doma, dirko je namreč z Askanom B dobil Jernej Narat. Ni pa bilo edino zmagoslavje domačih tekmovalcev v nedeljo. Po ogorčeni borbi je drugo dirko dobila Briška, ki se z Božom Radkovičem vestno pripravlja na 12. avgust, ko bo v Šentjerneju letos največja konjeniška prireditev pri nas, jugoslovanski kasaški derbi, medtem ko je šesto dirko, preizkušnjo dveletnikov, dobil Franc Antončič z Lišem.

REZULTATI — 1. dirka, Cestno podjetje, časovni handicap za 3- do 4-letne kasaše na progi 2.000 m, temelj 1:30,0: 1.

JUBILEJ ŠD PODBOČJE

PODBOČJE — Športno društvo v Podbočju praznuje te dni 15-letnico obstoja. V počastitev jubileja bodo v soboto, 26. maja, pripravili pester športni popoldne; ob 16. uri košarkarsko tekmo med Podbočjem 75 in Loko 74, ob 17. uri med Podbočjem 90 in novomeškim Novolesom, ob 19. uri pa bo še svečana akademija. Za veselo razpoloženje bo v večernih urah skrbel ansambel Domino.

Rea (Krešimir Lučić, Zagreb), 1:31,7, 2. Pelisa (Jože Antončič, Šentjernej) 1:36,2 ... 5. Pegon (Tomaž Janžević, Šentjernej) 1:38,2; 2. dirka, Novotehna, časovni handicap za 3- do 12-letne kasaše na progi 2.000 metrov, temelj 1:29: 1. Briška II (Božo Radkovič, Šentjernej) 1:27,3, 2. Trojanko (Saša Vukašinić, Zagreb) 1:28,8 itd.; 3. dirka, Ljubljanska banka, časovni handicap za 3- do 12-letne kasaše, proga 2.000 m, temelj 1:27,0: 1. Dekan (Vlado Lešnik, Maribor) 1:26,4, 2. Pilatus (Krešimir Lučić, Zagreb) 1:25,0 ... 4. Lear II (Janko Šepetavc, Posavje) 1:26,1; 4. dirka, spominska dirka Julina Levičnika, časovni handicap za 3- do 12-letne kasaše, proga 2.000 m, temelj 1:25,0: 1. Sokol VI (Siniša Kalenik, Zagreb) 1:26,1, 2. Dominant (Vlado Lešnik, Maribor) 1:25,2 itd.; 5. dirka, Mercator in Dolenjka, časovni handicap za 3- do 6-letne kasaše, proga 2.000 m, temelj 1:33,0: 1. Lotos B (Jože Gašperlin, Komenda), 2. Majk (Klemen Potočnik, Grosuplje) 1:32,0 itd.; 6. dirka, Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, mehanični handicap za dvoletne kasaše, proga 1.200 m: 1. Liš (Franc Antončič, Šentjernej) 1:35,3, 2. Mendo (Bojan Kukulj, Ljutomer) 1:31,3, 3. Pevideja (Slavko Antončič, Šentjernej) 1:41,9 ... 5. Pilka II (Jože Darovec, Šentjernej) 1:35,3 itd.; 7. dirka, srečanje voznikov amaterjev Alpe-Jadran, avtostart na progi 1.700 m: 1. Askani B (Jernej Narat, Slovenija) 1:23,0, 2. Panto (Dieter Reif) 1:23,2, 3. Sokol VI (Albert Eisl) 1:23,6, 4. Fantast II

(Adolf Hoffer) 1:23,7, 5. Lear II (Mattias Walcher, vsi avstrijski Štajerska) 1:24,6, 6. Pilatus (Božo Radkovič) 1:24,6, 7. Pearto (Drago Les) 1:27,9, 8. Briška II (Martin Križmanič, vsi Slovenija) 1:29,4.

BRIŠKA UGNALA TEKMECE — Takole je v drugi nedeljski dirki Briška II povajetmi šentjernejski Božo Radkovič (desno) ugnala vse tekmece. Briška je vodila od starta do cilja; njen najvernejši tekmeček je bil Trojanko, ki pa domače zmaga tudi v finalu ni mogel ogroziti. Brez dvoma je Radkovičev uspeh lepa spodbuda pri pripravi za jugoslovanski kasaški derbi, ki bo 12. avgusta v Šentjerneju. (Foto: B. B.)

Umetna masa že julija!

Podpisana pogodba o položitvi umetne mase na atletske površine novomeškega stadiona v Portovaldu

NOVO MESTO — Ne gre za nikakršno vzneseno, če zapišemo, da bo letošnji 10. maj ostal zapisan kot zgodovinski datum novomeškega športa, še posebej atletike: ljubljanski Slovenijašport, ZTKO Novo mesto in zahodnonemška firma Polytan so podpisali pogodbo o položitvi umetne mase na atletske površine novomeškega Stadiona Bratstva in enotnosti v Portovaldu. Če verjamejo ali ne, dela naj bi se pričela že 18. junija, končana pa naj bi bila mesec dni kasneje.

»Celih šestnajst let smo čakali na ta dogodek, bitka je napolnena dobičena.« z neskritim zadovoljstvom komentira razplet Marjan Špiler, znani dolenjski atletski delavec in predsednik predsedstva novomeške ZTKO. »S tem ne bo pridobil le vrhunski šport, pač pa v prvi vrsti predvsem tistih 6 tisoč novomeških osnovnošolcev in srednješolcev, ki za učni program atletike — slednja pa kot bazični šport sestavlja domala polovico programa telesne vzgoje v šolah — niso imeli domala nikakršnih možnosti.«

Kar petnajst ponudnikov je bilo za položitve umetne mase, Polytan pa je izmed njih daleč najboljši pogoj. Na njegovi strani so tudi izkušnje, ne na-

zadnje je z umetno maso opremil tudi atletski stadion v ljubljanski Šiški, kjer je že padel en svetovni rekord. Tako bo vseh zgod in nezgod okoli novomeškega stadiona, upajmo, konec, ponesrečena zletna obnova pa bi lahko marsikomu ostala v dober poduk. Predvsem atleti so zavojo nje izgubili veliko tega, na treninge so se morali voziti v Kočevje, prenekatere je zavojo takšnih (beri nikakršnih) pogojev za delo športa ali klubu obrnil hrbet. Poslej bo zanesljivo drugače.

»Na takšnem stadionu, kot je bil doslej, na kakšno tekmovalni sploh ni bilo moč misliti. Za razvoj in popularnost nekega športa pa so prav takšne prireditve nuja in upamo, da bomo vsaj del tega lahko kmalu nadoknadi. Ob otvoritvi stadiona pripravljamo veliko mednarodno odprto prvenstvo Dolenjske, katerega naj bi se udeležilo tudi nekaj atletov, ki bodo nekaj dni kasneje nastopili na evropskem prvenstvu v Splitu, pri nas pa bodo tačas na pripravah. To priložnost bomo skušali kar najbolje izkoristiti, predviden termin za ta otvoritveni atletski odbor bo prišel delo že te dni.«

B. B.

Slovenija Moja dežela.

Uspešna bera dolenjskih atletov

V soboto in nedeljo kvalifikacije za APS

LJUBLJANA, CELJE — Minulo soboto in nedeljo so atletski stadioni vnovič oživi, na sporedu so kvalifikacijska tekmovanja za pokal Slovenije. Dolenjski atleti so merili moči v Ljubljani in Celju, mnogi med njimi so dosegli nekaj zelo dobrih rezultatov.

Na stadionu v Šiški je v ženski konkurenci v teku na 1.500 m Udovčeva (Novo mesto) dosegla drugo mesto s 4:49,5, v skoku v višino je Brežičanka Lopatičeva zmagala s 170 cm, medtem ko je bila v metu diska Hribarjeva (Novo mesto) s 33,12 metra tretja. Hribarjeva je dober rezultat dosegla tudi v suvanju krogle, z 11,72 m je bila druga; prav tako je bila druga Lopatičeva v skoku v daljino s 551 cm, medtem ko sta Topličanki Lukšičeva in Špešičeva, ki sicer tekmujeta za IBL Olimpijo, v metu kopja zasedli drugo oziroma tretje mesto z rezultati 39,32 in 36,08 metra. Dobro pa so v soboto in nedeljo tekmovali tudi fantje. V teku na 110 m z ovirami je bil Brežičan Rovnan drugi s časom 15,2, v skoku s palico pa je s 420 cm celo zmagal. Odlično formo je Rovnan potrdil še v skoku v višino, kjer je bil s 195 cm drugi, zmagal pa je njegov klubski kolega Trajkovič z 200 cm. Med ostalimi izidi omenimo še 3. mesto Dragana (Novo mesto) v teku na 5.000 metrov s časom 15:10,0 ter uspeh Brežičanov v troskoku: zmagal je Kevo, ki sicer tekmuje za IBL Olimpijo, z 58,40, drugi je bil Grubič z 38,50, tretji pa Podvinski (oba Brežice) z 32,02. Zanimiv je tudi pogled v troskok, kjer je bil veteran Milan Šimunič s 14,88 drugi, njegov sin Boštjan pa s 13,03 metra tretji.

V Celju sta minuli vikend od dolenjskih atletov nastopila Primc in Žužek (oba AK Novo mesto). Prvi je v metu diska zanesljivo zmagal s 54,78 m, drugi pa bil v metu ključa z 49,86 m drugi.

Prvi pomladanski poraz

Nogometaši Elana po ogorčeni borbi izgubili v Domžalah — V soboto doma z vodilno Izolo

Nogometaši novomeškega Elana, ki so bili doslej edina neporažena enajsterica v spomladanskem delu prvenstva, so minulo nedeljo igrišče v domžalskem športnem parku zapuščali sklonjenih glav. Navzlic temu pa so dokazali, da na gostovanih igrajo veliko bolje, kar kaže tudi njihov točkovni izkupiček.

Elanovci so bili tudi v nedeljo na pragu uspeha. Proti ekipi, ki je najresnejši tekme vodilne Izole v boju za naslov prvaka, so pokazali zelo dobro igranje in bi si, čeprav oslabiljeni, zaslužili vsaj točko. Novomeščani so povedli že v 14. minuti, toda na njihovo smolo se je razigral najboljši strellec lige Hegler, ki je po izenačenju dosegel tudi vodilni zadetek za Domžalčane. Toda gostje se niso predali, s Kalabičevim zadetkom so v 67. minuti izid vnovič izenačili, vendar je slabih deset minut njihovo usodo dokončno zapečatili, Hegler.

Navzlic porazu so Novomeščani obdržali imenitno peto mesto na lestvici, upajmo, da v preostalih štirih kolih ne bodo zdrsnili proti dnu. Čakajo jih namreč naporne tekme, zagotovo pa se ljubiteljem nogometa na Dolenjskem obeta prava poslastica že to nedeljo, ko bo na Stadionu bratstva in enotnosti gostovala enajsterica

vodilne Izole, ki si je praktično že zagotovila naslov in nastopa v višjem tekmovalnem razredu.

STOKANOVIČU ŠE POSAMIČNI TURNIR

NOVO MESTO — Čeprav so mnogi po polomu mladih igralcev na klubskem turnirju novomeškega teniškega kluba v dvojicah napovedovali njihov prodor na vrh v posamični konkurenci, se to ni zgodilo. Zmagovalec posamičnega turnirja, ki je bil od petka do nedelje na igriščih v Portovaldu, je znova Marjan Stokanovič, ki se je sprehodil do finala in tam zanesljivo opravil v veliko mlajšim Bradačem. Rezultati — četrtfinale: Stokanovič — U. Sadek 6:1, 6:1; Kastelic — G. Lubej 7:5, 6:4; Bradač — Špendal 6:3 in G. Guštin — Seifman 6:7, 6:3, 6:4; polfinale: Stokanovič — Kastelic 6:1, 6:2; Bradač — Guštin 6:2, 6:7, 6:2; finale: Stokanovič — Bradač 6:4, 6:2; za 3. mesto: Kastelic — Guštin 7:6, 1:6, 6:4.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

rokomet

SRL, moški, 21., predzadnje KOLO: FEROTEHNA — INLES RIKO 22:21 (9:11)

Inles Riko: Lapajne, Djokić, Mohar, Mikulin 2, Šilc, S. Mihelič, Lesar 5, Tomšič 2, Mate 9, Fajdiga 3, A. Mihelič, Margit.

AJDOVŠČINA — KRŠKO 26:23 (11:13)

Krško: Kuhar, Kozinc 7, Bernardič 6, Žagar 1, Keše 3, Glaser 6. LEŠTICA: 1. Slovenj Gradec 32, 2. IUV Usnjaj 27, 3. Ajdovščina 25, 4. Inles Riko 22 ... 11. Ormož 15, 12. Krško 11.

Pari prihodnjega kola: Inles Riko — Prule, Krško — Ferrotehna itd.

SRL, ženske, 17., predzadnje KOLO: ALPLES — KOČEVJE 20:26 (7:15)

Itas Kočevje: Štefanišin, Klarič 6, L. Dragičević, Guštin, Vuk 3, Križman 1, Jerič 6, Lindič, Bejtović 8, M. Dragičević 2, Kersnič.

NOVO MESTO — KRIM 21:29 (9:13)

IMV Novo mesto: Butala, Popadič 2, Hvala 5, Derčar 3, Veselič 4, Rebolj 1, Ivanišin, Tomas 3, Pate 1, Klobučar 2.

LEŠTICA: 1. Itas Kočevje 29, 2. Ferrotehna Branik 28, 3. Burja Centrocoop 23 ... 6. IMV Novo mesto 15 itd.

Pari zadnjega kola: Itas Kočevje — Ferrotehna Branik, Olimpija — IMV Novo mesto itd.

nogomet

SNL, 22. KOLO: DOMŽALE — ELAN 3:2 (1:1)

Strelca za Elan: Milanović v 14. in Kalabič v 67. minuti.

Elan: Rus, A. Primc, Hodžič, Kramar, Pavlin, Milanović, Mesojedec, V. Primc, Horvat, Dujaković, Kalabič. LEŠTICA: 1. Izola 33, 2. Domžale 28, 3. Rudar Titovo Velenje 26, 4. Teol Slovan 26, 5. Elan 23 itd.

Pari prihodnjega kola: Elan — Izola, Eltroj — Stol Virtus itd.

KOŠARKA ZA PRAZNIK

TREBNJE — V počastitev krajevnega praznika je bil pred dnevi v Trebnjem košarkarski turnir, na katerem so nastopile vrste Minerala Slovna, Colorja Medvod in domače Unitehne. Rezultati: Unitehna — Slovan 83:90, Slovan — Medvode 84:79 in Unitehna — Medvode 83:103.

ZMAGA NOVOTEHNE

NOVO MESTO — V nadaljevanju prvenstva v republiški namiznotenški ligi so igralci novomeške Novotehne v soboto igrali v športni dvorani pod Marofom proti NTK Hrastnik, Gostelji, za katere so nastopili Kočevjar, Jamšek, Jakobčič in Vidmar, so zmagali s 6:3 in so po tem kolu četrti.

ROKAVEC IN PAVLIČ DRUGA

NOVI SAD — Na prvi letošnji dirki motociklistov za državno prvenstvo je dolenjski zastopstvo doseglo imenitne rezultate. V kategoriji do 80 kubikov je zmagal Pintar, Brane Rokavec iz Trebnjega pa je bil drugi. Podobno je bilo v kategoriji do 125 cm³, kjer je sicer zmagal Gorec, vendar je bil Ljorje Pavlič drugi, Robert Hmeljak (oba AMD Novo mesto) pa tretji. V kategoriji do 250 cm³ je bil Prešeren 9., Mrvar 11. in Jeršin (vsi AMD Novo mesto) 12.

Bodo itasovke potrdile naslov?

V soboto tekma, ki odloča prvaka v ženski SRL: Itas — Branik Ferrotherm — Ormož zadnji, Inles Riko brez možnosti za tretje mesto

V moški republiški rokometni ligi bi se prvenstvo kaj lahko končalo že pred zadnjim kolom. Jasno je namreč, da bo naslov osvojil Slovenj Gradec, iz lige pa bosta izpadli ekipi Ormož in Krškega. Povsem drugače pa je pri dekletih: rokometiške kočevske Itas bodo morale prav v zadnjem kolu na domačem igrišču potrditi morebitni naslov prvakinj, v goste jim prihaja drugouvrščena ekipa Branika, katere k prvemu mestu vodi le zmaga.

Sobota ni prinesla nikakršnih presenetljivih rezultatov. Kočevke so namreč več kot prepričljivo opravile svojo nalogo na vročem terenu v Skofji Loki. Pokazale so, da so v imenitni formi, in so igralkam Alpske nasule v mrežo kar 26 zadetkov; z resnejšo igro v zadnjih minutah pa bi lahko bila njihova zmaga še precej večja. Kočevkam je na poti do naslova prvakinj le še ena ovira, ekipa mariborskega Ferrotherma Branika, ki bo v soboto zagotovo

skušala storiti vse, da se Kočevkam maščuje za poraz v prvem delu prvenstva v Mariboru. Če lahko sodimo po sedanji formi, so Kočevke nesporne favoritinje; dokaz več za to je podatek, da so Mariborčanke v soboto šele v zadnjih sekundah strle upor igralke Olimpije. Za razliko od

Soliden nastop sevniških karateistov

Na RP v Celju v katah pionirji Sevnice 6.

CELJE — Preteklo soboto je Karate klub Savinja organiziral republiško prvenstvo v katah za pionirje in pionirke ekipno in posamezno. Nastopilo je 143 tekmovalcev iz 22 klubov. Sevniske barve je zastopala 6-članska ekipa pod vodstvom trenerja Jurija Orača.

Pri mlajših pionirjih je zmagal Slavko Vinčič (KK Študent Maribor), Sevnica Aleš Mirt in Robert Grubenšek pa sta med 43 tekmovalcev končala na 14. oz. 17. mestu. Pri starejših pionirjih je bila med 32 tekmovalkami Sevnica Andreja Auer 14. Na koncu se je pomerilo 47 starejših pionirjev. Prvak je postal Šoštanjčan Ljubiša Petrovič, Sevnica Igor Božič pa se je uvrstil celo v finale in končal na 8. mestu. V ekipni konkurenci sta nastopili le dve ekipi karate sekcije sevniskega Partizana. Pri mlajših pionirjih so bili Sevnčani 9., pri starejših pionirjih pa so si Igor in Iztok Božič ter Iztok Busar priborili zelo solidno 6. mesto.

P. P.

Kočevk pa igralke novomeške IMV nadarjujejo s serijo porazov. Tokrat so jih športni dvorani pod Marofom presenetljivo rokometiške Krima, ki so povsem nadigrale gostiteljice, nekajkrat pa so jih celo osmešile. Sicer pa poraz z osmimi zadetki razlike pove vse.

In še beseda, dve o moški ligi. Krčani čeprav že opisani, so bili v Ajdovščini na pragu presenečenja. Večji del tekme so namreč vodili in Ajdovci so si zmago zagotovili šele v zadnjih desetih minutah. Krčani so na tekmo pripotovali z vsega šestimi igralci, zato je njihov odpor toliko bolj presenetljiv. Še zadnje upe, da se ne marama dokopljajo do tretjega mesta, pa so pripravili igralci Inlesa Rika v tekmi v Izoli proti Ferrotehni. Vodili so že s 17:14, toda po razburljivem finalu, ko je za Ribičanov zaigral tudi njihov trener Zdenko Mikulin, so ostali prazni rok.

HUD PORAZ DOMA — Rokometiške IMV Novo mesto (v belih dresih) so v soboto doma doživele enega najhujših porazov: presenetljivo jih je ugnala vrsta ljubljanskega Krima, ki je bila doslej na lestvici slabše uvrščena.

Z GOJZARJI IN CEPINOM

Novomeški alpinisti so med prvomajskimi prazniki plezali v Paklenici v južnem Velebitu. 14 članov je preplezalo kar 85 smeri, med njimi celo nekaj takih z oceno VII. Omenimo jih le nekaj: Klin VI+, Avo, Velebitaška VII-, Fankina VI, Ao, Domžalska VI+ itd. Hkrati so alpinisti ponesli v eni od smeri krajši film, njegov avtor pa je Siniša Terpušec.

Ne dosti manj razgibana je tudi plezalna aktivnost v plezališčih Luknja in Liboje. Romana Tomšič, gotovo najboljša dolenjska alpinistka in plezalka, je v Libojah preplezala nekaj težkih smeri, omenimo le Pomarančo (VII-), 770 (VII+) in Super Sir (VIII). Prav tako je Pomarančno v Libojah preplezal Dominik Krese, poleg te pa še Bogomolko (VIII-) in v Luknji Nagajvoko (VIII), Stane Mokotar je preplezal Pomarančo, Bogomolko in smer 770, Marko Hrovat pa Pomarančo in Poč (VII-).

Plezališče Luknja ima še eno novo smer, njen avtor je Luka Polegic, imenovan pa jo je Štajerska; Ocenio ima VII+. Prva ponovitve te smeri pa je pripadla Jožetu Jakju.

Od letošnjega 1. maja je skozi Luknjo speljana nova pot, ki pelje na Frato in je nova inačica Trdinove poti. Vodi neposredno pod steno, kjer je plezalni vrtec, in je tudi zavarovana.

Z Lončarjem do športnega centra

V Dolenji vasi pred dnevi ustanovili športno društvo — Med nalogami je ureditev športnega centra — Tone Prus o načrtih in možnostih

DOLENJA VAS — Še ne tako dolgo nazaj so mnogi obljubo o ustanovitvi lastnega športnega društva v Dolenji vasi jemali kot šalo, te dni pa se je potrdilo, da nekateri niso mislili tako. Nedaleč od Ribnice je namreč začelo SD Lončar, na katerega ustanovnem zboru se je zbralo 45 Dolenjevaščanov, vsaj še toliko pa se jih je v društvo vključilo kasneje.

»Že lep čas smo v kraju razmišljali o tem, da ustanovimo športno društvo, še posebej zagnani v tej zamisli so bili mladi,« razlaga vzroke takšne odločitve novo izbrani predsednik Lončarja Tone Prus. V petletnem programu dela, sprejetem na ustanovnem zboru, je pred Dolenjevaščani ve-

očitno prišli tudi balinarji, kajti spisek nalog, za katere pravijo, da niso zgolj pobožne želje, omenja tudi dvostopenjsko balnišče, prav tako z razsvetljavo. In še tretji kratkoročni cilj: ljubiteljev tenisa je tudi v Dolenji vasi veliko in nič čudnega ni, če resno razmišljajo o prvem igrišču v kraju.

»Lokacija bodočega športnega centra naj bi bila v bližini osnovne šole, čimprej bo seveda potrebno urediti lastninski status

zemljišča in potem zavihati rokave. Računamo tudi na to, da bi pod okrilje društva prešla sedanja športna dvorana DC-16, za katero v občinski ZTKO ne skrbijo preveč, in bitako z izgradnjo igrišč v njeni bližini prišlo do čudovitega športnega kompleksa,« optimistično razmišlja Tone Prus.

In kako do denarja? V društvu vedo, da ne gre za majhna sredstva in da na tujo pomoč ne gre računati. Dela se bodo lotili sami s prostovoljnimi urami, nekaj denarja nameravajo dobiti z organiziranjem raznih prireditev, po pomoč pa se bodo obrnili še h krajevnim skupnosti, delovnim organizacijam in zasebnikom.

M. GLAVONJČ

Podpis je bil ponarejen

Razplet rokometne afere ob odhodu mlade sevniške ekipe v Radeče — Zadoščenje po desetih mesecih

SEVNICA — Končno se je afera v zvezi s prehodom skoraj celotne mladinske ekipe Sevnice na čelu s trenerjem Francem Španom k radeškemu rokometnemu klubu razpletla. Tako smo razumeli povabilo tajnika sevniške ZTKO Boruta Bizjaka konec preteklega tedna, da nam po 10 mesecih papirnatih in še kakšnih bojov vendarle lahko, ne z zmagoslavjem, ampak moralnim zadoščenjem v srcu, postreže z razpletom za zeleno mizo Rokometne zveze Slovenije.

»Komisija za zaščito zakonitosti RZS je že 18. 4. obravnavala prošnjo RK Sevnice za zaščito zakonitosti v zvezi s pristopom sevniških igralcev v RK TP Radeče in sklenila, da se razveljavi sklep predsedstva obsavsko-dolenjske rokometne lige z dne 9. 10. 1989. Na podlagi 23. in 25. člena registracijskega pravilnika RZS so ugotovili, da moj sin ni bil pravilno registriran v rednem prestopnem roku, ker ni lastnoročno podpisal prijave za registracijo za Radeče. To je komisija ugotovila tudi po

primerjavi podpisov v potnem listu in prijavi za registracijo. Če bi se zelo potrudili, bi verjetno lahko ugotovili, da so v bivšem vodstvu RK Sevnica ponaredili še podpis katerega drugega igralca na prijavi za registracijo. A to zdaj sploh ni več toliko pomembno, kajti gre za načelne stvari. Moj cilj je bil, da dokažem, da ljudje, ki niso pošteni, nimajo kaj delati v športu, ne pa, da se celo trkajo po prsih in blatijo druge športne delavce, konkretno sevniške, češ da so bili ti krivi za prehod igralcev. Bivši predsednik RK Sevnica Franc Sotošek, tajnik Edo Rauter in trener mladincev Franc Špan bi vsekakor morali razmisliti o vsem tem.

Borut Bizjak

V imenu športa in interu rokometaja RK Sevnica pristal na kompromisno rešitev, da dovolimo v mini prestopnem roku prestop naših mladincev v RK RP Radeče, skladno s predpisi oz. registracijskim pravilnikom RZS. Je pa že omenjena komisija RZS na podlagi 42. člena registracijskega pravilnika sklenila, da se razveljavijo vse tekme mladinske ekipe Radeč v jesenskem delu in se registrirajo 10:0 v korist nasprotnikov. Komisija je tudi sklenila, da bodo uvedli postopek tudi proti osebam, ki so odgovorne za storjene nepravilnosti,« je povedal Bizjak.

P. PERC

MALA DOLENJSKA OLIMPIADA

NOVO MESTO — Na Stadionu bratstva in enotnosti je bilo 15. maja tradicionalno srečanje mladih športnikov iz šol s prilagojenim programom Črnomelj, Mirna, Krško, Brežice, Sevnica in Novo mesto. Več kot 70 tekmovalcev se je pomerilo v šestih atletskih panogah. Največ točk je dobila ekipa Novega mesta, tej pa sledijo: Krško, Sevnica, Mirna, Črnomelj in Brežice. V rokometu so zmagale Novomeščanke, dečki pa so se pomerili v malem nogometu. Na prvem mestu je bila ekipa Krškega, druga je bila ekipa Novega mesta, 3. iz Sevnice. Organizator te »male dolenjske olimpiade« je bil kolektiv osnovne šole Dragotin Kette v sodelovanju z ZTKO, Atletskim klubom, Tovarno zdravil in Centrom srednjih šol Boris Kidrič.

J. P.

REVIJA MALEGA NOGOMETA

ŠENTJERNEJ — NK Tabor Zidaki iz Šentjerneja bo v soboto, 26. maja, organiziral prvi od skupno dvanajstih republiških revialnih turnirjev v malem nogometu, na katerem bo nastopilo 12 ekip iz vse Slovenije. Turnir se bo pričel ob 9. uri in bo potekal v športni dvorani, predvidoma pa bo trajal vse do 19. ure. Od dolenjskih ekip bosta nastopili vrsti Tabor — Zidaki, in sicer v skupini skupaj z Mladimi Levi iz Trbovelj ter Kreusom iz Slovenj Gradca, ter Palermo M iz Krškega v skupini z ljubljanskim Cik-cakom in idrijsko Rotomatiko.

DIMNIKARSKA ŠPORTNE IGRE

HRASTNIK — Dimnikarsko podjetje Dimnikar iz Radeč je pred dnevi pripravilo 19. športne igre slovenskih dimnikarjev, katerih se je udeležilo okoli 100 športnikov iz Beltincev, Celja, Kranja, Ljubljane, Maribora, Raven in Radeč. V skupnem seštevku je zmagal Maribor pred Ljubljano, Ravnanmi in Radečani. Gostitelji so si edino zmago priborili v streljanju z zračno puško.

J. B.

ŠPORTNA RAZGLEDNICA

● V mestu ob Riniži je pred dnevi gostovala ekipa športnikov iz zahodno-noveškega Erkenchwicka in se s Kočevci pomerila v nogometu, šahu in streljanju. Gostitelji so slavili v nogometu s 3:1 in v šahu s 4:2, medtem ko so streljali bolje gosti. Prihodnje leto bodo Kočevci vrnil obisk.

● Nogometaši Ribnice so najprijetnejše presenečenje spomladanskega dela prvenstva v ljubljanski medobčinski ligi. V zadnjem kolu so zabeležili eno rekordnih zmag, enajsterico Dragomera so namreč doma premagali kar z 12:1. Ob tem velja dodati, da je Dragomer ekipa, ki trenutno zaseda drugo mesto na lestvici, vse pa kaže, da jih bodo na tem mestu že kmalu zamenjali Ribničani.

● Namiznoteniški derbi v Novem mestu bo v soboto bržkone odločil, ali se bodo igralci kočevskega Melamina uvrstili v kvalifikacije za ponoven vstop v medrepubliško ligo. Kočevcem gre na roke dejstvo, da imata Ilijana in Murska Sobota že predstavnike v prvi ligi in bi Melaminu potemtakem kot tretjevrščen ekipa prvenstva igral v kvalifikacijah. Vse pa je seveda odvisno tudi od izida sobotnega srečanja v Novem mestu.

● Balinarji iz Sodražice so se dni pričeli s tekmovalcem v medobčinski ligi, vendar so že na startu zabeležili dva poraza. Za novince v tem tekmovalstvu takšen start ni tragičen, celo nasprotno; razveseljuje predvsem dejstvo, da je v sicer rokometni občini vendarle oživel še en šport.

M. GLAVONJČ

MAJSKI TURNIR KLANJCU

SEVNICA — Rednega mesečnega hitropoteznega turnirja ŠK Milan Majcen za maj se je udeležilo 10 šahistov. Zmagal je Tone Kranjec s 7 točkami, sledijo pa: Levičar 6,5, Lazič 6, Derstvenšek 5,5, Mesojedec 5,5, itd. V skupnem seštevku petih turnirjev je vrstni red tak: Levičar 46 točk, Lazič 37, Kranjec 33, Smerdel 30, Povše 28, itd.

J. B.

ZA MURNA NOVIH 20 TOČK

NOVA GORICA — Na drugi dirki za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 80 ccm, ki je bila v nedeljo v Novi Gorici, je Novomešanec Murn z odličnimi uvrstitvami v vseh treh voznjakih zasedel 10. mesto.

ROD, KI VELIKO OBETA — Mlade plavalke in plavalci krškega Celulozarja so z rezultati v minulih zimski sezoni že nekajkrat opozorili nase. Predvsem velja to za Sergejo Gradišek, Natalijo Repec, Ireno Resman, Anjo Repec, Majo Kraševac, Mitjo Kerina in še koga.

Tone Prus: »Z uresničitvijo zastavljenih nalog bi prišli do čudovitega športnega kompleksa.«

liko nalog, v prvi vrsti jih čaka gradnja novega asfaltne igrišča za male športe, kot so rokomet, odbojka, košarka in mali nogomet, želja pa je tudi, da ob igrišču postavijo razsvetljavo. Na svoj račun bodo

Ob Krki teklo 250 udeležencev

Uspel 6. kostanjeviški tek ob Krki — Rekorda

KOSTANJEVICA — Letošnjega, že 6. teka ob Krki, ki ga je organiziralo domače športno društvo in ki je sodil tudi v okvir akcije RTV Ljubljana Brazde vzdržljivosti, se je udeležilo preko 250 trkačev iz vse Slovenije. Dodajmo, da je bila pokroviteljica tekmovalca krška nuklearna in da sta bila dosežena tudi dva rekorda: Anica Ternovšek iz Idrije je 10 kilometrov pretekla v času 41,17, Koprčanka Veronika Bohinc pa 21 km v času 1:19,33.

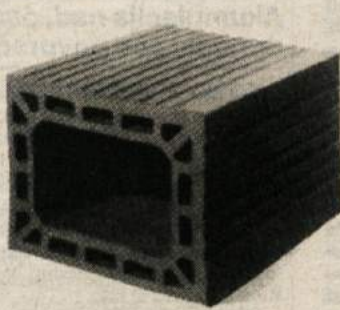
REZULTATI — tek za vsakogar, 4 km, pionirji: Rus (Rudar Trbovlje), Beskorvanji (ŠKD Log), Grojzdek (Krško); pionirke: Pevec (Rudar Trbovlje), Stokar (Kostanjevica), Sovinc (Domžale); mladinci: Vencelj (Hobi klub Šentvid); mladinke: Santej (AK Brežice), moški, 1955 in starejši: Kreže (Trbovlje), Vencelj (Šentvid), Petrič (Krško); ženske, 1955 in starejši: Vencelj (Šentvid); Rajšek (Trbovlje), Miljevič (Krško); trimski tek — 10 km, pionirji: Martinič (Krško), Svetina (Ljubljana), Prosinček (Brežice); pionirke: Kocjančič (Kočevje); mladinke: Mevič (Pristavica), Mujariž (Dom Majde Šilc), Tomazin (Kostanjevica); ženske, 1955 in mlajše: Trnovšek (Idrija), Miklavc (Zadvar), Lipel (Ljubljana); ženske, 1954 in starejši: Blatnik (Mežica), Ahačič (Idrija), Kavčič (Ljubljana); moški, 1950 in mlajši: Avsec (Šentjernej), Jankovič (Maribor), Škedelj-Močivnik (Novo mesto); moški, 1949 in starejši: Motoh (Litija), Kocjančič (Kočevje), Klemen (Celje); mladi maraton, 21 km — ženske, 1960 in mlajše: Malovrh (Kranj); ženske, 1950 do 1959: Bohinc (Koper), Čelkar (Kranj), Čubrilo (Kranj); ženske, 1949 in starejši: Grabrijan (Ljubljana), Žigon (Ljubljana); moški, 1960 in mlajši: Robač (Prevalje), Škoberne (Celje); Macuh (Ljubljana); moški 1950 do 1959: Lah (Celje), Krizman (Trzin), Šparaš (Maribor); moški, 1940 do 1949: Umek (Donit), Škrlep (Trzin), Lenaršič (Ljubljana); moški, 1939 in starejši: Macarol (Brdo), Gologranc (Ravne), Prijatelj (Brdo).

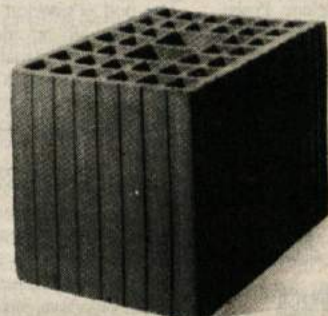
SEJEM NI BIL PREVEČ ŽIV — Poslovalnica Avtotrgovina sevniškega Mercatorja preteklo soboto dopoldne na dvorišče bivše trgovine z gradbenim materialom na Glavnem trgu v Sevnici ni privabila pretirano velikega števila obiskovalcev na 1. kolesarsko-motociklistični sejem. Zasebne prodajalce bi lahko preštel na prste ene roke, pa še ti niso imeli ravno srečnega dne s kupci, medtem ko so sevniški trgovci, ki so ponudili moška in ženska ter otroška kolesa italijanskih proizvajalcev, ljubljanskega Roga in subotičkega Partizana, motorna kolesa (tudi Vespe) iz programa zagrebške trgovske hiše Metalcommerce na obročno odplačilo, s posojilom, le prodali 13 koles. Bo to soboto od 8. do 12. ure sejem kaj bolj živahen kot je bil prvi (na posnetku)? (Foto: P. P.)

IZREDNO UGODNA PONUDBA

- 20% POPUST ZA PROIZVODE LASTNE PROIZVODNJE
- 35% POPUST ZA BLOKE BH 7 in BH 8
- 10% POPUST ZA NAKUPE VEČJE OD 10.000 DIN
- 15% POPUST ZA NAKUPE VEČJE OD 20.000 DIN
- 20% POPUST ZA VINOGRADNIŠKE STEBRE
- POPUST VELJA TUDI ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG

TULJAVA

MODULARNI BLOK 6/1

INŽENIRING TRŽNEGA KOMUNICIRANJA

Mačkovec 2A • 68000 NOVO MESTO
Telefon (068) 24 031

OBRTNA ZADRUGA **hrast** NOVO MESTO

»...Sorodne duše so se našle in združile. Pisatelji, slikarji, kiparji, glasbeniki. Zdržili so se, da dajo duška svojemu hrepenenju, stopijo skupaj na plan...«
(Richard Jakopič)

Dogodki v kulturni »novomeški pomladi«, ki so v novomeško in slovensko zgodovino vrtali neizbrisne sledi, so nam bili izživ, da smo si tudi mi dali duška in izdali pesniško zbirko pod naslovom »IZ BOLEČINE ZAJEMAM«. Ta knjiga prinaša pesniško besedo, poezijo devetih uveljavljenih pesnikov, ki bivajo v Novem mestu ali pa so z njim kako drugače povezali svojo usodo.

Ta poezija je s strahom in pogumom zazrta v preteklost, ki jo z nostalgijo pospremi v grobi in navzkrižni čas sedanjosti in se z odgovori vrača v labirinte individualnega izraza in sporočila. Pesmi deveterice, ki so nastale v sedanjem času, sredi pomladi novega narodnega osveščanja, so prepričljive izpovedi o notranjih protislovjih, usodah in razmerjih do sveta, življenja in njega minljivosti ter rodne grude. Individualno so prepoznavne z etičnimi hotenji, s katerimi dajejo življenju in nehanju novo spočetjo podoba, obliko in vsebino.

Pesmi v pričujočem izboru so odbrane in razvrščene po zaporedju, kot so njih avtorji, časovno oziroma generacijsko, vstopili v našo literarno javnost. Tako se boste v knjigi srečali z literarnimi izpovedmi:

SEVERINA ŠALIJA, JOŽETA DULARJA, JANEZA KOLENCA, IVANA PERHAJA, IVANA ZORANA, FRANCA ŠALIJA, MILANA MARK

V kolikor se odločite za nakup knjige, odrežite naročilnico in jo pošljite na naslov: ERRO Tržni inženiring, Mačkovec 2a, 68000 NOVO MESTO

NAROČILNICA

Naročam izvodov knjige »IZ BOLEČINE ZAJEMAM«, po ceni 90,00 din, ki mi jo po pošti (po povzetju) pošljite na moj naslov:

Datum:..... Podpis:.....

IZ BOLEČINE ZAJEMAM

Cilj vsem isti, dogovora še ni

V Novem mestu okrogla miza o kolektivnih pogodbah — Neusklejene točke

NOVO MESTO — V sredo, 16. maja, je novomeški občinski svet Zveze svobodnih sindikatov organiziral okroglo mizo o kolektivnih pogodbah. Udeležba na razpravi o tej zahtevni temi je bila zelo dobra, tako s strani sindikalnih poverjenikov kot tudi s strani poslovnih delavcev, predvsem o stvareh, ki so še vedno neusklejene za kolektivno pogodbo, pa so govorili: Jože Stegne in Rajko Lesjak iz Zveze svobodnih sindikatov Slovenije ter Peter Pregl iz Gospodarske zbornice Slovenije.

Čeprav bi morali že čez dober mesec začeti s podpisovanjem kolektivnih pogodb, je več stvari zanje še neusklejenih. Na delovno-pravnem delu je osrednje nerешeno vprašanje, kdo oz. kateri organ bo odločal o najpomembnejših pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev, kot so sklepanje in prenehanje delovnega razmerja, določanje pre-sežkov, varstvo pravic, bistvene spremembe pogojev dela itd. Sindikat meni, da tega ni mogoče prepustiti poslovdstvu, ki bo pooblastila nujno prenašala na druge, tu pa — po mnenju sindikata — zna priti do katastrofe, če ne bodo strokovne opredelitve podlaga za strokovne odločitve. Omenja tripartitni sistem, torej odločanje poslovdstva, or-

gana upravljanja in sindikata. V zbornici se nagibajo k individualnim odločitvam in so za to, da se več govori o arbitražnem sistemu za kršitve, ki bo bolj nevtralen od varstva pravic v podjetju.

• **Nerešenih vprašanj okrog kolektivnih pogodb je še več in za čas, ki je še preostalo za urejanje, je dela več kot dovolj za vse, ki bodo imeli kaj zvraven pri podpisovanju kolektivnih pogodb. Ker je — tako vsaj trdijo — vsem skupni cilj uspešno podjetje, uspešen direktor in zadovoljni delavci, bi skupen jezik moral obstajati, tako med poslovdstvom in sindikatom kot tudi med različnimi sindikati, čeprav nezavidljivo gospodarsko stanje pri nas in ostanki stare ureditve pomenijo veliko čoklo za tovrstno normalizacijo življenja.**

Drugo največje sporno področje so seveda tarife. Znano je, da gospodarska zbornica pristaja le na to, da se pogajajo o 300 do 350 markah izhodiščnega dohodka, medtem ko v sindikatih govorijo o 600 markah takšne plače v letošnjem letu. Stališče je sedaj sicer nekoliko preoblikovano. Znesek izhodiščnega osebnega dohodka naj bi bil določen tako, da bo lahko uporabljen za izplačilo osebnih dohodkov najmanj za 80 odstotkov zaposlenih v gospodarstvu, pravijo v sindikatih. Komaj verjetno je, glede na trenutno stanje, da bo to res protivrednost 600 mark. Če bo treba pri tem pod za sindikat sprejemljivo mejo, pravijo v Novem mestu, bodo za to iskali pristaneč članstva. Vsekakor pa je jasno, da bo kaj za boljše osebne do-

hodke mogoče narediti le z občutno razbremenitvijo. V nasprotjem — opozarjajo sindikati — bomo mezdni delavci Evrope. Če ta izhodiščni osebni dohodek ne bo dogovorjen tri mesece po začetku podpisovanja kolektivnih pogodb, pa ga bo potem kot arbiter določila država. Nejasno je tudi še, kateri sindikat bo podpisoval pogodbe tam, kjer jih deluje več. Vsi govorijo, da tisti sindikat, ki bo imel večino članov, a to še v nobenem zakonu ni urejeno.

Z. L.-D.

TUDI KOMUNALA MORA UPOŠTEVATI ODLOK

ČRNOMELJ — Črnomaljski delegati so aprila znova razpravljali o spornem občinskem odloku o zbiranju in odvozu smeti. Predstavniki semiške krajevne skupnosti je ob tem dejal, da odlok ne daje zagotovila za čisto okolje, saj ga Komunala v Semeški gori krši. Toda kaznovani so le nekateri kršitelji, torej občani, ki jih Komunala toži celo za nekaj dinarjev in marsikaj tudi za plačilo neopravljenega dela, medtem ko Komunala kot kršitelj odloka ostaja nekaznovana. Po mnenju delegata je Komunala vedela, kakšno področje prevzema, in bi se morala temu primerno opremiti, ne pa, da so tisti, do katerih pride smetarski avto, obvezni plačati odvoz smeti, ostali, do katerih ne more priti — kar pa ne pomeni, da nimajo smeti — pa ne plačujejo. Zahteval je, naj odlok velja za vsa gospodinjstva v Semicu, če pa Komunala odloka ne bo izvajala, naj jo skupščina občine ovadi.

Le dva izgubarja

Akumulacija nad, osebni dohodki pod povprečjem

KOČEVJE, RIBNICA — Te dni sta dokončani informaciji SDK o poslovanju pravnih oseb s področja družbenih dejavnosti v občini Kočevje (13 pravnih oseb) in Ribnici (8) za minulo leto. V občini Kočevje sta poslovali z iz-gubo Srednja šola tehničnih usmeritev in družboslovja (88.000 din) in Dom starejših občanov (9 tisoč din). V občini Ribnica izgube ni bilo.

Zaradi spremenjenega načina zbiranja podatkov se ne da primerjati uspeha s prejšnjim letom. Možne so le primerjave z republiko, iz katerih je razvidno, da so v kočevski in ribniški občini dosegli ugodnejše rezultate od republike tudi pri bruto dobičku, ustvarjenem dohodku in akumulaciji; z ozirom na te podatke in ustvarjeni celotni dohodek pa je v naših dveh občinah nekoliko več zaposlenih.

Čista mesečna plača zaposlenega je znašala v občini Kočevje 1.211 din, v občini Ribnica pa 1.309 din in so zastajali v občini Kočevje za 243 din v občini Ribnica pa za 145 din za republiškim povprečjem.

Obleko bo treba doplačati

Arhitektonska podoba novega mostu še ni všteta

NOVO MESTO — Odbor za prenovu starega mestnega jedra je prejšnji teden razpravjal o nadgradnji novega mostu z arhitekturnimi elementi, kot jih predlaga in je rešitev zanje že pripravila FAGG-VTOZD Arhitektura, odboru pa jih je predložil projektant prof. Peter Gabrijelčič. Gre za pločnik za pešce s predvidenimi razširitvami, počivališčnimi ploščadmi ali razglednimi balkoni nad opornimi stebri. Druga novost je ograja, ki bi pešca in kolesarja ločila od cestišča, s tem pa pomenila varnostni, psihološki in estetski objekt ter pomembno dopolnitev prostora.

Problem pri vsem tem je, da so bili stroški izgradnje mostu računani na varianto, kot je prišla iz natečaja, se pravi na konstrukcijsko varianto, in da bo treba stroške za arhitekturno do delavo mostu priložiti k stroškom izgradnje. Mnenje odbora je bilo, da je zunanja podoba mostu, ki se dela sedaj, vendar za več generacij, zelo pomembna za mesto, zato bo predla-

Ugodne obresti v črnomaljski HKS

Za vloge na vpogled 28-odst. letna obrestna mera — Več posojil

ČRNOMELJ — V tukajšnji združni hranilno-kreditni službi so 15. maja močno povečali letne obrestne mere, saj je za vloge na vpogled 28-odst., za enomesečno vezavo 29-odst., za tromesečno 30-odst., za 6-mesečno ali enoletno pa še za odstotek oz. 2 odst. višja letna obrestna mera. Kot je povedala vodja HKS Bojana Muc, so se za tako ugodne obrestne mere odločili zaradi pridobivanja cenjejeje kapitala za zadrugo. Pričakujejo pa tudi, da se bo močno povečalo število varčevalcev, tako kot se je tudi 1. aprila.

Bojana Muc

la, ko se je obrestna mera za vloge na vpogled povečala z 10 na 22 odst.

»Naš varčevalec je lahko vsak občan, da pa bi se varčevalcem čim bolj približali, smo sredi aprila razširili poslovanje po združnih trgovskih poslovalnicah v občini, tako da varčevalcem ni potrebno za vsak dvig ali polog hoditi v Črnomelj,« pove Mucova. S tem, ko z višjo obrestno mero pričakujejo v črnomaljski HKS dvig kapitala, pa je na bode povečale tudi možnosti za kreditiranje. Lani zaradi inflacije za posojila ni bilo namreč skoraj nikakršnega zanimanja, saj so dolgoročne kredite najeli le 3 varčevalci, za kratkoročne pa se jih je tudi odločilo le nekaj in še ti so vrtili izposojeni denar v krajšem roku kot bi morali. Obresti so bile namreč tako velike, da denar, ki bi ga kmet dobil za enomesečni prirast živine, ne bi bil dovolj za enomesečne obresti.

»Letos je zanimanje za kredite zopet mnogo večje, saj smo denar za dolgoročne že skoraj razdelili, za kratkoročne pa je na voljo še nekaj sredstev. Zavedamo pa se, da cena živine pada in da bo zato gotovo tudi manjše zanimanje za pitanje. Če pa hočemo živinorejo le še obdržati, moramo nuditi čim več posojil,« pravi Bojana Muc.

M. B.-J.

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

za občine ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, RIBNICA, IN TREBNJE

VESEBINA SDL

V 5. številki Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 2. april 1990, so objavljeni naslednji dokumenti:

OBČINA ČRNOMELJ

- Odlok o določitvi odstotka od poprečne gradbene cene, ki služi za določitev koristi za razlašeno stavbno zemljišče
- Odlok o določitvi poprečne gradbene cene in stroškov komunalnega urejanja
- Odlok o spremembah odloka o turistični taksi
- Odlok o določitvi nalog, ki jih od 1. 1. 1990 začasno opravljajo organi SIS
- Odlok o zaključnem računu proračuna občine Črnomelj za leto 1989
- Sklep o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občine Črnomelj za leto 1989
- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Črnomelj
- Sklep o lestvici davčnih osnov za davek občanov na promet nepremičnin
- Sklep o lestvici davčnih osnov za davek od premoženja in premoženjskih pravic

OBČINA RIBNICA

- Sklep o javni razgrnitvi prostorsko ureditvenih pogojev za plansko celoto R-1 KS Sv. Gregor in R-2 KS Vel. Poljane
- Sklep o začasnem znižanju prispevnih stopenj za skupne družbene potrebe na področju družbenih dejavnosti in za časno preložitve plačila prispevkov za potrebe gospodarske infrastrukture s področja stanovanjskega gospodarstva in gospodarjenja s komunalnimi objekti in napravami skupne rabe

OBČINA TREBNJE

- Sklep, s katerim se odreja javna razgrnitev osnutka lokacijskega načrta regulacije dela Pristavškega potoka skozi naselje Mirna
- Odlok o organiziranju javnega podjetja

MEDOBČINSKE OBJAVE

- Odredba o spremembi odredbe o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in izdajo dovoljenj

V 6. številki Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 26. april 1990, so objavljeni naslednji dokumenti:

OBČINA ČRNOMELJ

- Sklep o spremembah sestave občinske volilne komisije
- Odločba o začasnem razglasitvi velikih vrtnih poljev za naravno znamenitost in za ogroženo živalsko vrsto
- Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o zagotavljanju sredstev za skupne družbene potrebe v občini Črnomelj v letu 1990
- Odlok o spremembah odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih na območju občine Črnomelj

OBČINA METLIKA

- Odlok o zaključnem računu proračuna občine Metlika za leto 1989
- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o turistični taksi
- Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o davkih občanov občine Metlika
- Odlok o spremembah odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih na območju občine Metlika
- Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o določitvi povprečne gradbene cene stanovanj, vrednosti zemljišč in povprečnih stroškov komunalnega urejanja zemljišč na območju občine Metlika v letu 1990

OBČINA NOVO MESTO

- Popravki aktov skupščine in izvršnega sveta skupščine občine Novo mesto, objavljenih v Skupščinskem Dolenjskem listu (št. 19/89, 21/89, 1/90 in 3/90)
- Zapisnik o delu občinske volilne komisije pri ugotavljanju izida glasovanja za DPZ občinske skupščine Novo mesto
- Zapisnik o delu volilne komisije pri ugotavljanju izida glasovanja za volitve delegatov v zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Novo mesto
- Zapisnik o delu občinske volilne komisije pri ugotavljanju izida glasovanja za volitve delegatov v zbor združenega dela občinske skupščine Novo mesto
- Odlok o lokacijskem načrtu kanalskega sistema Žužemberk
- Odlok o zazidalnem načrtu Na Kamenju v Dolenjskih Toplicah — sprememba
- Odlok o organiziranju javnega podjetja Komunala Novo mesto
- Odlok o spremembi odloka o davkih občanov občine Novo mesto
- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o sestavi in pristojnostih zborov skupščine občine Novo mesto
- Odlok o spremembi odloka o zakloniščih v občini Novo mesto
- Odlok o določitvi poprečne gradbene cene stanovanj in poprečnih stroškov komunalnega urejanja zemljišč na območju občine Novo mesto
- Sklep o spremembi sklepa o javni razgrnitvi grafičnih prikazov prostorskih sestavin osnutka sprememb in dopolnitev družbenega plana občine Novo mesto za obdobje od leta 1989 do leta 1990
- Sklep o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov za leto 1989
- Sklep o ukinitvi javnih poti v k. o. Prečna

OBČINA TREBNJE

- Sklep, s katerim se podaljša javna razgrnitev osnutka ureditvenega načrta za deponijo komunalnih odpadkov Globoko za občino Trebnje
- Sklep o spremembah prispevkov za skupne družbene potrebe na področju družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture v občini Trebnje v letu 1990
- Sklep o vrednosti točke za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 1990
- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Trebnje
- Odlok o zaključnem računu proračuna občine Trebnje za leto 1989
- Odlok o določitvi odstotka od poprečne gradbene cene stanovanj, ki služi za določitev koristi za razlašeno stavbno zemljišče, in poprečnih stroškov komunalnega urejanja zemljišč na območju občine Trebnje
- Sklep o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občine Trebnje za leto 1989
- Objava valorizacije dohodkovnih cenov iz odloka o davkih občanov občine Trebnje
- Poročilo o izidu referenduma v krajevni skupnosti Trebelno
- Sklep o uvedbi krajevnega samopriskvka v krajevni skupnosti Trebelno

Zamisel za bolj zdravo življenje

9. tek mladosti od Šentlovenca do Trebnjega

TREBNJE — Tek mladosti od Šentlovenca do Trebnjega je svojevrsten odziv na tole informacijo trebanjske ZTKO: v novomeški regiji se skoraj 61 odstotkov odraslih prebivalcev nikoli ne rekreira. Večina ljudi iz občine Trebnje pa z življenjskim stilom očito »prepušča svoje zdravje zgolj skrbi zdravnikov«. To je »Tek« zavoljo dejstva, da je celotna prirediteljska kot telesnokulturna in rekreacijska akcija. Vendar Marko Kapus, sekretar ZTKO Trebnje in gonilna sila v pripravljem odboru za »Tek«, svari pred ozkim gledanjem. »Tek mladosti je projekt, ki je odprt v širši slovenski, jugoslovanski in mednarodni prostor in ki pomeni skupek več dejavnosti. Te sodijo med tako imenovane mejne, o katerih družba veliko naredi v besedah in manj v de-

Marko Kapus

janjih. Mislim na kulturo, šport, delo z invalidi,« skicira Kapus projekt.

Prevedena v program letošnje prireditve, devete zapovrstjo, je zamisel v grobih obrisih ta: 23. maja ob 19. uri bo v trebanjski knjižnici srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov Dolenjske in Bele krajine, ob 18.30 pa se bo sta pomerili v šolski telovadnici v Trebnjem košarkarski ekipi paraplegikov in Zlate selekcije. 25. maja bo sta v Trebnjem mednarodni atletski miting paraplegikov in Tek mladosti. Opozoriti velja tudi na invalida umetnika Stojana Zafreda, katerega razstavo bodo odprli 26. maja ob 19. uri v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici.

Ob vsem se lahko v Trebnjem pohvalijo z dobrim odzivom udeležencev.

»V Trebnjem je sodelovalo na tehki petdesetkrat več udeležencev kot na množični tekaški prireditvi v Radenci,« spomni na lansko leto Marko Kapus. Vsega, kar daje družjenje ljudi v prijetnem okolju, pa se itak ne da prikazati statistično. Ostaja v duši.

L. M.

UGODNOSTI ZA KRVODAJALCE

KOČEVJE — V Kočevju je bila krvodajalska akcija včeraj in predvčeršnjim, se pravi 22. in 23. maja. O njenem uspehu bomo še poročali. Od predstavnika republiškega vodstva RKS, ki je bilo te dni na obisku v Kočevju, pa smo zvedeli, da po novem zveznem predpisu pripada vsakemu, ki odda kri, 2 dni dopusta. Za Slovenijo in njeno gospodarstvo kjer je 5,5 odstotka prebivalcev krvodajalcev, je to veliko in preveliko breme, saj znese okoli 200.000 prostih dni. Zato slovensko vodstvo RK predlaga, naj bi bil prost le en dan, razen tega pa naj bi krvodajalce, ki so darovali kri nad 15-krat, oprostil plačila participacije za zdravstvene storitve. Znajo je, da so krvodajalci predvsem zdravi ljudje, torej ta ugodnost ne bi predstavljala velikega bremena.

V SOBOTO PRICETEK KOPALNE SEZONE? — Tako se sprašujejo odgovorni za sevniško kopališče in se z bojzajno ozirajo proti nebu. Samo od tega, ali bo vreme zdržalo, je odvisno, kdaj se bo dejansko pričela letošnja kopalna sezona. Preteklo nedeljo so delavci zavzeto čistili olimpijski bazen (na posnetku), da bi tudi tako pripomogli k vse večjemu ugledu kopališča, ki ima tudi po mnenju inspekcij zmeraj zelo čisto vodo. (Foto: P. P.)

UGODNE CENE

Z NAŠO KAKOVOSTNO OPEKO!

062/701-211

Mercator - Ograd, Ormož

UGODNE CENE — DOSTAVA NA PARCELO

SOP KLEPAR — PODJETJE ZA PROIZVODNJO INDUSTRIJSKE OPREME KRŠKO, p. q.

SOP KRŠKO SOP KLEPAR, p. o. — Krško, Žadovinek 39

Po 35. in 37. členu Statuta podjetja SOP KLEPAR KRŠKO razpisna komisija, imenovana od delavskega sveta, objavlja razpis za

direktorja

Kandidati za direktorja morajo poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo,
- da imajo 5 let delovnih izkušenj,
- aktivno obvladajo tuj jezik,
- predstavijo program.

Rok za prijavo kandidatov na razpis je 15 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od zaključka razpisnega roka. Prijave na razpis z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba poslati na naslov:

SOP KLEPAR-podjetje za proizvodnjo industrijske opreme
Krško,
Žadovinek 39
Za razpisno komisijo
68270 KRŠKO

Iskra

TOVARNA UPOROV IN OPREME ŠENTJERNEJ

proda najboljšemu ponudniku naslednjo opremo in posode:

- hidravlična apkant preša
TIP: HAP 1000 KN
- stružnica — tip TPN 160
- stružnica — tip AC 280
- stružnica — tip TES 1/1000
- stružnica — tip HN 500
- brusilni stroj za ravno brušenje — tip URB 750
- posode BLANCO 41 z ročkami in pokrovi

Opremo in material lahko prevzamete takoj po sklenitvi dogovora. Vse informacije lahko dobite v Iskri, tovarni uporov in opreme pri tov. Andražu Rumpretu, tel. 42-020 int. 312.

Mercator **krka** **kmetijska zadruga krka n. sub. o.. Novo mesto**

TZO Kmetovalec, n. sub. o. Novo mesto-Graben

Razpisna komisija zadružnega sveta razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA TZO — individualnega poslovodnega organa (ni reelekcija)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da so državljani SFRJ in izpolnjujejo splošne pogoje po zakonu,
2. da imajo končano šolsko izobrazbo VI. ali V. stopnje kmetijske, organizacijske, ekonomske ali pravne smeri ter 3 oz. 5 let delovnih izkušenj v svoji stroki,
3. da imajo sposobnost vodenja, organiziranja in usklajevanja delovnega procesa,

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o šolski izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo TZO« v 15 dneh po objavi. O imenovanju bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

SKUPŠČINA OBČINE KOČEVJE
IZVRŠNI SVET
POSEBNA STROKOVNA SLUŽBA ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

OBVESTILO

Obveščamo vse interesente, da je Posebna strokovna služba za stanovanjsko gospodarstvo na podlagi 25. člena Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Kočevje odprla

I. NATEČAJ

za uvrstitev na prednostni vrstni red za pridobitev posojila iz sredstev vzajemnosti, združenih pri Posebni strokovni službi za stanovanjsko gospodarstvo izvršnega sveta občine Kočevje v letu 1990

1. Za delavce in upokojene:
 - posojila za graditev stanovanj in nakup stanovanj ali stanovanjskih hiš,
 - posojila za adaptacije ali prenove stanovanj;
2. Za delavce, zaposlene pri obrtnikih, in kmete kooperante:
 - za gradnjo in adaptacijo stanovanj in stanovanjskih hiš.

Rok za prijavo na natečaj je 25. 6. 1990. Natečaj je bil razposlan podjetjem in drugim pravnim osebam, kjer se lahko vsi prosilci seznanijo s podrobnejšo vsebino natečaja.

Vodja posebne strokovne službe:
DUŠAN ORAŽEM, dipl. inž., I. r.

Republika Slovenija
OBČINA NOVO MESTO
SEKRETARIAT ZA URBANIZEM IN VARSTVO OKOLJA

RAZPIS ZA ODDAJO V NAJEM POSLOVNIH PROSTOROV

1. ŽUŽEMBERK, GRAJSKI TRG 33
poslovni prostor v pritličju s površino 18,30 m², primeren za trgovinsko in podobno dejavnost
2. OTOČEC, ŠENTPETER 5
poslovni prostor v I. nadstropju s površino 37,20 m², primeren za pisarniške prostore oziroma za mirno obrt
3. GLOBODOL 39, nekdanja osnovna šola
prostori so v kleti, pritličju in podstrešju s skupno površino 310,30 m²
Prostori bi bili s preureditvijo primerni za trgovsko oziroma obrtno dejavnost.
4. KARTELJEVO, nekdanja osnovna šola
poslovni prostor v I. nadstropju s površino 54,30 m² je primeren za pisarniške prostore.

Najemnik mora prostor usposobiti na lastne stroške najkasneje v treh mesecih od primopredaje. Izbor med ponudniki bo opravljen glede na ponujeni program. Objekt pod zap. št. 3 je možno odkupiti. Vloge pošljite v roku 15 dni od objave na naslov: Občina Novo mesto, Sekretariat za urbanizem in varstvo okolja, Novo mesto, Novi trg 6/II z oznako »razpis poslovnega prostora«.

Vse podrobnejše informacije dobite po tel. 21-040, int. 255. 312/21

Z A V A R O V A N J E O S E B

MURPHYJEV ZAKON
OSEBNE VARNOSTI

ČE OBSTAJA
MOŽNOST,
DA LAHKO GRE
KAJ NAROBE,
BO NAROBE
TUDI ŠLO.

zavarovalnica triglav
 KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

RAM
 AGROSERVIS

SERVIS IN PRODAJA REZERVNIH DELOV ZA KMETIJSKE STROJE

motorne žage, kosilnice, kultivatorji in dieselske BOSCH tlačilke

61356 Dobrova pri Ljubljani, Podsmreka 7
 tel. (061) 262-264, telefax: (061) 272-229

ROTAR ANTON

Prodajamo **NOVE** motorne žage, škropilnice, čistilnike — kose, motokultivatorje in priključke za Goldoni — Labin.

Prodajamo tudi **REZERVNE DELE** za motorne žage, motokultivatorje, kosilnice z motorjem ACME in LOMBARDINI (pošiljamo tudi po pošti) in opravljamo **SERVISNE STORITVE**.

Motorne žage vam nudimo po naslednjih cenah:

STIHL		HUSQVARNA	
STIHL 026	6.250,00 din	Husqvarna 242 SG	6.980,00 din
STIHL 034	7.180,00 din	Husqvarna 61 FF	6.790,00 din
STIHL 038	7.270,00 din	Husqvarna 266 XP	7.530,00 din
STIHL 044	8.610,00 din		
STIHL 064	8.840,00 din		

ŠKROPILNICE
 STIHL SG 17 6.220,00 din

MOTORNE KOSE — ČISTILCI
 STIHL FS 220 naramna 7.400,00 din
 ALPINA 32 FLEX nahrbtna 7.550,00 din
 ALPINA VIP 24 naramna 6.550,00 din

MOTOKULTIVATORJI IN PRIKLJUČKI GOLDONI — LABIN

Goldoni super SPECIAL DIESEL (vrtljive ročke) 14 KS	26.950,00 din
Freza za Super Special	8.020,00 din
Kosa za Super Special	8.698,00 din
Prikolica za Super Special	15.650,00 din
Goldoni MONDIAL Junior BENZIN — 8 KS	13.470,00 din
Freza za Mondial	5.799,00 din
Rotacijska kosilnica RK 55 M	2.900,00 din

ZA OBISK SE PRIPOROČAMO!

tedenski koledar

Četrtek, 24. maja — Marjana Petek, 25. maja — dan mladosti Sobota, 26. maja — Filip Nedelja, 27. maja — Avguštin Ponedeljek, 28. maja — Ignac Torek, 29. maja — Majda Sreda, 30. maja — Ivana

LUNINE MENE
24. maja ob 13.47 — mlaj

kino

BREŽICE: 25. in 26. 5. (ob 20. uri) ameriška srhljivka Dama in detektiv. 25. in 26. 5. (ob 22. uri) ameriški erotični film Zmeraj pripravljene. 27. (ob 18. in 20. uri) in 28. 5. (ob 20. uri) ameriška akcijska komedija Vesoljček — bigfoot. 29. in 30. 5. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Delta force commando.

ČRNOMELJ: 24. 5. (ob 20. uri) ameriški glasbeni film Ognjena srca. 25. 5. (ob 19. uri) ameriški karate Ameriška Ninja — III. del. 25. 5. (ob 21. uri) ameriški erotični film Super desetica.

službo dobi

ŽENSKO za čiščenje lokala potrebuje. ☎ 22-242, int. 216. 41

DIPLOMIRANEGA ekonomista — komercialista za delo v biroju in na terenu ter administratorko sprejemno takoj. Podjetje VAKO Črnemelj, ☎ (068) 52-073. 49

MLAJŠE UPOKOJENKE in ostale žene, če stanujete v Novem mestu, Straži ali bližnji okolici in imate spretno roko, za daljše obdobje vam nudim možnost do-brega zaslužka. Informacije po ☎ 22-864, popoldne in zvečer. (ček-SD-21)

službo išče

POŠTENA, vestna in brez izkušenj, potrebuje 4-urno zaposlitev. Naslov v upravi lista. (ček-SI-21)

stanovanja

MANJŠE STANOVANJE ali vikend za bivanje iščem. Možen kasnejši odkup. Ponudbe pod šifro: DOLENJSKA - TREBNJE. 14

ENOSOBNO STANOVANJE s telefonom oddam. ☎ 26-941. 80

STANOVANJE v Novem mestu ali okolici nujno potrebuje zakonski par brez otrok. Šifra: »REDNI PLAČNIK«. (1561-ST-21)

motorna vozila

JUGO 45, december 1983, ugodno prodam. Tel. 20-476. (1568-MV-21)

126 P, letnik 1984, in črno-beli televizor zelo ugodno prodam. Anton Kavčič, Družinska vas 56, Šmarješke Toplice. (ček-MV-21)

PRODAM ali zamenjam R 5 Kampus za starejšega golfa. Rado Damjanovič, Slavka Gruma 15, Novo mesto, tel. 28-284. (1573-MV-21)

126 P, letnik 1981, in 126 P, letnik 1982, ugodno prodam. Tel. 25-370. (1577-MV-21)

AVTOMATIK A 3 S, star leto in pol, poceni prodam. Tel. 25-785. (1578-MV-21)

JUGO 45 E, letnik 1986, bele barve, registriran do 16. novembra 1990, prodam. Tel. (068) 20-305 vsak dan. (1579-MV-21)

GOLF GTO, letnik 1989, 126 P, letnik 1982, in novo diatonično harmoniko b, es, as, prodam. Gor. Kamence 23, Novo mesto. (1580-MV-21)

FIAT 126 P, september 1987, ugodno prodam. Tel. 25-424. (1583-MV-21)

126 P, letnik 1986, prodam za 3500 DEM. Tel. 51-095. (1585-MV-21)

R 5 GTL, letnik 1985, prodam. Pod Trško goro 69, Novo mesto, tel. (068) 21-719. (1590-MV-21)

JUGO 45, prva registracija 1982, 71.000 km, prodam. Tel. 26-668. (1593-MV-21)

Z 750, letnik 1980, prevoženih 58.000 km, prodam. Cvelbarjeva 10, Novo mesto. (1595-MV-21)

WARTBURG, star dve leti (13.000 km), prodam za 51.000 din. Tel. 22-725. (1594-MV-21)

OHANJEN 126 P, letnik 1982 prodam. Zvonka Volf, Ul. Slavka Gruma 80, Novo mesto.

R 4, letnik 1979, registriran do 15. 5. 1991, in motor 15 SLC, letnik 1980, prodam. Denžič, Zagrebška 26, Čatež, Brežice. (1617-MV-21)

PZ 125, neregistriran, vozen, 30.000 km, ugodno prodam. ☎ 60-062, popol-

27. 5. (ob 20. uri) ameriška ljubezenska drama Ljubezen v minusu. 29. 5. (ob 20. uri) ameriški pustolovski film Dih smrti.

KRŠKO: 24. 5. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Delta force Commando. 25. 5. (ob 20. uri) in 27. 5. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Rambo III. 29. 5. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Jekleni trikotnik. 30. 5. (ob 18. uri) ameriška komedija Johny 5.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 25. do 27. 5. (ob 19. uri) ameriški film Brezno. 28. in 29. 5. (ob 19. uri) ameriški film Ameriška Ninja — II. del. 30. 5. (ob 19. uri) ameriški film Zaljubljena sirena.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 24. 5. (ob 18. in 20.30) ameriška drama Rojen 4. julija. Od 25. do 27. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriški znanstvenofantastični film Druga nacija. Od 25. do 27. 5. (ob 22. uri) ameriški erotični film Zgodba o Joani.

28. 5. in 29. 5. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Stroj za ubijanje. 28. in 29. 5. (ob 18. uri) ameriška celovečerna risanka Ameriška pravljica. 30. 5. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Okrutna džungla.

dne. (1616-MV-21)

POZOR! Prodaj fiat 132 ali ga menjaj za manjši avto. ☎ 28-717. (1612-MV-21)

R 4 TL, letnik 1979, ugodno prodam. ☎ 65-431. (1602-MV-21)

FIAT UNO 45, rdeč, registriran do maja 1991, prodam za 7.600 DEM. ☎ (068) 86-255. (1603-MV-21)

SKODO 120 L, letnik 1980, zelo ohranjeno, prodam. ☎ (068) 24-060 ali 24-648. (1605-MV-21)

ZASTAVO 750, letnik 1982, prodam. ☎ (068) 73-024. (1606-MV-21)

GOLF BENCINAR, letnik 1980, jugo skala 101, letnik 1988, prodam. ☎ 44-140. (1607-MV-21)

GOLF, letnik 1980, in zastavo 750 LE, letnik 1982, prodam. Nadu, Škocjan 66. (1609-MV-21)

JAWO 350 TS, letnik 1988, po polovični ceni, prodam. ☎ (068) 24-867. (1611-MV-21)

Z 101, letnik 1985, prodam. Jože Šteingel, Sadinja vas 16, Dvor. (1600-MV-21)

R 14, rdeče barve, letnik 1979, odlično ohranjen, ves čas garažiran in zaščiteno, prodam za 4200 DEM. Registriran do konca julija 1990. ☎ 28-192. (P21-4MO)

APN 6, letnik 1987, kot nov, ugodno prodam za 1000 DEM. ☎ 28-192. (P21-4MO)

GOLF DIESEL S paket, letnik 1985, in drva prodam. Gor. Kamence 1, Novo mesto. (P21-5MO)

DAIHATSU turbo diesel, 3/90, prodam. ☎ (068) 49-320. 3

GOLF diesel, letnik 1987, prodam. ☎ (068) 22-981. 9

126 PGL, letnik 1989, prodam. Turk Janko, Jurka vas 4 A, 68351 Straža. 16

GOLF JX DIESEL, november 1989, bele barve, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068) 67-672. 17

GOLF DIESEL, letnik 1984, dobro ohranjen, prodam. ☎ 65-187. 19

FIAT 126 P, letnik 1986, prodam. ☎ 25-113. 20

R 4 GTL, letnik 1987, registriran do aprila 1991, prodam. Prodajam tudi nove oljne gorilce za centralno kurjavo. Ravbar, ☎ 65-247. 21

R 4 GTL, star tri mesece, prodam. ☎ 51-333, popoldne. 22

JUGO 45, star eno leto, in starejšo televizijo, prodam. ☎ 27-905. 24

JUGO 45, letnik 1986, prevoženih 31.000 km, prodam. ☎ 28-811. 26

R 4 GTL, star dve leti, modre barve, prodam. ☎ 24-353. 27

FIAT 126 P, letnik 1981, prodam za 1900 DEM dinarske protivrednosti. Kastelic Sandi, Prečna 68, Novo mesto, ☎ 23-784. 30

R 19, letnik 1989, R 5, letnik 1990, 126 P, letnik 1989, prodam. Rožanc Zvo- ne, Jelše 1 A, 68222 Otočec, ☎ 26-061, ob delavnikih do 8. ure. 32

126 P, letnik december 1979, ugodno prodam. ☎ 27-047, popoldne ali zvečer. 33

R 4 GTL, letnik 1984, prevoženih 32000 km, prodam. ☎ (068) 82-875. 38

JUGO skala, letnik 1988, višnjeve barve, prodam. Mile Ostič, Sevno na Trški gori 14, 68222 Otočec. 43

GOLF diesel, letnik 1985, prodam. Jože Jamnik, Pristava 5, 68310 Sentjerne, ☎ 42-904. 44

ZASTAVO 850, letnik 1984, prodam. ☎ 76-309. 45

126 P, star tri leta in pol, prevoženih 16000 km, prodam. ☎ 25-035. 47

JAWO 350, letnik 1987, 1100 km,

kovinsko rdeče barve, registrirana do aprila 1991, in molzni stroj Vitrovica, prodam. ☎ (0608) 69-428. 51

Z 125 P, letnik 1977, prevoženih 82.000 km, potreben manjših kleparskih del, je v voznem stanju, registriran do novembra 1990, prodam. ☎ 25-839. 54

GOLF JX DIESEL, rdeče barve, letnik 1987, prodam. ☎ (068) 76-262. 55

Z 750, potreben popravila, ugodno prodam. Jože Novak, Vel. Bučna vas 4. ☎ 21-096. 56

AX 11 TRE, avgust 1987, 35.000 km, 5 prestav, troje vrat, kovinske barve, prodam. Cena 100.000 din. ☎ (068) 65-030. 57

MOTORNO KOLO BMW R 27, letnik 1964, prodam. Požgaj Dušan, Kambičev trg 5, 68311 Kostanjevica. 59

TOMOS avtomatik, malo rabljen, prodam. ☎ 25-464. 61

Z 128, star tri mesece, karamboliran, prodam. ☎ 21-013. 65

Z 128, staro 2,5 let, prodam. ☎ 84-165. 67

Z 750, letnik 1985, prodam. Ovniček Janez, Dolž 58, Novo mesto. 68

Z 750, dobro ohranjeno, prodam za 1.300 DEM. ☎ 85-006. 69

126 PGL, star dve leti, 8.000 km, prodam. ☎ (068) 22-761. 70

R 5 CAMPUS, nov, kovinske barve, zatemnjena stekla, prodam. ☎ 26-098. 73

JUGO 45, letnik 1989, prodam. Kočar Dejan, Vel. Brusnice 58 a, 68321 Brusnice. 77

GOLF diesel, prva registracija november 1984, prodam. ☎ 27-466. 81

KOMBI IMV 1900 BR, letnik 1984, kason s podaljšano kabino, nosilnost 1 t, s cerado, dodatno opremo, dobro ohranjen, prevoženih 68000 km, prodam po ugodni ceni. Tel. (0608) 75-807. (P20-25MO)

126 P, letnik 1981, prodam. Tel. 44-594. (1566-MV-21)

GOLF diesel, letnik 1989, in JEP Mahindra prodam. Tel. 86-155. (1556-MV-21)

MOTOR Tomos electronic (90 ccm) poceni prodam. Adamičeva 63, Novo mesto. (1557-MV-21)

DIANO, letnik 1979, prodam. Tel. 27-183. (1552-MV-21)

prodam

KOLESARSKI DRES in nove kolesarske čevlje št. 42 ugodno prodam. ☎ 28-192. (P21-4MO)

VIDEOREKORDER ORION, star 2 leti, prodam. ☎ 23-430. (P21-5MO)

KOBILICO, staro 14 mesecev, prodam ali zamenjam za junca ali kravo. Viktor Plut, Mačkovec 4 pri Jugorju, Suhor. (1574-MV-21)

KOZO in štiri mladiče prodam. Jože Grubar, Gor. Vrhpolje 77, Sentjerne. (1586-MV-21)

MLADO KRAVO po teletu prodam. Mirič, Sela 39, Straža. (1588-PR-21)

ŽREBICO, staro 10 mesecev, prodam. Berus, Cegelnica 51, Novo mesto. (1587-MV-21)

PRODAM 4 KOZE, in enega kozlička, stare 2 meseca. Kaferle Ciril, Gor. Karteljevo 9, Novo mesto.

KRAVO, osem mesecev brejo, prodam. Ločna 34, Novo mesto. (1592-PR-21)

RAZPELO (110 x 190), 200 let staro, prodam. Tel. 49-647. (1596-PR-21)

INDUSTRIJSKI šivalni stroj singer prodam. ☎ (068) 28-642. (ček-PR-21)

KOMBINIRAN otroški vozček HA-ICK in avto sedež MOTHER CARE z varnostnimi pasovi prodam. ☎ (068) 21-674. (P21-3MO)

NOVO FRAJTONARICO Be, Es, As, prodam za 12000 din in nov daljnogled, z montažo na karabin, za 3000 din. ☎ (0608) 82-483. (P21-2MO)

KOLO pony — Rog prodam. ☎ 21-874. (1619-PR-21)

ŠPORTNO kolo pinarello ugodno prodam. ☎ 22-283 dopoldne. (1613-PR-21)

OTROŠKO postelje z jogijem prodam. ☎ 28-717. (1612-PR-21)

KAMP prikolico adria 320, malo rabljeno, dva gumi voza za traktor (16 in 15 col), nova, prodam po ugodni ceni. ☎ 44-051. (1496-PR-20)

PARCELO (18 arov) na Hrastu prodam. Na parceli je voda in elektrika. Asfalt do parcele. Đako Brajčić, Hrast, Suhor. (1575-PO-21)

HIŠO (do tretje faze) na lepi legi na Ratežu prodam. Tel. 24-595. (1589-PO-21)

HIŠO z gradbenim dovoljenjem, rekonstrukcija, v Semiški gori prodam. ☎ 60-062, popoldne. (1616-PO-21)

GOZD, 1,2 ha (listavci), v KS Semič prodam. ☎ 60-062, popoldne. (1616-PO-21)

STAREJŠO HIŠO z nekaj zemlje (elektrika, asfalt) blizu Otočca prodam. Naslov v upravi lista. (1604-PO-21)

HIŠO z dvema stanovanjema, centralno kurjavo, telefonom, na zelo lepi legi, z bregom do reke Krke na Otočcu, prodam. Informacije na tel. 07225/4153 Nemčija. (1265-PO-20)

STANOVANJSKO hišo, manjšo, starejšo, delno renovirano, v središču Brestanje, ugodno prodam. Ponudbe na tel. (061) 488-114. (1564-PO-21)

STAREJŠO stanovanjsko hišo, vseljivo s 1. septembrom, prodam ali dam v najem. Makše, Dečja vas 9, Trebnje. (1565-PO-21)

PRODAM gozdno parcelo, primerno za vinograd in vikend (1824 m²), v bližini okolici Mirne. ☎ 061/322-641 popoldne (P21-6MO)

VIKEND prodam v neposredni bližini Škocjana, z garažo, centralno kurjavo in

telefonom. Šifra: SONČNA LEGA.

POSESTVO, manjše, z opuščeno vinogradom, v Kostanjku pri Krškem prodam. ☎ (0608) 34-710. 6

VINOGRAD, zapuščen, 33 arov, primeren za vikend, oddaljen od Krškega 9 km, ugodno prodam. ☎ (068) 73-746, popoldne. 46

VINOGRAD, mlad, prodam v Vinjem vrhu. ☎ 76-328. 63

PARCELO, 4962 m², za zidanico, z lokacijsko dokumentacijo prodam. Parcela je na območju Bučke. Izkop narejen, na parceli 800 betonskih zidakov in pesek. ☎ (064) 25-412. 79

HRASTOVE DESKE (1,5 m²), debeline 4 cm, napol suhe, prodam. Tel. 65-315. (1558-PR-21)

PRALNI stroj Candy, dobro ohranjen, ugodno prodam. Tel. (068) 24-865. (ček-PR-21)

TOVORNO PRIKOLICO za osebni avtomobil prodam. Tel. 51-347. (1567-PR-21)

kupim

PIANINO, rabljen, kupim. ☎ 22-943, vsak dan od 8. do 12. ure. 76

GRABENO PARCELO ali starejšo hišo v Novem mestu ali okolici kupim. ☎ 28-327. 78

STAREJŠO HIŠO v okolici Novega mesta kupim. Šifra »ADAPTACIJA«. (1591-KU-21)

posest

KOŠNJO sena ob magistrali v Starih žagah poceni prodam. ☎ (061) 574-762. 2

MOTOR Tomos za čoln, izvenkrmini, T 4,5 in T 4,8, prodam. ☎ 25-952. 5

GRABENO barako, primerno za garažo, prodam. ☎ (068) 22-981. 11

TELEVIZOR Gorenje, barvni, star 10 let, nov ekran, prodam. Franc Koncija, Slovenska vas 7, 61322 Stara cerkev. 13

PEČ za etažno centralno Emo central 23, novo, in litoželezni kamin Franklin, tudi nov, prodam za 20 % ceneje. ☎ (0608) 81-428. 25

BOJLER (750 litrov) za zrak ali vodo, in litoželezni kamin Franklin, prodam. ☎ 25-113. 28

ŠPORTNO KOLO, moško, na deset prestav, prodam. ☎ 28-121, popoldne. 29

ŽREBICA, polnokrvnega arabca, stara dva leti, prodam. ☎ (0608) 91-850, od 14. do 15. ure, Zupančič. 31

KOLO, moško in žensko, novo, prodam skupaj za 4.000 din. Informacije ☎ (068) 73-541 ali (061) 327-033. 35

JADRALNI deski D 2 in Slalom 273, komplet, z dodatno opremo, prodam. ☎ (0608) 70-230. 39

ČEBELJE družine s panji AŽ 9 prodam. ☎ (0608) 70-230. 40

MOTOR Tomos T 10, dolga os, prodam. ☎ (0608) 31-110, po 17. uri. 48

PEČ za centralno etažno ogrevanje Emo central, 20 KW, z dvojnimi kurščem, črpalko Grundfos ter pomivalni stroj Candy, vse je novo, ugodno prodam. ☎ (0608) 81-481. 50

JARKICE, stare štiri mesece, prodam. France Hosta, ☎ 42-496. 53

LESNO OBDELOVALNI STROJ, znamke Triles, krožno žago (reskar), prodam. ☎ (0601) 42-565, popoldne. 60

PEČ Feroterm za centralno ogrevanje, novo, 35.000 kkal, ugodno prodam. ☎ 27-586. 62

OVCO z mladičem, primerno za zakol, prodam. Kolenc, Zalag 18, 68275 Škocjan. 64

REZERVNE DELE, rabljene, vseh vrst, za avtomobile z 101. VW 1300 in R 4, prodam. ☎ 76-387. 71

PRALNI STROJ Gorenje, star 6 let, v dobrem stanju, prodam. ☎ 23-756. 74

KOBILO prodam ali zamenjam za kravo. Graginc, Konec 11 a, Novo mesto. 75

kmetijski stroji

TRAKTOR Zetor 3545, na prvi pogon, prodam. Branko Abram, Ledina 74, 68290 Sevnica. 4

KOSILNICO BCS prodam ali zamenjam za konja. Karel Selan, Radohova vas 34, 61296 Šentvid pri Stični. 8

OBRAČALNI plug, enobrazdni, za traktor TV, nov gumi voz (13 col) in rabljen mlin za žito, prodam. ☎ (061) 81-387. 10

TRAKTOR IMT 558, prodam ali zamenjam za osebni avto. ☎ 40-174. 12

KOSO za motokultivator Gorenje Muta, prodam. ☎ (0608) 32-287. 23

SNOPOVEZALKO za BCS 127 kupim, prodam dvobrazdni obračalni plug Vogelnat. ☎ (061) 784-135, po 18. uri. 34

TRAKTORSKO kiper prikolico, nosilnost 4 tone, ugodno prodam. ☎ (0608) 60-202. 36

MOTOKULTIVATOR Mundial Labinprogres (8 KS), s priključki: frezo, plugom in kolesi za oranje, vse rabljeno eno sezono, zelo ugodno prodam. ☎ (068) 51-692. 42

MOTOKULTIVATOR Rex kombi z grebenom, odlično ohranjen, in traktorско kosilnico, bočno, za traktor IMT, prodam. Franc Kunšek, Dol. Orle 2, 68293 Studenec, ☎ (0608) 89-215. 58

PUHALNIK Tajfun, z elektromotorjem, prodam. ☎ (068) 56-758. 66

OBRAČALNIK sena maraton za BCS, dva kosa, poceni prodam. ☎ 60-062, popoldne. (1616-KS-21)

KOSILNICO BCS 127, staro 8 let, in obračalni SIP 220 prodam. Vodopivec, Biška vas 23, Mirna Peč. (1618-KS-21)

PLUG in kosilnico za traktor TV 732 prodam. Filipovič, Meniška vas 11, Dolenjske Toplice, ☎ 65-477. (1615-KS-21)

TRACNI OBRAČALNIK SIP 220 prodam. Pirh, Podgora 43, Straža. (1598-KS-21)

TRAKTOR IMT 540 in dva gumi voza, 15 in 16 col, prodam. Božnar, Slančji Vrh, Tržišče. (1572-KS-21)

TRACNE GRABLJE prodam. Jože Bakšič, Čisti breg 6, Sentjerne. (1562-KS-21)

razno

KOŠNJO ODDAM, Ragovo 8, Novo mesto. ☎ 25-951. 15

PETČLANSKA družina nujno potrebuje na posodo 5000 DEM ali dinarsko protivrednost za dobo vračila 24 mesecev. Če ste pripravljene pomagati, pokličite v upravo lista

V NOVEM MESTU, Otočcu ali v širši okolici iščem poslovni prostor za trgovino. V poštev pridejo tudi opuščena gospodarska poslojpa (štale) ali podobno. Zaželeno: možnost za parkiranje in dostop s ceste. Poslovni prostor ima lahko najmanj 60 m². Informacije na tel. (0608) 61-437. (ček-RA-19)

VABIM mlajšo upokojenko za pomoč v manjšem penzionu v Portorožu. Oskrba v hiši. Tel. (066) 73-244. (1555-RA-21)

prekllici

V OBČINI Krško niso naprodaj parcele s številko 324, 370, 734, 405, 532/1, 2244, 2384, 2404, 23, 2093/4 in 2094/1 do zapuščinske razprave, ki so v lasti Staneta Martinčiča in solastnikov. 37

MARTIN ŠAŠEK, Gabrje 21, Brusnice, prepuščujem prodajo premičnih stvari: ženi IVANKI ŠAŠEK iz Gabrja. (1608-PK-21)

obvestila

ELEKTROINSTALACIJE vseh vrst napeljujemo hitro in poceni. ☎ (061) 441-269 ali (061) 452-236. 52

CENJENE STRANKE obveščam, da

Komercialni oglas, osmrtnico ali mali oglas lahko naročite v programu

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

v novomeškem Kabelskem razdelilnem omrežju na kanalu 3

Glavni trg 24/1
68000 Novo mesto
Telefon: 068/23-611
Telefax: 068/21-696

14 komercialnih objav 470 din
mali oglas (2 objavi) 45 din
osmrtnica (2 objavi) 110 din

neprekinjeno opravljam avtoveleko vozil. ☎ 76-387. 72

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 12 tednov, iz kooperacijske reje, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodnih dnevnih cenah. Naročila sprejema in daje vse informacije: Jože Prosenik, Gostilna Humek, Dobova, tel. (0608) 67-607. (P8-6MO)

PISČANCE, bele, stare 3 tedne, bom prodajal 10. junija, rjave nesnice pa 30. junija. Jože Jeršin, Račje see, Trebnje, ☎ 44-389. (1601-OB-21)

VSI NA **GORSKO KOLO**
MOUNTAIN BIKE

SINDIKALNA PRODAJA

ZA SAMO **3.700 din** na 3 obroke

Informacije **BESS - PRO MARKET**
in naročila : tel. : 061 572 882 , fax: 061 218 968

Mercator **krka** **Kmetijska zadruga Krka, Novo mesto**

MERCATOR — KZ KRKA NOVO MESTO ZADRUŽNA HRANILNO KREDITNA SLUŽBA

VARČUJTE IN KUPUJTE Z NAMI!

Varčevalcem pri Zadrugi hranilno kreditni službi Novo mesto nudimo izredno ugodno obrestno mero za hranilne vloge na vpogled

25% letno

in možnost popusta pri nakupu blaga s hranilno knjižico HKS v vseh trgovinah KZ Krka.

Vrsta blaga	Vrednost nakupa din	Popust v %
ŽIVILA	nad 500,00	3%
	nad 1.000,00	5%
TEKSTIL	nad 1.000,00	3%
	nad 3.000,00	5%
TEHNIČNO BLAGO	nad 2.	

**FIRMA ZA POSREDOVANJE
Z NEPREMIČNINAMI IN OSTALE USLUGE
V TRGOVINI NA VELIKO IN MALO**

JUMB d.o.o.
Kristanova 46
68000 Novo mesto
☎ 068/21-948, 28-150

Prevzamemo vse storitve pri prodaji, nakupu in zamenjavi nepremičnin

POSREDUJEMO PRODAJO:

- Gostilna in gospodarsko poslopje ter 24 arov zemlje v Krškem
- Parcela 40 arov in 500 kosov trte z možnostjo graditve hiše ali vikenda — Krško-Libno
- Stanovanjska hiša pri Dol. Toplicah
- Dva vikend apartmaja v samostojni hiši na otoku Krku — vsak apartma 45 m²
- Vikend parcela ob Krki na Dolenjskem

POSREDUJEMO NAKUP:

- Večja parcela ali njiva v okolici Šmihela

VSE INFORMACIJE V FIRMI JUMB, d.o.o., PO TELEFONU ALI PISNO!

RAZPISNA KOMISIJA SREDNJE ŠOLE TEKSTILNE USMERITVE METLIKA

ponovno razpisuje prosta dela in naloge
— **RAVNATELJA**

- Pogoji:
- visoka izobrazba
 - pedagoško andragoška izobrazba in opravljen strokovni izpit
 - najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju vzgoje in izobraževanja

Zaposlitev ravnatelja se ureja po veljavnih standardih in normativih vzgojnoizobraževalnega dela pedagoških delavcev za srednje šole.

Kandidati naj pošljejo prijave na razpis v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

**Srednja šola tekstilne usmeritve Metlika,
Tovarniška 2, 68330 Metlika (za razpisno komisijo)**

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po končanem postopku.

**IZOLACIJE — SERVIS
ZAMRZOVALNIKOV!
VIKTOR PAJEK**
Ptujška cesta 89, Maribor
tel. (062) 305-150 ali
413-606 nonstop

Popravljam vse vrste zamrzovalnikov, ki točijo, rosijo, od zunaj ledenijo. Delamo z uvoženimi materiali po vsej Dolenjski, kamor seže Dolenjski list, in to že četrto leto. Za opravljena dela dobite garancijo kakor za nov izdelek.

Ugočnost:
V maju 20% popusta na cene storitev.
Se priporočamo! (P19-116MO)

**TOBAČNA
LJUBLJANA
KOMISIJSKA
PRODAJALNA KRŠKO**

Obveščamo cenjene kupce, da smo uvedli nov delovni čas prodajalne:

- ob delavnikih od 6. do 19. ure
- ob sobotah od 6. do 13. ure.

Za komisijsko prodajo tehnične blaga se priporoča Komisijska prodajalna Tobačne, Ljubljana, Cesta krških žrtev 59 — pri Pizzeriji.

DOBRODOŠLI

*Trpljenje tvoje se je izteklo,
zaprla trudne si oči,
zapustila v našem domu si praznino,
v srcih naših bolečino.*

ZAHVALA

Po težki in hudi boleznini nas je za vedno zapustila dobra in skrbna mama, sestra in teta

**OLGA
PIRC**

iz Podgore pri Straži

Prisrčna hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in vence in pokojnico pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je po kratkotrajni in hudi boleznini nenadoma zapustil naš dragi oče, stari oče, brat, stric, tast in svak

**FRANC
DRAGAN**

z Roj pri Trebelnem 9

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, nas tolažili in nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Hvala govornici, pevcem in župniku za lepo opravljeno pogrebno svečanost. Prisrčna hvala darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi dragega moža, brata in strica

**ANTONA
ANDREJČIČA**

iz Črmošnjic 38

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in nam karkoli pomagali ter izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala govornikom in gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega

**JOŽETA
GREGORIČA**

iz Črnomlja, Vrtna 7

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi prerani zadnji poti, nam izrekli sožalje, podarili cvetje in nam karkoli pomagali v naši veliki bolečini, ter vsem, ki ste ga obiskovali v času njegove boleznini in mu krajšali težke trenutke. Lepa hvala sosedom, posebno pa družinam Belca in Balkovec, osebju ZD Črnomelj, še posebej dr. Tomčevi, DO Belt ter moškemu pevkemu zboru, sodelavcem Beti in Knjigovodskega centra, govornikoma Jakliču in Gladku za besede ob slovesu. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je zapustil naš dobri in skrbni mož, oče, stari oče in brat

**DRAGO
DEŽAN**

s Tolstega vrha 6 a

Od njega smo se poslovili 5. maja v Orehovici. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Luzar in Jančar. Vsem, ki ste pokojnika spremili na zadnji poti, ter gospodu župniku za lepo opravljen obred najlepša hvala!

Žalujoci: žena Marija, hčerka Mojca z družino, sin Franci z Ingo ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, babice in prababice

ALOJZIJE ŽELJKO

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, spremstvo na njeni zadnji poti ter izraze sožalja. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom kirurškega oddelka in sestram z oddelka za intenzivno nego Splošne bolnišnice v Novem mestu za njihovo požrtvovalno delo. Najlepša hvala tudi predstavniku KO ZZB NOV Majde Šilc za poslovilne besede, duhovniku za opravljen obred, Društvu upokojencev Novo mesto, Cestnemu podjetju Novo mesto, pevcem, Adiju in stanovalcem z Ragsavske ulice št. 10. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Vsi njeni

*Žalost, solza, bolečina
te zbudila ni, a ostala
je tišina, ki močno boli.*

V SPOMIN

28. maja bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, ata, dedi in tast

**LOJZE
POVŠE**

Dol. Podboršt 3, Mirna Peč

Le grob tvoj so naša srečanja s teboj.
Spomin na te v naših srcih bo živel.

Vsi, ki smo te imeli radi

*Trpljenje tvoje se je izteklo,
zaprla trudne si oči,
zapustila v našem domu si praznino,
v srcih naših bolečino.*

ZAHVALA

Po hudi in težki boleznini nas je v 83. letu starosti zapustila mama, stara mama, prababica, teta in tašča

**MARIJA
PELKO**
rojena ŠIMC

iz Šmarjeških Toplic 12

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence ter našo drago mamo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini Primc z Iga, moškemu pevkemu zboru, Mizarstvu Ig ter g. župniku in kaplanu za poslovilne besede in lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

*Ko brez miru okrog divjam,
prijatelj prašajo me: kam?*

*Oblak ne ve in val ne kam,
kam nese me obup, ne znam.
(F. Prešeren)*

ZAHVALA

V 48. letu starosti nas je zapustil naš dragi brat in stric

**JANEZ
POVŠE**

iz Novega mesta

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter Janeza pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo Novoteksu, predvsem njegovim sodelavcem DSSS, pokojnikovim sošolcem iz gimnazije, pevkemu zboru iz Otočca, sodelavcu za poslovilne besede ter gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem, in
večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po težki boleznini nas je v 59. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC MIKLIČ

upokojeni vlakovodja iz Cegelnice 42

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam karkoli pomagali, nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi delavcem ŽG-Sekcija za promet Novo mesto, Sekcije za vzdrževanje prog Novo mesto, ISKRÉ Tenel Novo mesto, osebju interne bolnice Novo mesto, govorniku Francu Bojancu za besede ob odprtem grobu, pevcem in proštu Lapu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

*Dobrotljive domače so dobrave
odprle izgubljenju srčno stran,
studenec močnih, čistih sem željan,
potapljam v dobre zemlje se vonjave.
(F. Balantič)*

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je po hudi boleznini zapustil naš dragi

FRANCE SAJE

iz Straže

Iskrena hvala vsem, ki ste mu med boleznijo pomagali, nam pa v najtežjih trenutkih stali ob strani.

Vsi njegovi

Portret tega tedna

ALOJZ KASTELIC

Zgodba o slovenskem kmetu je zgodba o slovenskem narodu. Naj so se po mestih pretakale še tako pisane množice idej in ljudi, je kmet delal po svoje naprej, varoval tradicijo in sprejemal le tisto, kar je preneslo njegovo strogo presojo in preizkušnje. Lahko bi rekli, da revolucionarnost ni blizu slovenski kmečki naravi in da je prav to tisto, kar ga je po vojni ohranilo, saj so bile na delu močne sile, ki naj bi ga zlomile. Pa je vendarle nekako preživel valove, ki so ga poskušali odnesti z zemlje in nazadnje sam sprožil val, ki je narodu prinesel novo demokracijo. Kmečka zveza je bila namreč prva stanovska in politična organizacija, ki je takrat, ko se je o strankarstvu v mestih šele šušljalo. Pa vendar, ima slovenski kmet v odprti Evropi, h kateri težimo, možnost za lepše življenje? Odprla se bo namreč močna in neizprosna konkurenca.

Alojz Kastelic z Malega Vrha pri Mirni Peči je tip kmeta, ki se pripravlja na preživetje tudi v najhujši konkurenci. Je mlad, strokovno visoko izobražen, ima kmetijo in sodobno opremo. Ima tudi že precej izkušenj, saj že od malega dela doma na kmetiji, ki jo je tudi njegov oče vodil dokaj napredno, preden pa je letos postal čisti kmet, je pet let delal pri drugih kot kmetijski pospeševalec. »Problem dolenjskega kmetijstva so razmeroma majhne kmetije s prav neverjetno razdrobljenostjo. Le redke so nekoliko bolj

zaokrožene, da se da gospodariti. Mi imamo 8 ha zemlje v dvajsetih parcelah, to pa otežkoča sodobnejšo obdelavo, pa tudi paša je nemogoča. Pol hektara velika obdelovalna parcela v enem kosu je tukaj že redkost. Komasačija pa tudi ni enostavna, tako kot na ravnini, saj že sam nagib terena zahteva terasasto razparceliranost in meje med parcelami tako visoke, da je njihova izravnava nesmiselna, saj bi nastal prevelik nagib za strojno obdelavo, pravi Alojz, ki tudi meni, da kmetje še vedno premalo uporabljajo nove dosežke kmetijske tehnologije in ne grejo naprej z znanjem. »Spodbude za to je danes dovolj, žal pa starejši mislijo, da je dobro tako, kot so delali doslej. Mlajših je malo, potrebovali pa bi tudi temeljitejšo izobrazbo. Že daleč smo namreč od pojmovanja, da je kmetovanje enostavno. To je poklic, v katerem moraš obvladati največ stvari, vse kmetijske stroje, poleg tega pa še strojništvo, ekonomiko in vse, kar je s tem povezano. Mnoge dolenjske kmetije imajo še vinograde, kar je veliko breme za pravega kmeta. Dolenjski kmet daje prednost delom v vinogradu, ta pa časovno sovpadajo z deli na polju. Škropljenje vinogradov in spravilo sena nekako ne gresta skupaj.«

Pa bo slovenski kmet lahko obstal in z lastnim delom držal pritiske tržnega gospodarjenja in tuje konkurence? »Sam nikakor ne, meni Alojz Kastelic, ki ima v hlevu 18 krav mlekarič in 15 telic, letno pa odka pridelja približno 90 tisoč litrov mleka. »Moja žena je zaposlena in tako je tudi pri mnogih drugih kmetijah. Vendar bi morali najti mehanizme, ki bi kmetu ob poštenem delu omogočili donosnost. Skoraj povsod po svetu je kmetijstvo močno subvencionirano kot strateška panoga. Škoda bi bila, če bi le pri nas prepustili kmetu zgolj tržnim mehanizmom in tako dokazali, da nam je malo mar za narodov obstoj in kultivirano pokrajino. Prav zato je potrebno, da je vsaj za sedaj kmečka zveza tudi politična, ne samo stanovska organizacija.«

T. JAKŠE

USODNA ZVEZA — Po čudnem naključju je smrečica vzklija v vrbrini duplini podruži meter od tal. Sedaj ni več smrečica, ampak že kar smreka, visoka kakih 5 ali 6 metrov, ki jo gostiteljica zaenkrat še kar dobro prenaša, verjetno pa bo kmalu napočil čas, ko bo breme tega nenavadnega sožitja končno le usodno za eno, če ne za obe tako povezani drevesi. Nenevadno igro narave je moč videti v dolini potoka Šajser pod Smolenjo vasjo. (Foto: T. Jakše)

PREŽIVELI SO BREZ MATERE — Fani Bizjak z Drnovega je velika ljubiteljica živali. Njeno dvorišče jih je vedno polno. Gospodinja od nekaj vzreja tudi zajce. Na sliki z mladiči, ki jim je sedmi dan poginila zailija. Fani jih je začela hraniti z mlekom in humano za otroke in jih sedem od devetih obdržala pri življenju. Zdaj že vsi jedo in normalno odrasčajo. Prva dva dni po poginu spregledali so bili še lačni in so z zamudo sprejeli, v veliko veselje gospodinjice pa so preživeli najbolj kritične dneve. (Foto: J. Teppey)

NOVO MESTO — V našem uredništvu smo minuli četrtek večer le trikrat dvignili telefon za Halo, tukaj je bralec Dolenjca. Dobili pa smo tudi prvo pismo za to rubliko, ki so ga poslali krajani iz okolice postaje v Mirni Peči. Moti jih, kot so zapisali, odnos bivše Dolenjske trgovine do zasebne trgovine Miljana v tem kraju. Trgovka, ki ji je dala v najem prodajni prostor, sedaj na vse načine nagaja. Odklopila ji je telefon in prepovedala parkiranje pred trgovino. »Morda jo moti hitra, prijazna in vsestranska postrežba, kakršne v bivši Dolenjski trgovini nismo bili vajeni,« so zapisali v pismu.

Po telefonu nas je prvi poklical Andrej Kastrevc iz Brezovega loga in povedal, da v gostišču Pavlin v Mačkovicu pri poročanju s čeki zaračunajo še 3-odstotno provizijo. Poklicali smo lastnico gostilne, ki je potrdila, da pri četih drugih bank, razen ljubljanske, res zaračunavajo provizijo, vendar le dvoodstotno. Tak znesek mora gostilničarka plačati tudi pri oddaji čekov v ljubljanski banki. Poklicala nas je tudi Ivanka Jalen iz Žirovnice na Gorenjskem in nas najprej pohvalila za dober časopis, pohvalila pa je tudi dobre in poštene Dolenjce. Rada bi, če bi jih poleti nekaj »izvozili« na Gorenjsko, saj v planinskih postojankah Dolič in Plani- ka potrebujejo dekleta in mlajše upokojence za strežbo, gospodinjska in druga dela. Pa še s helikopterjem se bodo peljali. Služb v tem času res ni na pretek, zato velja poklicati 064-80-543. Svež planinski zrak bi se marsikomu prilegel. Anonimni »telefonist« je povedal, da je eden od stavekovega odbora v tovarni prikolic Adria v IMV. Kritiziral je vodstvo podjetja, ki je krivo, da imajo kvalificirani mizarji le 2800 din plače, da je izguba tudi zato, ker se vodilni vozijo z izposojenimi avtomobili. J. P.

KDO JE POŽIGAL?
MALI GABER — 48-letna Marija Milovec iz Malega Gabra pri Trebnjem je prejšnji teden obvestila miličnike, da je nekdo med njeno odsotnostjo v romskem naselju Mali Gaber zažgal njeno 4 krat 3 metre veliko stanovanjsko barako z vso opremo. Kot se je pokazalo, je neznanec skušal zažgati tudi barako, last Rajka Kovčiča, vendar požig na srečo ni uspel. Milovecva je oškodovana za 8.000 dinarjev, neznanega požigalca pa še iščejo.

Metliška Vigred je neuničljiva

Osma Vinska vigred v Metliki je spet privabila na tisoče obiskovalcev — Bog program — Popili 6000 l vina in pojedli 120 janjcev in odojkov

METLIKA — Letošnja Vinska vigred, metliška veleprideitev, je ponovno dokazala, da je neuničljiva. Že osmo leto zapored ta tridnevna »fešta« privablja v Metliko na tisoče obiskovalcev iz Bele krajine, dolenjske strani Gorjanec, sosednje Hrvaške pa tudi iz bolj oddaljenih slovenskih in hrvaških krajev. Že v navadi je, da Belokranjci, ki delajo in živijo v drugih krajih, v času Vigredi pridejo domov.

Letos je bilo vreme ob koncu pre-

jšnjega tedna sicer bolj prizanesljivo kot ob lanski Vigredi, ki so jo zaradi dežja skoraj dobesedno komaj spravili »pod streho«, a brez moče z neba tudi ni šlo. Lani je dekleta iz plesne skupine Arruba, ki zadnja leta na večerni dinamični modni reviji predstavljajo najnovejše modele Betu, nalive kar »odplaknil« z odra, zadnji petek zvečer pa so poskočena dekleta in številni gledalci le ujeli tiste pol urice brez dežja, ki pa je potem še dolgo v noč narahlo škropil kljub vsemu kar lepo število »vigredarjev«.

Tudi sobota je bila sicer vremensko bolj kilava — kaže, da so ledeni možje z Zofko v Belo krajino prišli z enotedensko zakasnitvijo — padalo pa le ni. In v soboto zvečer in pozno v noč je bilo v Metliki trikrat več ljudi, kot ima to mesto prebivalcev. Živahno je bilo tudi v nedeljo, ki je že po tradiciji bolj »rezervirana« za Metličane.

Program, ki na Vigredi vsako leto zapolni vse tri dni, je bil tudi tokrat pester in bogat. Na metliških trgih se je neprestano nekaj dogajalo, napovedani program pa so v celoti izpeljali. Program je stal organizatorje blizu 100.000 dinarjev. Na Vigredi je bilo v treh dneh

prometa za okoli 650 tisočakov. Čeprav je bilo po oceni letos več obiskovalcev kot lani, pa so popili manj vina — letos okoli 6000 litrov, lani en hektoliter več. Ne morejo pa se pritožiti, da dinski pečenarji, ki so spekli kakih 120 janjcev in odojkov. Na natančen občun letošnje Vigredi bo treba še nekaj časa počakati, a prve ocene govoriyo, se bo ta velika, širše priljubljena in uveljavljena prireditev pokrila, kakšne večjega dobička pa ne bo. Kar pa je dobička, ga vsako leto koristno in pametno razdelijo. Od lanske Vigredi so primer primaknili 25 tisočakov za skup dobroga ozvočenja, ki bo na voljo za razne prireditve v Metliki, 21.000 dinarjev pa je šlo kot prispevek za ureitev grajskega dvorišča.

A. BARTELO

STRELA UDARILA V HIŠO

DOLENJE KAMENCE — Med popoldanskim neurjem, ki je divjalo 17. maja, je strela udarila v drevo ob stanovanjski hiši 28-letnega Franca Potočarja v Dolenjih Kamencah, nato pa treščila še v hišo 23-letnega Ivana Potočarja. Udar strele je zakrivil tudi manjši požar, skupne škode na obeh hišah pa je za okoli 6.500 dinarjev.

SPOMINI SKRIVAČA MARKA

RATEŽ — Danes, 24. maja, ob 17. uri bo v gostilni Vovko na Ratežu predstavitev knjige Franca Luzarja iz Gabrja »Spomini skrivača Marka«. Gre za delo, zavoljo katerega je avtor v preteklosti doživel veliko gorja, med drugim ga je sodišče obsodilo na zaporno kazen, ki jo je Luzar tudi prestal. Na predstavitev knjige in pogovor z avtorjem so vabljeni vsi, ki jih še vedno meglena podoba naše polpretekle zgodovine kakorkoli zanima.

SEJEM MALIH ŽIVALI

NOVO MESTO — V nedeljo, 27. maja, bo pred športno dvorano od 9. do 12. ure spet sejem malih živali. Vabljeni!

POŽAR V NOVOLESOVEM OBRATU

RAČJE SELO — Šele 16. maja so bili trebanjski miličniki obveščeni o požaru, do katerega je prišlo že 10. maja okoli 17. ure v Novolesu, TPE Račje selo. 28-letni Franc Pekolj je tisto popoldne skupaj z delovodjo Sašom Pungercarjem nastavljal rezilo na namiznem računalniškem rezkarju. Ker pa niso imeli pravih nožev, sta nastavila tiste iz medipana. To je pri rezkanju povzročilo trenje, ki je zanelo požar in za tisočaka dinarjev škode. Ogenj so delavci sami pogasili.

Skozi kritično oko kamere

Pavel Mihelčič odkriva disonanco med slikarjevim videnjem in resničnostjo dolenjske krajine

NOVO MESTO — Pavel Mihelčič, novomeški rojak, ki se je doma in v svetu uveljavil predvsem kot glasbenik, se je prejšnji teden mudil na Dolenjskem, kjer je na filmski trak presnel izvira Lamutova platna in akvarele iz depojev Dolenjske galerije. Ti posnetki bodo sestavni del njegovega kratkometražnega filma Kaplja kot solza. Mihelčič je režiser, scenarist, skladatelj in montažer tega filma. Kot predvideva, bo film končan junija meseca. Videli ga pa bomo na televiziji, in če bodo sestavljavci filmskih programov v dolenjskih kinematografih dovezni, morda tudi kot uvodni kratki film celovečernih filmskih predstav.

van premislek o našem ravnanju s krajino in okoljem ter kot reminiscenco iz naplavin časa. V spremljavi Lamutovih slikarskih videnj dolenjske pokrajine, njene barvitosti in čistosti se kamera sprehodi od izvira Gospodične na Gorjancih v dolino Krke, v Novo mesto in vse do Krkinoga izliva. Film je tako predstavitev Lamutovega dela, motivno povezanega s Krko in krajino ob njej, hkrati pa ekološki in časovni premislek o spremembah, ki sta jih prinesla čas in človekovo ravnanje. Zanimivo je, da scenarij ne predvideva spremnega besedila, v filmu bosta govorili le slika in glasba.

Mihelčič je za Dolenjski list razgrnil osebno ozadje angažiranja za film take vrste. Takole je v kratkem pogovoru povedal: »Mladost sem preživel v Novem mestu in se zato še čutim povezanega z njim in sploh z Dolenjsko, čeprav živim v Ljubljani vse od 1952. leta, ko sem odšel študirat. Ljudi osebno ne poznam več, kraji pa so mi ostali blizu, otrošča pa človeku blizu kraji njegovega otroštva.«

M. MARKELJ

BELOKRANJSKE DOBROTE

Ob vsaki Vinski vigredi, se pravi osmič zapored, pripravi aktiv knjižnih žena, ki deluje v okviru KZ Metlika, razstavo. Tokrat so v Ganglove razstavišču ženske pripravile jedi, so jih včasih ob trenju lana pripravili za terice, od predzajtrka do večer ter belokranjske velikonočne jedi. Ogled pa so dale še ročna dela svojim in babic, nekatera stara tudi in več let. (Foto: A. B.)

MOULIN ROUGE V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ — V diskoteki Grk, kjer nastopajo najrazličnejše popularne glasbene skupine Slovenije, bo v soboto 26. maja, nastopil tudi popularni duo Moulin Rouge. Sponzor prireditve Kompasova poslovalnica iz Novega mesta, ki bo izzrebanemu obiskovalcu omogočila brezplačno potovanje v Benetke.

Tečaj jadrnanja na deski tudi v Črnomlju

V soboto prva akcija Windsurfing kluba

ČRNOMLJ — Verjetno malo ljudi ve, da so konec aprila v Črnomlju ustanovili Windsurfing klub, ki sedaj združuje komaj 13 članov, ki pa so bili že sponzori pripravili sejem z naslovom Poletje-sport 90. To je sedaj edini tovrstni klub na Dolenjskem, čeprav zanimanje za jadrnanje na deski kot tudi za jadrnalno padalstvo, gorsko kolesarstvo ter vožno s kajaki in kanuji, s katerimi se nameravajo ukvarjati sekcije Črnomljskega kluba, med Dolenjci ni majhno.

»Odločili smo se, da se ne bomo udeleževali na političnem področju, zato pa toliko bolj na ekološkem. Poleti bomo s pomočjo sponzorjev poskušali sprožiti verigo popravil jezov na Kolpi. Verjamemo, da se bo Bela krajina začela turistično razvijati, zato pa nima smisla čakati, ampak je treba nastopiti radikalno,« pravi zagnano predsednik Windsurfing kluba Dušan Vrščaj. »Prav sejem, ki ga bomo v soboto, 26. maja, pripravili pred gasilskim do-

Dušan Vrščaj

mom v Črnomlju, naj bi bil odskočna deska za naše nadaljnje delo. Računamo pa tudi na izkušnje tovrstnih klubov iz Bavarske in Avstrije, s katerimi bomo kmalu navezali stike,« načrtuje Vrščaj. Na prireditvi, ki bo trajala od 10. do 23. ure, bo po Vrščajevih zagotovilih moč videti marsikaj, vsaj če sodimo po zvonečih imenih številnih razstavljalcev. Med drugim bodo obiskovalci lahko brezplačno opravili tudi hitri tečaj jadrnanja na deski, tisti, ki jim tak tečaj ne bo zadostoval, pa se bodo lahko vpisali tudi v šolo surfanja ali jadrnanja v razredu optimist na Pagu, imeli pa bodo 30 odst. popusta. Organizatorji pričakujejo velik obisk sejma. Seveda tudi tokrat niso pozabili na zabavo, za katero bodo poskrbeli skupina Orhideja in Anton Grabek iz Črnomlja ter Can-can girls iz Adlešičev. M. B.-J.

Pozvonilo je samo trikrat

V »akciji« Halo Dolenjski list tudi prvo pismo

NOVO MESTO — V našem uredništvu smo minuli četrtek večer le trikrat dvignili telefon za Halo, tukaj je bralec Dolenjca. Dobili pa smo tudi prvo pismo za to rubliko, ki so ga poslali krajani iz okolice postaje v Mirni Peči. Moti jih, kot so zapisali, odnos bivše Dolenjske trgovine do zasebne trgovine Miljana v tem kraju. Trgovka, ki ji je dala v najem prodajni prostor, sedaj na vse načine nagaja. Odklopila ji je telefon in prepovedala parkiranje pred trgovino. »Morda jo moti hitra, prijazna in vsestranska postrežba, kakršne v bivši Dolenjski trgovini nismo bili vajeni,« so zapisali v pismu.

Po telefonu nas je prvi poklical Andrej Kastrevc iz Brezovega loga in povedal, da v gostišču Pavlin v Mačkovicu pri poročanju s čeki zaračunajo še 3-odstotno provizijo. Poklicali smo lastnico gostilne, ki je potrdila, da pri četih drugih bank, razen ljubljanske, res zaračunavajo provizijo, vendar le dvoodstotno. Tak znesek mora gostilničarka plačati tudi pri oddaji čekov v ljubljanski banki. Poklicala nas je tudi Ivanka Jalen iz Žirovnice na Gorenjskem in nas najprej pohvalila za dober časopis, pohvalila pa je tudi dobre in poštene Dolenjce. Rada bi, če bi jih poleti nekaj »izvozili« na Gorenjsko, saj v planinskih postojankah Dolič in Plani-

ka potrebujejo dekleta in mlajše upokojence za strežbo, gospodinjska in druga dela. Pa še s helikopterjem se bodo peljali. Služb v tem času res ni na pretek, zato velja poklicati 064-80-543. Svež planinski zrak bi se marsikomu prilegel. Anonimni »telefonist« je povedal, da je eden od stavekovega odbora v tovarni prikolic Adria v IMV. Kritiziral je vodstvo podjetja, ki je krivo, da imajo kvalificirani mizarji le 2800 din plače, da je izguba tudi zato, ker se vodilni vozijo z izposojenimi avtomobili. J. P.

KDO JE POŽIGAL?
MALI GABER — 48-letna Marija Milovec iz Malega Gabra pri Trebnjem je prejšnji teden obvestila miličnike, da je nekdo med njeno odsotnostjo v romskem naselju Mali Gaber zažgal njeno 4 krat 3 metre veliko stanovanjsko barako z vso opremo. Kot se je pokazalo, je neznanec skušal zažgati tudi barako, last Rajka Kovčiča, vendar požig na srečo ni uspel. Milovecva je oškodovana za 8.000 dinarjev, neznanega požigalca pa še iščejo.

LESOTON

lazurni premaz za les

CHEMCOLOR, Sevnica d.o.o.

kozerija

ATE, JE SLOBODAN RES OGRROŽEN?

— Ate, kateri jezik pa govori Slobodan? — Misliš tovariša Slobodana? — Vprašujem te o svojem sošolcu Slobodanu. — Mislim, da govori slobodanščino. — Mi pa govorimo repičevinščino, kajne? — Natanko tako. — Slobodan pravi, da je njegov jezik v Repičevi dragi ogrožen, da ga vsi silijo govoriti repičevinščino.

— Sva bila zadnjič pri zobozdravnici? — Sva. — In kako je govorila? — Vse prej kot repičevinščino. — Govorila je slobodanščino. Pa zdravnik? — Nisem ga razumel: verjetno je bila slobodanščina. Kaj pa natakar v hotelu Večna izguba, ate? Kako je on govoril? — V slobodanščini. — Pa stric, kamor si šel po pini list?

— Tudi v slobodanščini. — Tudi stric Komolčič, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Repičeva draga, se je pogovarjal z nama v slobodanščini, kajne, ate? — Ne spominjam se. — Je, je, Pri razbiti buči. Ti si pil pivo, on pa briganeec. Govoril je v slobodanščini, vem. — Naj bo. — Pa stric sladolepar tudi. — Kateri?

— Tisti na koncu Ceste bratstva in enotnosti. — Bo že držalo. — Pa naš tovariš za glasbeni pouk tudi govori slobodanščino. — In kaj potem? — Ne gre mi v glavo ogroženost njegovega jezika. — Ko boš odrasel, boš razumel. — Kolikor bolj razmišljam o tem, ate, se mi zdi, da je ogrožen moj, ne pa Slobodanov jezik.

TONI GASPERIČ